

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 19 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1985 | ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 158

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 438

Ωρολόγιο και αναλυτικό πρόγραμμα Γυμνασίων.

ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 28 του νόμου 309/76 «περί οργανώσεως και διοικήσεως της Γενικής Εκπαιδεύσεως».

2. Τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 της κοινής απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Η/6315/5.8.85 με τίτλο «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ 486, τ. Β', 6.8.85).

3. Την 58/1985 πράξη του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως (Κ.Ε.Μ.Ε.) στην οποία διατυπώθηκε η σχετική γνώμη του σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 2 του νόμου 186/1975.

4. Τη σχετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, που περιέχεται στην 640/1985 πράξη του, με πρόταση του Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε :

Ημερήσια Γυμνάσια.

Άρθρο 1.

1. Τα διδασκόμενα μαθήματα και οι ώρες της εβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στα ημερήσια γυμνάσια ορίζονται ως ακολούθως :

Μαθήματα	Ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας κατά τάξεις		
	Α'	Β'	Γ'
Θρησκευτικά	2	2	2
Αρχαία Ελληνική Γραμματεία	4	4	4
Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	5	4	4
Ιστορία	3	2	2
Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος	-	-	1
Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά ή Γαλλικά)	3	3	3
Μαθηματικά	4	4	4
Φυσική	-	2	2
Χημεία	-	1	1
Γεωγραφία	3/-	2/-	2/-
Βιολογία	-	-	-/2
Βοτανική - Ζωολογία	-/3	-	-
Ανθρωπολογία	-	-/2	-
Φυσική Αγωγή	3	3	2
Καλλιτεχνικά	1	1	1
Μουσική	1	1	1
Οικιακή Οικονομία	1	1	1
Σύνολο	30	30	30

2. Το μάθημα του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού διδάσκεται επί μία (1) ώρα την εβδομάδα μέχρι τις 20 Ιανουαρίου στις Α' και Β' τάξεις και μία (1) ώρα την εβδομάδα από 21 Ιανουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων στη Γ' τάξη.

Η ώρα αυτή θα εξασφαλισθεί :

α) Από την ώρα μαθήματος, το οποίο για οποιονδήποτε λόγο δε διδάσκεται σε ένα γυμνάσιο.

β) Από το μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας για την Α' τάξη, από το μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας για τη Β' τάξη και από το μάθημα των Μαθηματικών για τη Γ' τάξη, αν το σχολείο εφαρμόζει πλήρες ωρολόγιο πρόγραμμα 30 ωρών εβδομαδιαίας διδασκαλίας σε κάθε τάξη.

3. Εξαιρετικά και μόνο για το σχολικό έτος 1985 - 86 το μάθημα της Βιολογίας στη Γ' τάξη Γυμνασίου θα διδαχθεί 2 ώρες την εβδομάδα από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι 20 Ιανουαρίου και το μάθημα της Γεωγραφίας 2 ώρες από 21 Ιανουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Άρθρο 2.

Α' Τάξη Γυμνασίου.

Ο σκοπός και η διδακτέα ύλη των διδασκομένων μαθημάτων στην Α' τάξη ημερήσιου γυμνασίου ορίζεται αναλυτικά κατά μάθημα ως εξής :

Θρησκευτικά.

Α' Σκοπός.

Η προετοιμασία του κόσμου για την αποδοχή του Ευαγγελίου του Χριστού περιγράφεται από την Παλαιά Διαθήκη στα πλαίσια της ιστορίας ενός λαού σε ό,τι αυτός εκπροσωπεί ολόκληρη την ανθρωπότητα. Η προετοιμασία αναφέρεται στις πολλαπλές επαγγελίες του Θεού και στη δυναμική παρουσία των αντιπροσώπων του, δικαίων και κυρίως προφητών, που υπογραμμίζουν την αμετάθετη

βούληση του Θεού να δώσει αλήθεια, ελευθερία, δικαιοσύνη και αγάπη στους ανθρώπους, αν δεχτούν την προσφορά του. Αυτή τη θεϊκή αγάπη, δυνατότερη από την ανθρώπινη αδυναμία καθώς και την ανθρώπινη αντίδραση, συναντούμε στην Παλαιά Διαθήκη, που, κατανοούμενη έτσι, είναι ένα πανανθρώπινο βιβλίο.

Κατά συνέπεια σκοπός του μαθήματος είναι να προσεγγίσουν οι μαθητές τις παραπάνω αλήθειες, όπως δίνονται σ'ένα βιβλίο, που - πέρα από τη θρησκευτική του δύναμη - αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της πνευματικής μας κληρονομιάς, αφού - κοντά στα άλλα - έχει αφήσει τη σφραγίδα του στον πολιτισμό μας.

Β' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΚΟΣΜΟ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

1. ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΦΩΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟ ΦΩΣ. (Συνάντηση των προς Εμμαούς πορευομένων μαθητών με τον Ιησού - αναφορά στις Γραφές - πώς ανοίγουν τα μάτια στο πνευματικό φως).
2. ΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟ ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ. (Γιατί και πώς - η σημασία του μαθήματος για την κοινωνικότητα, την κατανόηση της ιστορίας και του παρόντος - ο άνθρωπος δεν είναι μόνο άτομο που επιδιώκει την ευημερία, αλλά και πνεύμα ανήσυχο που ψάχνει για την αλήθεια).
3. Η ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ ΜΙΛΑΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΥ. (Ο χωρισμός της χρονολογίας σε προ και μετά Χριστόν - τι σημαίνει αυτό για την πορεία του κόσμου - δημιουργία και νέα δημιουργία - τι λέει η Αγ. Γραφή για την προετοιμασία και τη θεμελίωση της εποχής του Χριστού).
4. Η Π. ΔΙΑΘΗΚΗ ΜΙΛΑΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΡΧΟΜΟΥ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. (Επίσκεψη σ'ένα ναό, τοιχογραφίες: άγγελοι, προφήτες, πρόγονοι του Χριστού - η προετοιμασία του ερχομού του Χριστού - τι μας λέει η Π.Διαθήκη για το λαό που διατήρησε τις υποσχέσεις του Θεού - η πνευματική προϊστορία μας, και όχι ιστορία ενός λαού).
5. ΤΑ ΙΕΡΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ - Η ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ. (Εμπειρίες των μαθητών από τον κόσμο των θρησκευτικών βιβλίων - απαρίθμηση γνωστών θρησκ. βιβλίων - πού συναντάμε και σε ποια χρήση στην Αγία Γραφή - αναφορά σ'εμπειρίες των μαθητών).
6. ΜΕ ΠΟΙΟΥΣ ΤΡΟΠΟΥΣ ΜΙΛΑΕΙ Ο ΘΕΟΣ ΣΤΗΝ Π. ΔΙΑΘΗΚΗ - Η ΑΞΙΑ ΤΗΣ. (Φιλολογικά είδη: ιστορίες, ποιήματα, παροιμίες, ψαλμοί - γλωσσικές, πολιτιστικές και εθνικές ιδιοτυπίες- ανθρωπομορφισμοί- φιλολογική και θρησκευτική αξία του βιβλίου).
(Σε πλαίσιο κατάλογος των βιβλίων της Αγ. Γραφής).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

7. Ο ΘΕΟΣ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΣΤΟ ΣΙΝΑ ΩΣ ΕΝΑΣ. (Η διήγηση κατά την Έξοδο- τι σημαίνει αποκάλυψη - πώς γίνεται - η μοναδικότητα του Θεού και η σημασία της στην πνευματική ιστορία του κόσμου μας).
8. Ο ΘΕΟΣ ΕΙΝΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ. (Ψαλμός 103 και Γένεση κεφ. 1 έννοια και σκοπός της δημιουργίας - ριζική απειδωλοποίηση του κόσμου - νεογεωκεντρισμός και ζωή σ'άλλους πλανήτες).
9. Ο ΘΕΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ ΚΑΤ'ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ. (Ψαλμός 8 και Γεν.2- ελευθερία και ευθύνη-κοινωνικότητα-δημιουργικότητα του ανθρώπου).
10. Η ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕ Ο ΘΕΟΣ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ. (Γεν. 11, Πράξ.17, 22 - ενότητα της ανθρωπότητας -διάσπαση: κοινωνικές, φυλετικές, πολιτιστικές διακρίσεις).
11. Ο ΘΕΟΣ ΔΙΝΕΙ ΣΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ ΕΞΟΥΣΙΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ.(Γεν.2 - η εξουσία ως ευθύνη-εξουσία του ανθρώπου στα ζώα και τον άψυχο κόσμο- "κατάκτηση" ή "διαχείριση" του κόσμου -ευθύνη για τη ζωή, για το περιβάλλον, για το σύμπαν).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' Ο ΘΕΟΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΕΙ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

12. Ο ΘΕΟΣ ΑΓΑΠΑΕΙ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ ΑΚΟΜΗ ΚΙ ΟΤΑΝ ΑΥΤΟΣ ΞΕΠΕΦΤΕΙ . (Πτώση πρωτοπλάστων, Πρωτευαγγέλιο - Νώε, κατακλυσμός , επαγγελία - Αβραάμ , ανανέωση επαγγελίας για ένα καινούργιο ξεκίνημα του κόσμου) .
13. Ο ΘΕΟΣ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ ΚΥΡΙΩΣ ΣΩΤΗΡΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΩΤΗΣ. (Η Έξοδος από την Αίγυπτο και η πρώτη εντολή - ιστορική αφετηρία της αποκαλύψεως - η σωτηρία βιώνεται κυρίως ως ελευθερία - απήχηση της Εξόδου στα νεότερα χρόνια) .
14. Ο ΘΕΟΣ ΖΗΤΑΕΙ ΤΗΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ . (Η " διαθήκη " στο Σινά - έννοια και σημασία της διαθήκης - θεϊκή δωρεά και ανθρώπινη ανταπόκριση : το μεγαλείο της συν - δημιουργίας της ιστορίας) .
15. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΟ . (συγκρότηση της " παρεμβολής Κυρίου " - εκλογή ηγετών - αποστασία : ο πειρασμός της ευημερίας - τα είδωλα και η ψεύτικη σιγουριά - η περιπλάνηση στην έρημο και η εμμονή στην προσδοκία) .
16. ΕΠΑΓΓΕΛΙΕΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ . (Κλήση του Αβραάμ - ανανέωση υποσχέσεως στους Πατριάρχες - η γη της επαγγελίας - εθνικιστικές ψευδαισθήσεις και εσχατολογική τελική εκπλήρωση : Ιησούς/ Εκκλησία / ανθρωπότητα) .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΠΩΣ Ο ΛΑΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΔΕΧΕΤΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ .

17. Ο ΛΑΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΕΙ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑ . (Ιερεμίας 31, 31 - 38 : παγκοσμιότητα της " διαθήκης " - αποκλειστικότητα ως αιτία πτώσης - τελική οικουμενικότητα) .
18. Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΤΡΟΠΟΥ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ . (Εγκατάσταση στη Χαναάν - σύγκρουση με Φιλισταίους , αναφορά στους Ετεοκρήτες - πολιτιστική αλλοτρίωση - μη αυθεντική ζωή στην αφθονία και τα είδωλα) .
19. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΤΟΥ ΛΑΟΥ . (Από το Δευτερονόμιο : δουλεία - ιωβηλαίο , επιθυμία και πράξη - μέριμνα για φτωχούς και ξένους - τοπική αυτοδιοίκηση) .
20. ΧΑΡΙΣΜΑΤΟΥΧΟΙ ΛΑΙΚΟΙ ΗΓΕΤΕΣ - Ο ΓΙΑΧΒΕ ΒΑΣΙΛΙΑΣ . (Κριτές : παράδειγμα ο Γεδεών - το χαρισματικό και λαϊκό στοιχείο - η μοναδικότητα του βασιλιά Γιαχβέ : διασφαλίζει την ελευθερία, διατηρεί τη θρησκευτική και πολιτιστική ταυτότητα) .
21. Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ - ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΦΗΤΩΝ . (Σαμουήλ , Σαούλ, βασιλεία : ένας προφήτης αντιδρά στην αλλοτρίωση ενός λαού - μια διδακτική παραβολή και το νόημά της για σήμερα) .
22. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΟΔΗΓΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ . (Ένας λαός, ένας ναός, ένας βασιλιάς : ένα επικίνδυνο και παραπλανητικό σύνθημα που οδήγησε στον απομονωτισμό, την υποβάθμιση του λαϊκού στοιχείου και το συγκρητισμό) .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' Ο ΛΑΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΠΕΡΝΑΕΙ ΚΡΙΣΗ

23. ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΗΓΕΣΙΑΣ . (Η αυλή του βόρειου βασιλείου : ψεύτικοι προφήτες και καιροσκόποι βασιλείς - συγκρητισμός και δημιουργία ενός πολιτικού κατεστημένου , ξεκομμένων από το λαό και τις ρίζες του) .
24. ΑΛΗΘΙΝΗ ΚΑΙ ΨΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ - ΗΛΙΑΣ . (Τι ήταν οι προφήτες - αυλοκόλακες προφήτες και γνήσια προφητεία - ο ΗΛΙΑΣ : οι διωγμοί, το έργο, η τελική νίκη) .
25. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΑΦΘΟΡΑ - ΑΜΩΣ (Η εποχή του Προφήτη , η κοινωνική διαφθορά όπως περιγράφεται από τον Αμώς, το κοινωνικό περιεχόμενο της προφητείας του) .
26. Η ΑΠΙΣΤΙΑ ΣΤΟ ΘΕΟ - ΩΣΗΕ . (Μια άπιστη γενιά - η αγάπη που ξεπερνάει την κάθε μορφή απιστίας - Ωσηέ ο προφήτης της θεϊκής αγάπης για τον άνθρωπο) .
27. ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΒΑΣΙΛΙΑΔΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΦΗΤΩΝ - ΜΙΧΑΙΑΣ . (Πολιτική και συγκρητισμός οδηγούν σε πολέμους και κοινωνική αδικία - Ο Μιχαίας προφητεύει μια εποχή χωρίς όπλα και πολέμους - σύγκρουση με το βασιλιά) .
28. ΕΘΝΙΚΗ ΚΡΙΣΗ - Ο ΗΣΑΪΑΣ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ ΤΗΝ ΑΠΕΙΘΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΙΕΣ . (Ανίερες συμμαχίες οδηγούν στο τέλος της Σαμάρειας - Ο Ησαΐας αποκαλύπτει το βάθος της κρίσης : Την απείθεια - η επαγγελία για τον Εμμανουήλ) .
29. ΕΝΑΣ ΠΟΛΥΠΑΘΟΣ ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΟΡΥΦΩΣΗ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ . (Ένας λαοφιλής μεταρρυθμιστής, ο Ιωσίας - ο Ιερεμίας παλεύει στην πολιτική κονίστρα - ένας μικρός λαός στην τανάλια της διαμάχης των μεγάλων - οι περιπέτειες του Προφήτη) .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΤΟ ΑΔΙΕΞΟΔΟ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

30. ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΡΑΤΩΝ . (Ιστορικό περίγραμμα - η ιστορία κατευθύνεται από το Θεό - η ανθρώπινη ευθύνη - προφητική ερμηνεία της ιστορίας) .
31. Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΝΟΣ ΠΡΟΦΗΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ . (Ιεζεκιήλ , ο προφήτης - ιερέας και η εποχή του - η ερμηνεία της καταστροφής - το άνοιγμα στο μέλλον) .
32. ΕΝΑΣ ΠΟΙΗΤΗΣ ΜΙΛΑΕΙ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ . (Το βιβλίο του Ιωβ - διάγραμμα , χαρακτηριστικά αποσπάσματα, σύνδεση με μια ταραγμένη εποχή - το διπλό τέλος και η αξία του για μας) .
33. Η ΑΠΑΙΣΙΟΔΟΞΗ ΗΡΕΜΙΑ ΕΝΟΣ ΣΟΦΟΥ . (Εκκλησιαστής : Αποσπάσματα, αιτιολόγηση της απαισιοδοξίας, η φυγή από τον κόσμο , η εσωτερική ηρεμία, αξιολόγηση) .
34. ΤΑ ΛΥΤΡΩΤΙΚΑ ΠΑΘΗ ΤΟΥ " ΠΑΣΧΟΝΤΟΣ ΔΟΥΛΟΥ " . (Τα άσματα του " δούλου " - Ιουδαϊκή και Χριστιανική ερμηνεία - η λύτρωση μέσω των παθών του ενός και τα παθήματα των πολλών) .
35. Η ΣΥΡΡΙΚΝΩΣΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΣΤΟ " ΥΠΟΛΕΙΜΜΑ " . (Θρησκευτικός μεγαλοϊδεατισμός και πραγματικότητα στα χρόνια της Εξορίας - προφητική αντίδραση στον ανθρωποκεντρισμό και την ψευδαίσθηση του εθνικισμού - η ιστορία της σωτηρίας συνεχίζεται με τους

" φτωχούς " του " υπολείμματος ") .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΚΑΙ ΘΕΙΚΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΙΕΣ

36. ΜΙΑ ΠΟΛΗ - ΚΡΑΤΟΣ , ΚΕΝΤΡΟ ΤΩΝ ΟΝΕΙΡΩΝ ΕΝΟΣ ΛΑΟΥ . (Επιστροφή στην Ιερουσαλήμ - μια πόλη - κράτος αναβιώνει τις προσδοκίες - η ψευδαίσθηση του εθνικισμού οδηγεί στον απομονωτισμό) .

37. ΤΟ ΙΕΡΟ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ ΚΑΙ ΟΙ ΥΜΝΩΔΟΙ ΤΟΥ . (Ναός, λατρεία , ιερατείο - ψαλμωδοί και Ψαλμοί , χαρακτηριστικά κείμενα) .

38. Ο ΝΟΜΟΣ ΩΣ ΚΑΝΟΝΑΣ ΖΩΗΣ - ΣΥΝΑΓΩΓΗ . (Η Συναγωγή-η προβολή του Νόμου - αυστηρή τήρηση των κανόνων ζωής - η ηθική του ατόμου προϋπόθεση για την εθνική αναγέννηση) .

39. ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ - ΙΩΝΑΣ . (Το βιβλίο , η ιστορία, ο στόχος της διηγήσεως - ξεπέρασμα του εθνικισμού , οικουμενικότητα) .

40. Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΜΑΧΗ . (Οι Μακκαβαίοι και η σύγκρουση με τον ελληνιστικό πολιτισμό - εθνική ταυτότητα και άνοιγμα στο περιβάλλον - νέες τάσεις) .

41. ΟΙ ΨΑΛΜΟΙ ΤΩΝ ΦΤΩΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΤΡΕΓΜΕΝΩΝ . (Κοινωνικές διαιρέσεις και θρησκευτική διαφοροποίηση - οι Ψαλμοί των " φτωχών " , κείμενα σε μετάφραση) .

42. " ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΙΚΗ " : ΜΙΑ ΝΕΑ ΑΠΟΨΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ . (Ανθρώπινη αδυναμία και θεϊκή επέμβαση - Δανιήλ , " Μανή " , " Θεκέλ " , " Φαρές " : Δανιήλ 5, 25 - 28 . Πώς κατευθύνεται η ιστορία από το Θεό) .

43. ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΜΙΑΣ ΝΕΑΣ ΕΞΟΔΟΥ . (Το διάταγμα του Κύρου , η ερμηνεία του Ησαΐα 55 κεφ. - μια πνευματική Έξοδος - ξεπέρασμα του εθνικισμού - νέες απόψεις για την πνευματική πορεία του λαού) .

44. ΜΕΣΣΙΑΣ , Η ΜΟΝΗ ΕΛΠΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟ " ΥΠΟΛΕΙΜΜΑ " . (Η πολιτική ηγεσία αδιάφορη για την πνευματική πορεία - ιερατείο περιορισμένο στους τύπους - καιρόν χωρίς ελπίδες - κυριαρχία της μεσσιανικής ελπίδας στους κύκλους των " ευσεβών " - κείμενα σε μετάφραση) .

45. ΟΙ ΕΡΗΜΙΤΕΣ ΣΟΦΟΙ ΤΟΥ ΚΟΥΜΡΑΝ . (Μια γίδα οδηγεί ένα βοσκό στην ανακάλυψη ενός χαμένου κόσμου - η αξία των ευρημάτων - οι σοφοί ερημίτες - τα βιβλία τους - οι απόψεις τους) .

46. ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΑΔΙΕΞΟΔΟ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑΪΣΜΟΥ . (Η τυπολατρία του ιερατείου - ο νομικισμός του φαρισαϊσμού - η πολιτική συμβιβασμού των αρχόντων - η φυγή από τον κόσμο των Εσσαίων - τα ανεκπλήρωτα όνειρα των αποκαλυπτικών - το αδιέξοδο) .

47. " ΠΑΣΧΩΝ ΔΟΥΛΟΣ " ΚΑΙ ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ , Η ΘΕΙΚΗ ΔΙΕΞΟΔΟΣ .

(Η θεϊκή διέξοδος στο ανθρώπινο αδιέξοδο : " Πάσχων δούλος " , μια λύτρωση μέσα από το πάθος - Υιός του ανθρώπου, μια ουράνια παρουσία στη γη - προετοιμασία για τον ερχομό του Χριστού) .

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Α' ΣΚΟΠΟΣ

Ο σκοπός της διδασκαλίας της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας από μετάφραση προσδιορίζεται από τη φύση και την ιδιοτυπία του μαθήματος. Οι Έλληνες, λαός ευαίσθητος και πνευματικά προικισμένος συνέλαβαν με μοναδική οξύνοια, σε μια ορισμένη περίοδο της ιστορικής πορείας τους, τα καίρια προβλήματα που ανέκαθεν απασχόλησαν τον άνθρωπο στις κυριότερες εκφάνσεις της δραστηριότητάς του και προσπάθησαν να δώσουν σ'αυτά λύσεις δημιουργώντας έτσι γραμματεία που εμπεριέχει βασικές ανθρώπινες αξίες , όπως : η ελευθερία μέσα στα πλαίσια της δημοκρατικά οργανωμένης πολιτείας, η ιδέα του ανθρώπου ως αυταξίας , η ασίγαστη πνευματική απορία και έρευνα , η αυτογνωσία και ο αυτοσεβασμός , η αγάπη της αλήθειας , η ευαισθησία στο ωραίο και ο σεβασμός του μέτρου, που αποτελεί το φιλοσοφικό υπόβαθρο των παραπάνω αξιών . Η γραμματεία αυτή μας δίνει τη μοναδική δυνατότητα να παρακολουθήσουμε τις αναζητήσεις και τα επιτεύγματα ενός δημιουργικού πολιτισμού , έτσι όπως έχουν αποτυπωθεί μέσα σε ένα συμπαγές σύνολο πνευματικών έργων, που και εύληπτο είναι και ολοκληρωμένο, και ωστόσο ευρύτατο σε προοπτική, πλούσιο σε προεκτάσεις .

Επομένως, ο κύριος σκοπός του μαθήματος είναι η ανθρωπιστική μόρφωση των μαθητών που διακρίνεται :

α) Στην κατανόηση των αξιών που κληροδότησαν οι αρχαίοι στον πολιτισμένο κόσμο .

β) Στη βίωση των αξιών αυτών , ώστε οι αρχαίοι να καταστούν πηγή ζωής .

Ειδικότερα, η ουσιαστική γνωριμία με την αρχαία ελληνική γραμματεία , για την πραγμάτωση της οποίας απαραίτητη προϋπόθεση θεωρείται η επαρκής αρχαιογνωστική κατάρτιση , πρέπει να υπηρετεί τους παρακάτω μερικότερους σκοπούς :

α) Ο μαθητής να καλλιεργηθεί διανοητικά, βουλητικά, συναισθηματικά και ηθικά, ώστε να διαπλάσει ολοκληρωμένη, κατά το δυνατόν, προσωπικότητα .

β) Να γνωρίσει τις διαχρονικές αξίες του αρχαίου ελληνικού πνεύματος, να συγκινηθεί βιώνοντάς τες και να αισθανθεί γι'αυτές αγάπη, ώστε να μπορέσει να τις μετατρέψει σε δυναμογόνα στοιχεία του βίου του .

γ) Να πάρει τη σωστή πολιτική αγωγή , δηλαδή να μυηθεί στα δημοκρατικά ιδεώδη και να προετοιμάσει τον εαυτό του, ώστε αργότερα να ενταχθεί στο κοινωνικό σύνολο ως ενεργό μέλος του .

δ) Να κατανοήσει την αδιάσπαστη ιστορική συνέχεια του ελληνικού πνεύματος, να συνειδητοποιήσει την προσφορά του στον παγκόσμιο πολιτισμό και να συνεργήσει συνειδητά στην οικοδόμηση ενός εθνικού βίου ελεύθερου και προσαρμοσμένου στις απαιτήσεις του καιρού μας .

ε) Να καλλιεργηθεί αισθητικά, να αποκτήσει με τον καιρό αξιολογικά κριτήρια που θα τον καταστήσουν ευαίσθητο δέκτη των εκδηλώσεων του ωραίου, όπου το συναντά .

Β' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

ΚΕΙΜΕΝΑ

1. Επική ποίηση : Ομήρου Οδύσσεια , ώρες 2 όλο το διδακτικό έτος .

Ύστερα από σύντομη και ανάλογη προς την αντιληπτική ικανότητα των μαθητών εισαγωγή (τα ομηρικά ποιήματα και ο κόσμος που αντιπροσωπεύουν, αοιδοί και ραψωδοί, η θέση των ομηρικών επών στην ελληννική παιδεία) θα δοθεί γενικό διάγραμμα με το περιεχόμενο και τη δομή της Οδύσσειας . Κατόπιν θα διδαχτούν στο σύνολό τους οι ραψωδίες Α, Ε, Ζ, Π και Φ και με περικοπές οι ραψωδίες Ι, Λ, Ν, Σ και Ω, ενώ οι ενδιάμεσες θα δοθούν ως σύντομες περιλήψεις , χωρίς να αποκλείεται η κατά την κρίση του διδάσκοντος ερμηνεία ορισμένων ενοτήτων τους που προσθέτουν ουσιαστικά στοιχεία, ώστε να ολοκληρωθεί η εικόνα του έπους . Στο τέλος του διδακτικού έτους θα γίνει γενική θεώρηση του έπους από την άποψη της εξελίξεως , της υποθέσεως, της δομής του, των χαρακτηριστικών στοιχείων του επικού ύφους, της διαγραφής του χαρακτήρα των κυριοτέρων ηρώων και των αξιών, που περικλείει .

2. Ιστοριογραφία : α) Ηροδότου Ιστορία , ώρες 2 , από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων ως το τέλος Φεβρουαρίου .

Η εισαγωγή θα περιλαμβάνει την αρχαία ιστοριογραφία ως γραμματειακό είδος, το βίο του Ηροδότου και το έργο του , (περιεχόμενο, ιδιοτυπία, δομή, καλλιτεχνική αξία, σημασία του για την αγωγή) . Η διδασκαλία αρχίζει με συντομότατη περίληψη των περιεχομένων κατά βιβλία .

Κατόπιν θα διδαχτούν οι ενότητες :

Μέρος Α' :

Βιβλίο 3ο (Θάλεια). Παράγραφοι : 39-43, 60, 80-83, 106 .

Βιβλίο 4ο (Μελπομένη) . Παράγραφοι : 5-7 , 42, 59 - 62 , 67 - 68 , 76 .

Μέρος Β' :

Βιβλίο 1ο (Κλειώ) . Παράγραφοι : 1 - 5

Βιβλίο 5ο (Τερψιχόρη) . Παράγραφοι : 99 - 105

Βιβλίο 6ο (Ερατώ) . Παράγραφοι : 109 - 117

Βιβλίο 7ο (Πολύμνια) . Παράγραφοι : 101-105 , 206-226 .

Βιβλίο 8ο (Ουρανία) : Ολόκληρο το βιβλίο .

Βιβλίο 9ο (Καλλιόπη) . Παράγραφοι : 58-66

Τα ενδιάμεσα κεφάλαια θα δοθούν σε περίληψη .

Κατά τη γενική θεώρηση θα τονισθεί ιδιαίτερα το γεγονός ότι , παρά την επιφανειακή ανομοιογένεια των περιεχομένων, στο έργο διαπιστώνεται βαθύτερη ενότητα, καθώς όλα τα επί μέρους συντείνουν στην υπογράμμιση των αντιθέσεων που χαρακτήριζαν τους αντιπάλους και στην αιτιολόγηση του τελικού θριάμβου των Ελλήνων .

β) Ξενοφώντα Κάθοδος των Μυρίων , ώρες 2, από την 1η Μαρτίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων .

Η εισαγωγή θα περιέχει το βίο και το έργο του Ξενοφώντα και ιδιαίτερα τα όσα αφορούν την Κύρου Ανάβαση (ο ιδιαίτερος χαρακτήρας του έργου, η ιστορική πραγματικότητα που οδήγησε Έλληνες να στρατευθούν ως μισθοφόροι σε Πέρση ηγεμόνα, οι αξίες που αντλούμε από το έργο) .

Αφού δοθεί συντομότατη περίληψη του περιεχομένου κατά βιβλίο , θα διδαχτούν τα βιβλία Β'και Γ'στο σύνολό τους, χαρακτηριστικές ενότητες από τα βιβλία Δ', Ε', ΣΤ' και Ζ'(κεφ. 1, 6 και 8) ενώ το βιβλίο Α'θα δοθεί σε περίληψη .

3. Μετακλασική πεζογραφία : Κατά την κρίση του καθηγητή αντί της Καθόδου των Μυρίων του Ξενοφώντα μπορούν να διδαχθούν από 1 Μαρτίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων επί 2 ώρες την εβδομάδα εκλογές από το έργο του Λουκιανού ως εξής :

Ύστερα από σύντομη εισαγωγή (τα χαρακτηριστικά των συγγραφέων της μετακλασικής εποχής, ο Λουκιανός και το έργο του, τα ιδιαίτερα γνωρίσματα του έργου που θα διδαχτεί) , ο καθηγητής προβαίνει στη διδασκαλία ενός από τα ακόλουθα έργα του Λουκιανού : Νεκρικοί διάλογοι (επιλογή), Τίμων ή Μισάνθρωπος και Αληθής Ιστορία (Α' κεφ. 1-7 , 9-22 , 25 - 42 , Β' κεφ. 1 - 2) .

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στο σύνολό του (γλωσσική διδασκαλία - διδασκαλία κειμένων νεοελληνικής λογοτεχνίας - Εκθέσεως) επιδιώκει τους παρακάτω σκοπούς :

1. Να γνωρίσουν και να κατανοήσουν οι μαθητές το περιεχόμενο , την ιδιοτυπία και τις αξίες του νεοελληνικού πολιτισμού (χωρίς να αποσιωπηθούν οι αρνητικές πλευρές του) και έτσι :

α) Να αποκτήσουν πεποίθηση στη δημιουργική δύναμη και στη ζωτικότητα του νεοελληνικού λαού και με τη βίωση των αξιών που δημιούργησε να γίνουν συνειδητοί εργάτες της προόδου .

β) Να αποκτήσουν αυτογνωσία και τη συναίσθηση της αυτοδυναμίας του νεοελληνικού πολιτισμού και έτσι να προσέρχονται με δικό τους επαρκή πνευματικό εξοπλισμό στη συνάντησή τους με τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό και με τον πολιτισμό των άλλων λαών.

2. Να γνωρίσουν οι μαθητές τον πλούτο και την ποικιλία της νεοελληνικής λογοτεχνίας και να αντιληφθούν τη γενικότερη και - δευτική αξία της ώστε να αναπτυχθεί η αισθητική ευαισθησία τους, για να είναι σε θέση να εκτιμούν και να χαίρονται το ωραίο στο λόγο .

3. Να αποκτήσουν οι μαθητές ουσιαστική και ολοκληρωμένη γλωσσική αγωγή , ώστε :

α) Να κατανοήσουν τη δομή και τη λειτουργία του νεοελληνικού λόγου και να καταστούν ικανοί να επικοινωνούν και να εκφράζονται ορθά και κατά τρόπο προσωπικό, προφορικό και γραπτό .

β) Να κατανοήσουν την ψυχοσύνθεση, τη βιοθεωρία, τον πολιτισμό και το ήθος του λαού μας, αφού η γλώσσα είναι δημιούργημα του λαού και τον εκφράζει πιστά .

γ) Να αναπτύξουν τις πνευματικές τους ικανότητες, αφού η σκέψη δεν εκφράζεται απλώς με τη γλώσσα, αλλά γεννιέται και αναπτύσσεται με τη μελέτη της γλώσσας και με τη γλωσσική έκφραση .

4. Επιπλέον το μάθημα αυτό σκοπό έχει να αποτελέσει μια αντίρροπη δύναμη στη συντελούμενη στο σχολείο, για λόγους μεθοδικής διδασκαλίας, κατάτμηση της συνολικής εικόνας της ανθρώπινης ζωής , όπως εμφανίζεται στον επιμερισμό της γνωστικής ύλης στα διάφορα μαθήματα του σχολικού προγράμματος . Το μάθημα αυτό καθώς έχει την ευχέρεια να παρουσιάζει ταυτόχρονα συναισθηματικό και γνωστικό κόσμο σε διάφορες εκφράσεις , βοηθεί το μαθητή στο σχηματισμό ενιαίας εικόνας για τον κόσμο και τη ζωή .

Ι. ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ , ώρες 3

Α΄ ΣΚΟΠΟΣ

Η Γλωσσική Διδασκαλία του Γυμνασίου, που αποτελεί συνέχεια του αντίστοιχου μαθήματος του Δημοτικού , συνενώνει και συνεξετάζει , με τρόπο δημιουργικό και ενεργητικό , την ύλη των παραδοσιακών κλάδων του γλωσσικού μαθήματος , δηλαδή της γραμματικής , των λεξιλογικών ασκήσεων , του συντακτικού και της έκθεσης .

Σκοπός του μαθήματος της γλωσσικής διδασκαλίας είναι να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοούν και να χρησιμοποιούν με ευχέρεια τον πλούτο και τους μηχανισμούς της γλώσσας μας, ώστε να εκφράζονται ορθά και κατά τρόπο προσωπικό, προφορικά και γραπτά , να προάγεται η πνευματική τους συγκρότηση και να διευκολύνεται η επικοινωνία τους με το περιβάλλον .

Ειδικότερα με τη διδασκαλία αυτού του μαθήματος επιδιώκεται :

α) Να γνωρίσουν τα Ελληνόπουλα την ψυχοσύνθεση και τον πολιτισμό του λαού μας και να αναπτύξουν τόσο τις προσωπικές όσο και τις εθνικές πνευματικές δυνάμεις ,

β) να συλλαμβάνουν οι μαθητές, μέσα από το πλήθος των συγκεκριμένων περιπτώσεων, τους κανόνες που διέπουν τη δομή και τη λειτουργία της γλώσσας, να ασκούνται να τους εφαρμόζουν στην πράξη και να διακρίνουν τα διάφορα γλωσσικά επίπεδα (λαϊκή γλώσσα, λόγια γλώσσα, επιστημονικός λόγος κ.α.) ,

γ) να εμπλουτίζουν το λεξιλόγιό τους και να συλλαμβάνουν τη σημασία των λέξεων με όλους τους δυνατούς τρόπους (σύνθεση των λέξεων με τα πράγματα, συμφραζόμενα , κυριολεκτική και μεταφορική χρήση , μορφήματα , παραγωγή και σύνθεση , συσχέτιση συνώνυμων και αντίθετων , σχήματα λόγου κ.λ.π) ,

δ) να αναγνωρίζουν , να σπουδάζουν και να συνθέτουν ευρύτερα σύνολα λέξεων και να αναπαράγουν μορφοσυντακτικά φαινόμενα :

1) με ασκήσεις πάνω στο συνταγματικό και παραδειγματικό άξονα της γλώσσας ,

2) με ασκήσεις ανάλυσης των προτάσεων σε άμεσα συστατικά ,

3) με ασκήσεις πάνω σε μετασχηματιστικά πρότυπα κ.α. ,

ε) να μαθαίνουν , να ασκούν , να ρωτούν και γενικά να εκφράζονται με δημιουργικότητα , ευχέρεια και φυσικότητα στις ποικίλες μορφές της προφορικής επικοινωνίας και ιδιαίτερα στη συζήτηση ,

στ) να ασκούνται στις γραπτές εκθέσεις και γενικότερα στο γραπτό λόγο, ώστε να διατυπώνουν τις σκέψεις τους με πληρότητα , ακρίβεια, σαφήνεια και κομψότητα ,

ζ) να ασκούνται στην ορθογραφία, στη χρήση των σημείων στίξης και στην καλαίσθητη εμφάνιση των γραπτών τους ,

η) να συνηθίζουν στη χρήση γλωσσικών βοηθημάτων , όπως είναι τα λεξικά (ορθογραφικά , ερμηνευτικά , ετυμολογικά κ.α.) τα βιβλία γλωσσικών ασκήσεων κ.λ.π.

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ :

Α. Ο λόγος, προφορικός και γραπτός . Οι λέξεις .

Στόχοι :

1. Πώς πραγματοποιείται η επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων με τους διάφορους κώδικες και ποια είναι η σημασία του λόγου , προφορικού και γραπτού .

2. Ποιοί είναι οι φθόγγοι της ελληνικής γλώσσας και ποια τα γράμματα του ελληνικού αλφαβήτου που τους αποδίδουν .

3. Τι είναι γενικά παράγραφος, πρόταση, λέξη και σημασιολογική μονάδα .

4. Τα μέρη του λόγου, η έννοια της λειτουργικότητας των λέξεων και ο τρόπος ένταξής τους στις κύριες και δευτερεύουσες γραμματικές κατηγορίες .

5. Λεξιλόγιο ορισμένων τομέων της ζωής με σχετικές ασκήσεις έκφρασης και έκθεσης .

6. Ορθογραφία .

Β. Η δομή της πρότασης γενικά . Τα είδη της πρότασης .

Στόχοι :

1. Τι είναι το ονοματικό και τι το ρηματικό μέρος της πρότασης.

2. Τι είναι τα λεκτικά σύνολα .

3. Ποιοί είναι οι κύριοι όροι της πρότασης (τι είναι υποκείμενο, κατηγόρημα, αμετάβατο ρήμα, μεταβατικό ρήμα, συνδετικό ρήμα, αντικείμενο, κατηγορούμενο) και ποιες είναι οι απλές και οι αναπτυγμένες μορφές του ονοματικού και του ρηματικού μέρους της πρότασης .

4. Ποια είναι τα είδη των προτάσεων ως προς τη δομή τους .

5. Πώς γίνεται ο συνδυασμός και η επιλογή των λέξεων και των λεκτικών συνόλων για το σχηματισμό της πρότασης .

6. Με ποιες βάσεις κατατάσσουμε τις προτάσεις σε είδη .

7. Ποια είναι τα στρώματα του λεξιλογίου της νεοελληνικής .

8. Τι είναι η παραγωγή και η σύνθεση γενικά, ποιες είναι πρωτότυπες, παράγωγες, απλές και σύνθετες λέξεις .

9. Από ποιες λέξεις παράγονται ρήματα .

10. Πώς γράφονται οι εκθέσεις που έχουν διηγηματικό και περιγραφικό χαρακτήρα .

11. Λεξιλόγιο ορισμένων τομέων της ζωής με σχετικές ασκήσεις έκφρασης και έκθεσης .

12. Ορθογραφία .

Γ. Η δομή της πρότασης αναλυτικά

Γα. Ανάλυση του ονοματικού συνόλου και εξέταση των μερών του. Η δομή του ονοματικού μέρους της πρότασης .

Στόχοι :

1. Ποια είναι τα κύρια και ποια τα δευτερεύοντα συστατικά ενός ονοματικού συνόλου .

2. Ποιες είναι οι κατηγορίες του ουσιαστικού, κύριες και δευτερεύουσες (κύριες : κύριο - κοινό, έμψυχο-άψυχο, ανθρώπινο και μη ανθρώπινο, αριθμητό και μη αριθμητό, συγκεκριμένο - αφηρημένο, δευτερεύουσες : γένος, αριθμός, πτώση, κλίση) .

3. Ποιος είναι ο ρόλος του οριστικού και αόριστου άρθρου .

4. Το επίθετο από γραμματική και συντακτική άποψη .

5. Οι ομοιόπτωτοι και ετερόπτωτοι προσδιορισμοί .

6. Ποια είναι τα συστατικά του ονοματικού μέρους της πρότασης και πώς λειτουργούν (μορφές και λειτουργίες του υποκειμένου κ.τ.λ.)

7. Οι κυριότερες κατηγορίες παραγώγων ουσιαστικών και επιθέτων και οι σημασίες τους .

8. Λεξιλόγιο ορισμένων τομέων της ζωής με σχετικές ασκήσεις έκφρασης και έκθεσης .

9. Ορθογραφία .

Κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους γράφονται στην τάξη τουλάχιστον 10 εκθέσεις . Για τη σύνταξή τους διατίθεται μία διδακτική ώρα . Τα θέματα των εκθέσεων σχετίζονται με τη θεματολογία κάθε διδακτικής ενότητας .

II. ΚΕΙΜΕΝΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ , ώρες 2

Σκοπός της διδασκαλίας των κειμένων είναι να φέρει το μαθητή σε επαφή με το γραπτό λόγο μέσα από κείμενα υποδειγματικά, κατά το δυνατό, στη γλώσσα και στο ύφος, που να μην προκαλούν γλωσσική σύγχυση και να τα χαρακτηρίζει πλούτος στο περιεχόμενο , ώστε ο μαθητής να μπορέσει :

α) Να διευρύνει και να βαθύνει τη γλωσσική και τη νοητική του ικανότητα επειδή η λογοτεχνία δεν αφήνει καμιά διάσταση της γλώσσας ανεκμετάλλευτη, γίνεται όργανο για τον πλουτισμό της εμπειρίας και της φαντασίας του μαθητή, αναπτύσσει τις διανοητικές και τις συναισθηματικές λειτουργίες του και συντελεί στην ανάπτυξη των εκφραστικών δυνατοτήτων ,

β) Να αποκτήσει ευαισθησία για τα προβλήματα του ανθρώπου ως ατόμου και του κοινωνικού συνόλου. Η λογοτεχνία πραγματώνει καλλιτεχνικά και μεταδίνει αποτελεσματικά τις ψυχολογικές αντιδράσεις που μας προκαλούν τα γεγονότα της ζωής · η αναστροφή με τα λογοτεχνικά κείμενα, με πνεύμα ελεύθερο και ανοικτό, θέτει σε κίνηση τον ψυχικό κόσμο του μαθητή και προετοιμάζει την ενεργητική συμμετοχή του στα κοινά, σύμφωνα με το δημοκρατικό μας πολίτευμα ,

γ) Να γνωρίσει τις βασικές μορφές και αξίες της Ελληνικής ζωής (εθνικές, θρησκευτικές, ηθικές, κοινωνικές κ.τ.λ.) που συνιστούν τις ρίζες μας και πιστοποιούν την εθνική μας ενότητα και συνέχεια . Η μελέτη τους θα βοηθήσει το μαθητή να αποκτήσει συνείδηση της εθνικής του ιδιοτυπίας και να κατανοήσει κριτικά τη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα ,

δ) Να γνωρίσει τον ευρύτερο χαρακτήρα των προβλημάτων που απασχολούν τον άνθρωπο, μέσα από περιορισμένο αριθμό κειμένων της ξένης λογοτεχνίας, ώστε χωρίς να χάνει την εθνική του ιδιοτυπία, να κατανοήσει ότι υπάρχουν παρόμοιες καταστάσεις και κοινά προβλήματα στους άλλους λαούς και ότι έχει μέρος στην ευθύνη και στις ελπίδες για το μέλλον της ανθρωπότητας ,

ε) Να αγαπήσει τη νεοελληνική λογοτεχνία και να αναπτύξει την καλαισθησία του και το αίσθημα της αρμονίας και του μέτρου, όπως εκφράζεται μέσα από την πλούσια καλλιτεχνική μας κληρονομιά , και

στ) Να αποκτήσει ορισμένες βασικές γνώσεις , που αναφέρονται στην εξέλιξη, στην τεχνική και στα είδη της λογοτεχνίας .

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Η διδασκαλία θα γίνεται με βάση σχολιασμένη συλλογή κειμένων η οποία θα περιλαμβάνει :

1. Από τη λαϊκή δημιουργία : παραμύθια, μύθους, παραδόσεις, δημοτικά τραγούδια (εκτός από τα ακριτικά), καθώς και τα αποσπάσματα από άλλα λαϊκά κείμενα .

Θα συσχετίζεται η λαϊκή αφήγηση με τον Όμηρο και τον Ηρόδοτο, ώστε να φαίνεται η συγγένεια των θεμάτων και των εκφραστικών τρόπων .

2. Από την προσωπική λογοτεχνική δημιουργία : (α) πεζογραφία : περιγραφές, αφηγήσεις, ταξιδιωτικές εντυπώσεις, διηγήματα, αποσπάσματα από μυθιστορήματα με όσο το δυνατό μεγαλύτερη αυτοτέλεια, απλά μελετήματα, (β) ποιήματα έμμετρα, παραδοσιακά και σύγχρονα και (γ) περιορισμένος αριθμός πεζών και ποιημάτων από την ξένη λογοτεχνία σε δόκιμες μεταφράσεις .

Κατά τη διδασκαλία θα καταβάλλεται ιδιαίτερη προσοχή στην ορθή και φυσική ανάγνωση . Επίσης θα δίνονται για απαγγελία από στήθους σύντομα και αξιομνημόνευτα ποιήματα ή στροφές τους . Με την ευκαιρία της διδασκαλίας των ποιημάτων θα διδαχτούν τα βασικά στοιχεία της νεοελληνικής μετρικής και η διαφοροποίηση του ελεύθερου από τον παραδοσιακό στίχο .

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΣΚΟΠΟΣ

Με τη διδασκαλία της Ιστορίας επιδιώκεται να συνειδητοποιήσουν και να ενστερνισθούν βαθμιαία οι μαθητές ότι :

α) ο ελληνικός και παγκόσμιος πολιτισμός είναι έργο συλλογικής ανθρώπινης προσπάθειας, αγώνων και θυσιών ,

β) ο άνθρωπος οφείλει πολλά στο χθές και ευθύνεται για την οικοδόμηση του σήμερα και το σχεδιασμό του αύριο ,

γ) τα ιστορικά γεγονότα συνδέονται μεταξύ τους με σχέσεις γενεσιουργές και αποτελούν αλληλουχία αιτίων (ανθρώπινων αναγκών , κινήτρων και ιδεών) και αποτελεσμάτων (ανθρώπινων πράξεων και αντιδράσεων)

δ) η διαρκής και προσεκτική αναζήτηση των κινήτρων δράσεως των ιστορικών προσώπων, ομάδων και λαών του παρελθόντος οδηγεί , αναλογικά πάντως, σε ασφαλέστερες και προσφορότερες αποφάσεις σχετικά με την αντιμετώπιση των προκείμενων κάθε φορά προβλημάτων της ανθρώπινης κοινωνίας ,

ε) οι διάφορες εκφάνσεις του πολιτισμού κάθε κοινωνίας και εποχής απεικονίζουν και διάφορους τρόπους εκφράσεως της βιοθεωρίας των ανθρώπων της ίδιας κοινωνίας και εποχής .

Συνολικά με τη διδασκαλία της ιστορίας επιδιώκεται η καλλιέργεια ιστορικής συνείδησης και κρίσης και συλλογικής αντίληψης.

Ως μερικότεροι στόχοι του μαθήματος της Ιστορίας επισημαίνονται οι ακόλουθοι :

α) αναδρομή και μύηση στις πηγές της Ιστορίας .

β) εισαγωγή στην ελληνική παράδοση και στα προβλήματα του σύγχρονου ελληνισμού ,

γ) συνειδητοποίηση της ελληνικής διάρκειας ,

δ) αντικειμενική θεώρηση των πολιτευμάτων και οικείωση των μαθητών με το δημοκρατικό τρόπο πολιτικής οργανώσεως και διαβιώσεως ; και

ε) καλλιέργεια γνήσιου πατριωτικού φρονήματος .

Β' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Από τις αρχές της ιστορίας ως το 146 π.Χ.

1. **ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

Η πάλη του ανθρώπου με τη φύση. Ο άνθρωπος δημιουργός του πολιτισμού του .

Πηγές της Προϊστορίας Ιστορίας . Η συμβολή της αρχαιολογίας . Διαίρεση ιστορικών περιόδων . Σχηματικές παραστάσεις του χρόνου - του χρονολογικού συστήματος .

2. **ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ**

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΗΣΗ

Αίγυπτος, Μεσοποταμία, Μ. Ασία, Παλαιστίνη, Φοινίκη, Ινδία - Κίνα .

Επιβιώσεις πολιτιστικών στοιχείων της Ανατολής .

3. Ο ΕΛΛΑΔΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΣ

α) Φυσικό περιβάλλον και επιπτώσεις του στη ζωή των κατοίκων . Προέλληνες - Έλληνες .

β) Συνοπτική παρουσίαση των εξελίξεων στον Ελληνικό χώρο από την Παλαιολιθική Εποχή ως και την εποχή του Χαλκού (ηπειρωτική Ελλάδα, νησιά Αιγαίου, Κρήτη, Κύπρος) .

4. ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΦΥΛΩΝ ΩΣ ΤΟΝ 9ο αι. π.Χ.

α) Κάθοδος Ιώνων - Αχαιών (Μυκήνες και Μυκηναϊκός πολιτισμός - Τρωϊκός πόλεμος) .

β) Κάθοδος Δωριέων. Γεωμετρική εποχή και Γεωμετρική τέχνη .

5. ΑΠΟΙΚΙΑΚΗ ΕΞΑΠΛΩΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΥΞΕΙΝΟ ΩΣ ΤΟ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ . ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΤΟΥΣ .

α) Αίτια, έκταση και αποτελέσματα του αποικισμού .

β) Η ζωή στη μητρόπολη και στις αποικίες (σχέσεις μεταξύ μητρόπολης - αποικίας) .

γ) Επαφή των Ελλήνων με άλλους λαούς - αλληλεπιδράσεις .

δ) Δεσμοί των Ελλήνων (θρησκεία, γλώσσα, γιορτές, αγώνες , μαντεία, αμφικτυονίες κτλ).

ε) Επική ποίηση .

στ) Αρχαϊκή τέχνη

6. ΑΘΗΝΑ - ΣΠΑΡΤΗ

α) Σύντομη ιστορία των δύο πόλεων κρατών ως τις παραμονές του περσικού κινδύνου .

β) Νομοθεσία - καθημερινή ζωή, αγωγή των πολιτών .

γ) Αντιδιαστολή .

7. ΑΠΕΙΛΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΑΠΟΚΡΟΥΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

α) Λυδοί, Μήδοι, Πέρσες ως το 499 π.Χ., Καρχηδόνιοι .

β) Άμυνα και αντεπίθεση στην Ανατολική Μεσόγειο και Δυτ. Σικελία .

γ) Η νίκη και οι πρωταγωνιστές της . Η ώρα του θριάμβου (Αναφορά στους Πέρσες του Αισχύλου) .

8. Η ΛΑΜΠΡΗ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΙΑ (478 - 431 π.Χ.)

α) Συμμαχία της Δήλου .
Κίμων - Εφιάλτης - Περικλής .

β) Καθημερινή ζωή στην Αθήνα. Πολίτευμα - Πνύκα . Αγορά . Θέατρο, δικαστήρια, οικονομική δραστηριότητα .

γ) Σχέσεις με τους συμμάχους και τη Σπάρτη . Πρώτες προστριβές, 30ετείς σπονδές .

9. ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ
(έκφραση μέτρου και μεγαλείου)

10. ΟΙ ΕΜΦΥΛΙΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥΣ (431 - 362)

α) Ιστόρηση του Πελοπ. Πολέμου. Κατάλυση της Αθηναϊκής ηγεμονίας. Τυραννία των 30. Παλινόρθωση της δημοκρατίας .

β) Ηγεμονία της Σπάρτης - Κορινθιακός πόλεμος . Ειρήνη του Ανταλκίδη .

γ) Ανάλαμψη και πτώση της ηγεμονίας των Θηβαίων .

δ) Η φωνή του Ισοκράτη .

11. ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΕΣ (τον 5ο και τον 4ο π.χ. αιώνα)

α) Ιστοριογραφία, θέατρο, επιστήμες (μαθηματική, ιατρική),

β) Αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική, αγγειογραφία, επιτύμβιες στήλες, θέατρα .

12. Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ τον 4ο αιώνα π.Χ.

Δυτική Μεσόγειος - Ιωνία - Στενά Ευξείνου .

13. ΑΚΜΗ ΤΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

α) Σύντομη αναδρομή : καταγωγή, εγκατάσταση, Αλέξανδρος Α', Αρχέλαος, Πέλλα .

β) Ο Φίλιππος Β' και η πολιτική του . Προστριβές με τους Αθηναίους . Χαιρώνεια - Ένωση των Ελλήνων 338 π.χ.

γ) Οι εκστρατείες του Μ. Αλεξάνδρου και οι συνέπειές τους .

14. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

α) Διάσπαση του Κράτους του Αλεξάνδρου - Ελληνιστικά Κράτη .

β) Διεύρυνση του γεωγραφικού ορίζοντα . Νέες συνθήκες ζωής . Οικονομική δραστηριότητα. Καθημερινή ζωή στην Αλεξάνδρεια (ή στην Πέργαμο ή στην Αντιόχεια) .

γ) Επιστήμες : γεωγραφία, αστρονομία, ανατομία, φυσική , βιβλιοθήκες .

δ) Τέχνες : αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική .

ε) Εμφάνιση της Ρώμης στη σκηνή της Ανατολικής Μεσογείου .

15. ΡΩΜΑΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (από τις αρχές ως το 146 π.Χ.)

α) Χώρα (Ιταλία) και κάτοικοι . Περίοδος των θρύλων . Τα νέα των ανασκαφών .

β) Δημοκρατικό πολίτευμα. Δωδεκάδελτος. Επέκταση στην κεντρική και νότια Ιταλία (ως το 272 π.Χ.).

γ) Επέκταση της ρωμαϊκής κυριαρχίας στη Δυτ. Μεσόγειο (ως την καταστροφή της Καρχηδόνας, 146 π.Χ.) .

16. ΕΛΛΑΔΑ - ΡΩΜΗ

α) Συμπολιτείες. Τελευταία αναλαμπή της Σπάρτης . Η Αθήνα της παρακμής .

β) Επέμβαση των Ρωμαίων στην περιοχή της Ανατολ. Μεσογείου (ως την υποταγή της Ελλάδας) .

γ) Ειρηνική διείσδυση του ελληνικού πολιτισμού στη Ρώμη .

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ανατολή (μύθος , δεσποτισμός) .

Ελλάδα (λόγος , ελευθερία) .
Ρώμη (πειθαρχία - νόμος) .
Η κλασική κληρονομιά μας .

ΑΓΓΛΙΚΑ

Α' ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της διδασκαλίας της Αγγλικής στο γυμνάσιο είναι να αναπτύξει στο μαθητή την ικανότητα να αντιλαμβάνεται και να παράγει αυθεντικό προφορικό και γραπτό λόγο προκειμένου να μετέχει εποικοδομητικά σε καθημερινές καταστάσεις επικοινωνίας με άλλα άτομα που μιλάνε την ξένη γλώσσα - κυρίως στο δικό του κοινωνικό χώρο. Πιο συγκεκριμένα, όταν βρεθεί σε πραγματική κατάσταση επικοινωνίας, ο μαθητής πρέπει (α) να αντιλαμβάνεται τα μηνύματα που του μεταδίδονται γραπτά ή προφορικά, (β) να παράγει τα μηνύματα αυτά που εξυπηρετούν όσο το δυνατό περισσότερες ανάγκες επικοινωνίας στον κοινωνικό χώρο. Επειδή όμως η επικοινωνιακή ικανότητα απαιτεί γνώσεις χρήσης (USAGE) της γλώσσας και χρησιμοποίησής της (USE), η διδασκαλία στο γυμνάσιο στοχεύει και στα δύο. Το αποτέλεσμα θα είναι να παράγει ο μαθητής γλωσσικές πράξεις (SPEECH ACTS) που είναι κατάλληλες για την κάθε κοινωνική περίσταση και που είναι αρκετά σωστές από άποψη γραμματικοσυντακτική ώστε να μην παρεμποδίζεται η επικοινωνία .

Β' ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Η διδασκαλία της Αγγλικής στο γυμνάσιο κύριο στόχο έχει να αναπτύξει στο μαθητή κάποιες πνευματικές και κοινωνιογλωσσικές δεξιότητες, έτσι ώστε σταδιακά να αποκτήσει τη δυνατότητα να καταλαβαίνει :

α) Μικρά, απλά αυθεντικά κείμενα, όπως είναι οι αγγελίες , τα προσπέκτους, τα σημειώματα, προσωπικές επιστολές, στήλες εφημερίδων (ειδικές στήλες ψυχαγωγίας, κόμικς, μικρές αγγελίες), γραπτή είδηση, ετικέτες προϊόντων, διαφημίσεις, αφίσες, οδηγίες χρήσης, καταλόγους κλπ .

β) Απλό προφορικό λόγο όπως εύκολους διαπροσωπικούς διαλόγους, ειδήσεις, το δελτίο καιρού, διαφημίσεις, ανακοινώσεις , αγγελίες, οδηγίες χρήσης, κατασκευής και λειτουργίας, παραγγέλματα, τραγούδια κλπ.

Εξίσου σημαντικός στόχος της διδασκαλίας στο γυμνάσιο είναι να αποκτήσει ο μαθητής, σταδιακά, την ικανότητα να παράγει :

α) Προφορικό λόγο με τη μορφή διαλόγου (σε θέματα που τον ενδιαφέρουν), ανταλλαγής συγκεκριμένων πληροφοριών, διατύπωσης επιθυμιών ή αναγκών του, οδηγιών, ανακοινώσεων κ.λ.π.

β) Γραπτό λόγο για να μπορεί να συμπληρώσει ένα έντυπο , να γράφει ένα σημείωμα ή ένα σύντομο φιλικό γράμμα, να κάνει μια λίστα, να σηματοδοτήσει, να δώσει τίτλους σε εικόνες, να κάνει κάποιο πρόγραμμα, να δώσει οδηγίες χρήσης, λειτουργίας και κατασκευής κ.λ.π.

Πιο συγκεκριμένα :

1. Για να καταλαβαίνει και να παράγει γραπτό και προφορικό λόγο, ο μαθητής του γυμνασίου πρέπει να αναπτύξει τις παρακάτω δεξιότητες :

1.1. Να καταλαβαίνει την πληροφορία που μεταδίδεται άμεσα , χωρίς περιφράσεις και να μπορεί κι ο ίδιος να εκφραστεί με τον τρόπο αυτό .

1.2. Να καταλαβαίνει την πληροφορία που μεταδίδεται έμμεσα , με κάποια υπονοούμενα, κάνοντας υποθέσεις και βγάζοντας κάποια συμπεράσματα από τα συμφραζόμενα, αλλά να μπορεί κι ο ίδιος να εκφραστεί με τον τρόπο αυτό .

1.3. Να καταλαβαίνει και να εκφράζει αφηρημένες έννοιες, δηλαδή : ποσότητα και ποσόν, οριστικότητα και αοριστία, σύγκριση και βαθμό, χρόνο (ειδικά ποσόν και ποιόν ενεργείας), θέση και τόπο κατεύθυνσης, μέσα, όργανο, αιτία, αποτέλεσμα, σκοπό, κατάσταση, αντιδιαστολή .

1.4. Να καταλαβαίνει και να εκφράζει την επικοινωνιακή αξία των φράσεων (LANGUAGE FUNCTIONS) .

1.5. Να καταλαβαίνει και να εκφράζει τις σχέσεις που υποδηλώνονται μέσα σε μια φράση και ανάμεσα σε φράσεις μελεξιλογικά συνεκτικά στοιχεία (COHESION DEVICES) .

1.6. Να αναγνωρίζει και να μπορεί να σημειώνει την ουσιαστικότερη πληροφορία, ή τα πιο σημαντικά σημεία ενός κειμένου, ομιλίας, διαλόγου .

1.7. Να αναγνωρίζει τα λεκτικά φωνητικά σήματα που υποδηλώνουν την αρχή, τη διάρκεια και το τέλος μιας συζήτησης, αλλά να μπορεί και να τα χρησιμοποιήσει .

2. Ειδικά για να μπορεί να παράγει γραπτό και προφορικό λόγο, ο μαθητής του γυμνασίου πρέπει ακόμα να αναπτύξει τις εξής δεξιότητες :

2.1. Να λέει ή να γράφει την πληροφορία που του μεταδίδεται με άλλα λόγια, αποδίδοντας τον ίδιο ή διαφορετικό τόνο .

2.2. Να αναμεταδίδει την πληροφορία που του μεταδίδεται, είτε ευθέως κάνοντας μια απλή αναφορά (σε ευθύ ή πλάγιο λόγο), είτε έμμεσα κάνοντας κάποιο σχόλιο.

2.3. Να σχεδιάζει και να οργανώνει τις πληροφορίες που θέλει να μεταδώσει και να μπορεί να τις συνδέει με μιά λογική σειρά έτσι ώστε να έχουν συνοχή μεταξύ τους.

3. Ειδικά για να μπορεί να κατανοεί γραπτό και προφορικό λόγο, ο μαθητής του γυμνασίου πρέπει ακόμα να αναπτύξει τις εξής δεξιότητες :

3.1. Να συμπεραίνει το νόημα παρόλη την ύπαρξη άγνωστων λέξεων και εκφράσεων.

3.2. Να κάνει μετακωδικοποίηση έτσι ώστε η παρουσίαση της πληροφορίας που μεταδίδεται γραπτά ή προφορικά να γίνεται σε μορφή διαγράμματος, χάρτη, σχεδίου, πίνακα, γραφήματος κ.λ.π.

3.3. Να κάνει προβλέψεις και να βγάζει συμπεράσματα στα οποία τον οδηγούν οι πληροφορίες και τα σήματα που του μεταδίδονται έμμεσα ή άμεσα.

3.4. Να ερμηνεύει τα όσα του μεταδίδονται χρησιμοποιώντας και τις γενικότερες πληροφορίες που έχει από τον κοινωνικό χώρο.

4. Ειδικά για να κατανοεί γραπτό λόγο, ο μαθητής πρέπει να αναπτύξει ακόμη και τις πιο κάτω δεξιότητες :

4.1. Να ανατρέχει σε κάποια στοιχεία που θα του μεταδώσουν πληροφόρηση για το κείμενο χωρίς να διαβάσει το ίδιο το κείμενο (REFERENCE SKILLS). Δηλαδή, να επιδιώκει πληροφόρηση από τις επικεφαλίδες και τίτλους ή υπότιτλους, σειρά κι αρίθμηση, πίνακα περιεχομένων κ.λ.π.

4.2. Να κάνει μια σύντομη ανίχνευση ή αναφορά στο κείμενο (SKIMMING), ώστε να επισημάνει τι είδους κείμενο είναι, ή να αποκτήσει τη γενική εικόνα του περιεχομένου.

4.3. Να διαβάζει προσεκτικά ώστε να εντοπίζει, με μια απλή διερεύνηση, συγκεκριμένες ζητούμενες πληροφορίες (SCANNING).

5. Ειδικά για να μπορεί να κατανοεί και να παράγει προφορικό λόγο, ο μαθητής πρέπει να αναπτύξει ακόμη και τις εξής δεξιότητες :

5.1. Να διακρίνει και να μπορεί να παράγει τους διάφορους φθόγγους (SOUNDS) και τονισμούς (STRESS) σε μεμονωμένες λέξεις ή και σε φράσεις.

5.2. Να διακρίνει τη διάθεση του συνομιλητή του ανάλογα με τα παραγλωσσικά στοιχεία που εκείνος χρησιμοποιεί, δηλ. χειρονομίες, μορφασμούς, λειτουργικό τονισμό (INTONATION), αλλά να μπορεί κι ο ίδιος να χρησιμοποιήσει τα κατάλληλα παραγλωσσικά στοιχεία.

Γ. ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

1. Ο μαθητής της Α΄ γυμνασίου πρέπει να καταλαβαίνει και να παράγει γραπτό και προφορικό λόγο σύμφωνα με τις ακόλουθες έννοιες, προκειμένου να μπορεί να προβεί στις γλωσσικές πράξεις που αναφέρονται πιο κάτω :

1.1. Έννοιες υπαρκτικές, όπως την ύπαρξη ή απουσία ατόμων αντικειμένων, ποσοτήτων κ.λ.π., οι οποίες εκφράζονται με το ρήμα TO BE, THERE IS/ARE NOUN PHRASE (NP) ή και ADVERBAL EXPRESSION (ADV. EXPRESSION).

1.2. Έννοιες χώρου, όπως τη θέση ατόμων, αντικειμένων, κτιρίων, την προέλευσή τους και τη σχέση τους στο χώρο ; Οι έννοιες αυτές εκφράζονται με επιρρήματα και επιρρηματικούς προσδιορισμούς, σημεία του ορίζοντα και επίθετα που δηλώνουν μέγεθος.

1.3. Έννοιες χρονικές, όπως τη χρονική διάρκεια, τη χρονική στιγμή, ώρα, χρόνο και τη συχνότητα των γεγονότων και καταστάσεων, επίσης χρονικές έννοιες που δηλώνουν το παρόν και το μέλλον. Οι έννοιες αυτές εκφράζονται με τη χρήση του SIMPLE PRESENT του PRESENT PROGRESSIVE και του " GOING TO " FUTURE, με επιρρήματα συχνότητας, ωρολογιακή ώρα, ημερομηνίες, χρονολογίες και με τα ερωτηματικά επιρρήματα.

1.4. Έννοιες ποσοτικές, όπως την αρίθμηση αντικειμένων, ατόμων, ποσοτήτων, τη διαφοροποίηση μεταξύ ενός, δύο ή και πολλών μονάδων, καθώς και το μερισμό της ύλης. Οι έννοιες αυτές εκφράζονται με απόλυτους και τακτικούς αριθμούς με το MUCH / MANY, SOME / ANY / NO, PART/GLASS/ BAR OF + MASS NOUN, και με τις ερωτηματικές εκφράσεις HOW MUCH / MANY, BOTH, NEITHER.

1.5. Έννοιες ποιοτικές, όπως το σχήμα και τα χρώματα αντικειμένων, την ηλικία και τη φυσική κατάσταση ατόμων και αντικειμένων. Οι έννοιες αυτές εκφράζονται με επίθετα, όπως HUNGRY, THIRSTY, TIRED, SLEEPY, HOT, COLD, WRONG, PLEASANT και με ερωτηματικές εκφράσεις με το HOW + ADJECTIVE (ADJ.).

1.6. Έννοιες ρηματικών συσχετισμών, όπως η μεταβατικότητα ή μη των πράξεων, η ενέργεια και η δυνατότητα ή η υποχρέωση. Οι έννοιες αυτές εκφράζονται με μεταβατικά και αμετάβατα ρήματα στην ενεργητική φωνή σε μορφή ερωτηματική, καταφατική και αρνητική, καθώς επίσης και με την προστακτική και τα βοηθητικά.

1.7. Έννοιες κτητικές όπως ο συσχετισμός κτήτορα και κτήματος και η κατάσταση ιδιοκτησίας που εκφράζονται με κτητικά επίθετα και αντωνυμίες, το ρήμα HAVE (GOT), την πρόθεση WITH, τη γενική κτητική και την ερωτηματική αντωνυμία WHOSE.

1.8. Έννοιες δείξης (DEIXIS), όπως η οριστική και αόριστη δήλωση αντικειμένων ή προσώπων. Οι έννοιες αυτές εκφράζονται με τις δεικτικές αντωνυμίες, τα άρθρα, τις προσωπικές αντωνυμίες, τα κτητικά επίθετα, τις ερωτηματικές αντωνυμίες WHO/WHOM.

1.9. Έννοιες λογικές όπως η σύζευξη και η διάζευξη, οι οποίες εκφράζονται με τους συνδέσμους AND, BUT, OR.

2. Ο μαθητής της Α΄ γυμνασίου πρέπει να μπορεί να εκφράζει τις πιο πάνω έννοιες προκειμένου να προβεί στις παρακάτω λεκτικές πράξεις :

2.1. Να ζητάει και να δέχεται πληροφορίες σχετικά με το άτομό του και σχετικά με άλλα άτομα και αντικείμενα του περιβάλλοντός του, υπηρεσίες, ιδρύματα.

2.2. Να εκφράζει διανοητικές διεργασίες και να μπορεί να τις αντιληφθεί όταν τις εκφράζουν άλλοι και ιδιαίτερα να μπορεί :

(ι) να προσφερθεί να κάνει κάτι

(ιι) να διατυπώσει - ή να ρωτήσει - αν κάτι είναι δυνατόν ή αδύνατο να γίνει

(ιιι) να ζητήσει άδεια να κάνει κάτι

(ιιιι) να διατυπώσει - ή να ρωτήσει - αν κάποιος είναι υποχρεωμένος να κάνει κάτι.

2.3. Να εκφράζει συναισθηματικές καταστάσεις και ιδιαίτερα να διατυπώνει την αρέσκεια ή απαρέσκειά του για άλλα άτομα, αντικείμενα, δραστηριότητες και γενικότερα τα ενδιαφέροντά του.

2.4. Να προτρέπει ή να αποτρέπει άλλα άτομα από το να κάνουν κάτι, να προτείνει κάτι σε άλλους και να αποδεχθεί ή να απορρίψει προτάσεις άλλων.

2.5. Να αυτοπαρουσιαστεί και να παρουσιάζει άλλους στον κοινωνικό χώρο, να χαιρετάει, να αποχαιρετάει και να δέχεται ευχαριστίες, να ζητάει και να δέχεται συγγνώμη, να συγχαίρει.

3. Η σύζευξη των παραπάνω εννοιών (που εκφράζονται με γραμματικοσυντακτικά φαινόμενα) και των συγκεκριμένων λεκτικών πράξεων μπορεί να γίνει με τους τρόπους που αναφέρονται παρακάτω ενδεικτικά : Ο μαθητής της Α΄ γυμνασίου μπορεί να χρησιμοποιεί το ρήμα TO BE και το SIMPLE PRESENT των μεταβατικών και αμετάβατων ρημάτων με τις προσωπικές αντωνυμίες προκειμένου να δώσει πληροφορίες για το άτομό του και να ζητήσει πληροφορίες για άλλα άτομα το βοηθητικό ρήμα CAN για να διατυπώσει ή να ρωτήσει αν κάτι είναι δυνατό να γίνει ή για να προσφερθεί να κάνει κάτι το ρήμα LIKE + GERUND για να εκφράσει αρέσκεια ή απαρέσκεια για κάτι · την προστακτική των ρημάτων για να προτρέψει ή να αποτρέψει κάποιον από το να κάνει κάτι · τις δεικτικές αντωνυμίες με τα κύρια ονόματα με ή χωρίς τίτλους για να παρουσιάζει φίλους του στον κοινωνικό χώρο κ.τ.λ.

ΓΑΛΛΙΚΑ

Α΄ ΣΚΟΠΟΣ :

Η γλώσσα είναι όργανο επικοινωνίας και επομένως το μάθημα κατ' αρχήν στοχεύει στη λειτουργία και όχι στην περιγραφή αυτού του οργάνου.

Επομένως με το μάθημα αναπτύσσονται δεξιότητες των μαθητών για την αποτελεσματική χρήση της γλώσσας στον κοινωνικό χώρο.

Το μάθημα, ως προς τις επιλογές των θεμάτων, μεθόδων, τεχνικών και υλικών μέσων, προετοιμάζεται με τελικό αποδέκτη το μαθητή, ως άτομο κοινωνικό με συγκεκριμένες ανάγκες, εμπειρίες και επιδιώξεις σε συνάρτηση με τις ανάγκες και τις επιδιώξεις του κοινωνικού συνόλου.

Αυτό σημαίνει πως ο μαθητής θα πρέπει να ασκείται έτσι ώστε να είναι δυνατό να πραγματοποιεί λεκτικές πράξεις (SPEECH ACTS / ACTES DE PAROLE) για να ικανοποιήσει κοινωνικές του ανάγκες · άρα παρεμβαίνει ο ίδιος ενεργά στην παραγωγή πρωτότυπου λόγου αντί να περιορίζεται στην αναπαραγωγή προτύπων λόγου ή μεταγλώσσας.

Κατά συνέπεια η διδακτέα ύλη για το γυμνάσιο ταξινομείται σύμφωνα με λεκτικές πράξεις - ελάχιστες ενότητες για την επικοινωνία. (AUSTIN " UNITÉ ILLOCUTOIRE AU NIVEAU DE LA COMMUNICATION ").

Ειδικοί Στόχοι :

Η επιλογή της ύλης (ταξινομημένης όπως αναφέρθηκε παραπάνω) και των τεχνικών για την κατάκτησή της από τους μαθητές καθορίζεται από τους ειδικούς στόχους του καθενός, από τα επίπεδα μάθησης οι οποίοι είναι οι εξής :

1.1. Να κατανοεί τον αυθεντικό προφορικό λόγο και να είναι σε

θέση να αντιδρά σ'αυτόν προφορικά ή γραπτά, κατά τρόπο γλωσσικά και κοινωνικά ορθό. Ειδικότερα :

1.1.1. Προφορικά :

- Να μπορεί να " δεχτεί " μια πληροφορία για ένα κοινό καθημερινό θέμα ή και για ένα κάπως ειδικότερο θέμα σε εκλαϊκευμένο επίπεδο.
- Να μπορεί να μεταδώσει μια πληροφορία ή και μια σειρά πληροφοριών σε συνεχή λόγο.
- Να μπορεί να αντιδράσει γλωσσικά σ'ένα " γεγονός γλωσσικό " ή μη " γλωσσικό ", δηλαδή να συμφωνήσει, να διαφωνήσει, να δεχτεί, να αρνηθεί, να ζητήσει, να προτείνει, να κρίνει, να χαρακτηρίσει κ.λ.π.

1.1.2. Γραπτά :

- Να μπορεί να κάνει γραπτώς όλες τις πιο πάνω γλωσσικές πράξεις, σε περιπτώσεις, είτε που η προφορική επικοινωνία είναι αδύνατη, είτε το επιβάλλει η διαδικασία (επιστολές, τηλεγραφήματα, σημειώματα, κάρτες, αίτηση για δουλειά, αίτηση για συνδρομή, συμπλήρωση εντύπου, δήλωση απώλειας αντικειμένου, αναφορά για ατύχημα).
- Να μπορεί να κρατήσει γραπτές σημειώσεις (αριθμούς, μεγέθη, ημερομηνίες, ονόματα, οδηγίες) από προφορικό λόγο.

1.2. Να καταλαβαίνει στοιχειωδώς τον αυθεντικό γραπτό λόγο και να αντιδρά με όλους τους δυνατούς, γλωσσικά και κοινωνικά τρόπους, προφορικά και γραπτά.

1.2.1. Προφορικά :

- Να μπορεί να σχολιάσει μια γραπτή πληροφορία π.χ. από ένα έντυπο οδηγιών, από μία απλή είδηση σε εφημερίδα ή περιοδικό, από μία αφίσα, από ένα " προσπέκτους " μηχανής φαρμάκου κ.λ.π.
- Να μπορεί να ζητήσει και να δώσει πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενο μιας δημοσίευσης, τηλεφωνικά ή αυτοπροσώπως.

1.2.2. Γραπτά :

- Να μπορεί να συνθέσει γραπτά την απάντηση σ'ένα γράμμα, σε μιά αγγελία, σ'ένα δημοσίευμα απλού περιεχομένου.
- Να μπορεί να κρατήσει σημειώσεις από ένα γραπτό κείμενο (από μια ανακοίνωση, από μια αγγελία, από ένα δημοσιευμένο κείμενο), από ένα γράμμα, από το έντυπο ενός προϊόντος, από ένα πρόγραμμα.

Θέματα :

Τα θεματικά πεδία καλύπτουν τον κοινό τόπο των ενδιαφερόντων του μαθητή και των αναγκών του κοινωνικού συνόλου.

Τα επιμέρους θέματα αντλούνται από τον αυθεντικό κοινωνικό χώρο, όπως τα παρουσιάζει η επικαιρότητα και επιλέγονται κατά κανόνα από τον καθηγητή και τους μαθητές. Θέματα που αφορούν ταξίδια, τουρισμό, τεχνολογία, περιβάλλον, ανθρώπινες σχέσεις, τέχνες, αθλητισμό, επαγγέλματα, θα ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των ενδιαφερόντων του μαθητή και των αναγκών του κοινωνικού συνόλου.

Λεξιλόγιο :

Η διδασκαλία του λεξιλογίου ακολουθεί τις θεματικές επιλογές των μαθητών.

Αυτό σημαίνει ότι το λεξιλόγιο δεν εννοείται ούτε διδάσκεται χωριστά. Η λέξη δεν απομονώνεται από τον γλωσσικό ή τον εξωγλωσσικό της περίγυρο, αλλά παρουσιάζεται πάντα ενταγμένη μέσα σ'αυτόν.

Γραμματική :

Τα φωνολογικά, μορφολογικά, συντακτικά, λεξιλογικά και σημασιολογικά φαινόμενα εξετάζονται σε σχέση άρρηκτη με το πληροφοριακό τους φορτίο, σε επικοινωνιακό επίπεδο.

Οι γραμματικοί τύποι δεν απομονώνονται για να περιγραφούν, αλλά αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο του λόγου που αναφέρεται για κάποιον - ους, συγκεκριμένο - ους κάθε φορά αποδέκτη - ες και για συγκεκριμένες επικοινωνιακές επιδιώξεις.

Επομένως παύει να ισχύει η παραδοσιακή ταξινόμηση των γραμματικοσυντακτικών φαινομένων τα οποία τώρα ταξινομούνται σύμφωνα με το ρόλο τους στην επικοινωνία.

Β' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ :

Ο μαθητής της Α'γυμνασίου πρέπει να καταλαβαίνει και να παράγει γραπτό και προφορικό λόγο σύμφωνα με τις ακόλουθες έννοιες :

Χαιρετώ (SALUER), παρουσιάζω κάποιον (PRESENTER Q'UN), παρουσιάζομαι (SE PRESENTER), καλώ-ονομάζω (INTERPELLER), τοποθετώ στο χώρο - χρόνο (LOCALISER DANS L'ESPACE OU - DANS LE TEMPS - PRESENT ET FUTUR), προσκαλώ (INVITER), προτείνω (PROPOSER), ζητώ πληροφορίες για ένα γεγονός (DEMANDER DES RENSEIGNEMENTS SUR UN FAIT), ζητώ τη γνώμη (DEMANDER L'AVIS), ζητώ την άδεια (DEMANDER LA PERMISSION), ζητώ γενικά (DEMANDER EN GENERAL), αρνούμαι (REFUSER), αποδέχομαι (ACCEPTER), δηλώνω έκπληξη (EXPRIMER SON ETONNEMENT), απαντώ σε κάλεσμα (REPONDRE A UN APPEL), απαντώ στο τηλέφωνο (AU TELEPHONE), συμφωνώ - επικυρώνω ένα γεγονός (DONNER ACCORD SUR LA VERITE D'UN FAIT POSITIF), απαντώ δίνοντας πληροφορίες για ένα γεγονός (REPONDRE EN DONNANT DES INFORMATIONS), απαριθμώ ψηφία (COMPTER).

Υλικό :

Επιλέγονται κατά περίσταση : φανελένιος πίνακας, φωτογραφίες, αφίσες, κόμικς, αυθεντικά γραπτά (ταυτότητα, ταμπέλες κ.λ.π, ενδείξεις δρόμων, επιγραφές κ.λ.π), κασέτες, φιλμς, διαφάνειες.

Τεχνικές :

Κέντρο της διδακτικής διαδικασίας είναι ο μαθητής. Εννοείται η εργασία κατά ομάδες για επικοινωνία μεταξύ των μαθητών. Ο καθηγητής συντονίζει την εργασία των μαθητών. Οι στόχοι του μαθήματος υλοποιούνται μέσα από παραστάσεις αυθεντικής επικοινωνίας που μπορεί να είναι παιγνίδια και μικρό-σκετς.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Α' ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

α) Η μεθοδική άσκηση του μαθητή στην ορθολογική σκέψη, στην ανάλυση, στην αφαίρεση, στη γενίκευση, στην εφαρμογή, στην κριτική και στις λοιπές λογικές διεργασίες καθώς και η μύηση στη μαθηματική αποδεικτική διαδικασία.

β) Η γενικότερη πνευματική καλλιέργεια και η συμβολή στην ολοκλήρωση της προσωπικότητας του μαθητή, καθόσον τα Μαθηματικά αναπτύσσουν την παρατηρητικότητα, την προσοχή, τη δύναμη αυτοσυγκεντρώσεως, την επιμονή, την πρωτοβουλία, τη δημιουργική φαντασία, την πειθαρχημένη σκέψη και συμπεριφορά, καλλιεργούν το αίσθημα του ωραίου και του ηθικού και διεγείρουν το κριτικό πνεύμα.

γ) Η ανάπτυξη ικανότητας για την ακριβή σύλληψη εννοιών και μεγεθών, των ιδιοτήτων και των σχέσεων μεταξύ τους και ιδιαιτέρως εκείνων που είναι απαραίτητες για την κατανόηση και επίλυση πρακτικών προβλημάτων της σύγχρονης ζωής και για την επαφή με τη σύγχρονη τεχνική, οικονομική, και κοινωνική πραγματικότητα.

δ) Ο εθισμός των μαθητών στη διατύπωση των διανοημάτων με τη χαρακτηριστική στη μαθηματική γλώσσα τάξη, σαφήνεια, ακρίβεια, αυστηρότητα, λιτότητα και κομψότητα.

ε) Η κατανόηση του ρόλου των μαθηματικών στους διαφόρους τομείς της γνώσεως και η επαρκής προπαρασκευή των μαθητών για τη συνέχιση των σπουδών τους.

Β' ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΙ ΣΚΟΠΟΙ :

Ειδικότεροι σκοποί της διδασκαλίας των Μαθηματικών στο Γυμνάσιο είναι οι εξής :

α) Να κατανοήσει ο μαθητής βαθύτερα και να εμπεδώσει τις γνώσεις και ακόμα να αναπτύξει και να χρησιμοποιήσει πιο συνειδητά τις λογιστικές ικανότητες που άρχισε να αποκτά στο δημοτικό σχολείο.

β) Να εξασφαλίσει σε όποιον δε συνεχίσει σπουδές μετά την αποφοίτησή του απ'το γυμνάσιο τις απαραίτητες γνώσεις που θα χρειάζεται και θα χρησιμοποιήσει στη ζωή του.

γ) Να ασκήσει σε κάθε ευκαιρία το μαθητή στην αποσαφήνιση εννοιών, στην αιτιολόγηση ενεργειών, στην ανάλυση και " μαθηματικοποίηση " καταστάσεων.

δ) Να εισαγάγει το μαθητή στη διαδικασία της μαθηματικής αποδείξεως.

ε) Να φέρει σε επαφή το μαθητή με ποικίλα θέματα εφαρμοσμένων Μαθηματικών, ώστε να μπορέσει να ενταχτεί φυσιολογικά στο σύγχρονο κοινωνικό περιβάλλον.

Γ' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

1. ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Τα κυριότερα γεωμετρικά στερεά με αναφορά σε αντίστοιχα φυσικά σώματα. Η έννοια της επιφάνειας, της γραμμής και του σημείου.

2. ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

Η έννοια του συνόλου. Στοιχεία, συμβολισμός και παράσταση συνόλου. Τα σύμβολα = , ∈, ∉. Μονομελή σύνολα. Το κενό σύνολο. Ισοδύναμα σύνολα, Σχηματισμός του Ν. Απαρίθμηση. Πεπερασμένα και μη πεπερασμένα σύνολα. Γνήσιο υποσύνολο συνόλου. Άνισοι φυσικοί αριθμοί. Υποσύνολο συνόλου. Διάταξη στο Ν.

3. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΡΙΘΜΗΣΕΩΣ

Ελληνική και ρωμαϊκή γραφή φυσικών αριθμών. Δεκαδικό σύστημα αριθμήσεως. Συστήματα με βάση $\neq 10$.

4. ΕΠΙΠΕΔΑ ΣΧΗΜΑΤΑ

Το επίπεδο ως βασικό σημειοσύνολο. Το σχήμα ως σύνολο σημείων. Ευθεία, ημιεπίπεδο, ημιευθεία, ευθύγραμμο τμήμα, τεθλασμένη γραμμή, πολύγωνα.
Ίσα (ισομετρικά) και άνισα τμήματα. Μέσο τμήματος. Ίσα σχήματα. Ο κύκλος και τα στοιχεία του. Ίσα και άνισα τόξα. Τόξα και χορδές. Μέσο τόξου.
Η γωνία (γωνιακός τομέας). Κυρτή και μη κυρτή γωνία.
Ίσες και άνισες γωνίες. Διχοτόμος γωνίας. Ορθή γωνία. Καθετότητα. Οξεία, αμβλεία γωνία.
Επίκεντρη γωνία. Σχέση επίκεντρων γωνιών και των αντίστοιχων τους τόξων. Κατασκευή γωνίας με δεδομένη γωνία.

5. ΜΕΤΡΗΣΗ ΜΕΓΕΘΩΝ

Απεικόνιση του Ν σε ημιευθεία. Μέτρηση μήκους τμήματος. Μέτρηση άλλων βασικών μεγεθών (γωνίας, τόξου, εμβαδού, όγκου, χρόνου κτλ). Βαθμολόγηση οργάνων για τη μέτρηση των μεγεθών. Μέτρηση με προσέγγιση. Συμμιγείς, δεκαδικοί και κλασματικοί αριθμοί ως αποτέλεσμα μετρήσεως .

6. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΥΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΚΥΚΛΩΝ

Τομή συνόλων. Τεμνόμενες ευθείες. Κατακορυφήν γωνίες . Κατασκευή καθέτου με γνώμονα. Κάθετες και πλάγιες. Είδη τριγώνων . Τομή ευθείας και κύκλου . Τομή κύκλων .
Ευθείες παράλληλες. Ταινία. Τραπέζιο . Παραλληλόγραμμα. Παράλληλες τεμνόμενες από άλλη ευθεία. Κατασκευή παραλλήλου .

7. Η ΠΡΟΣΘΕΣΗ

Ένωση συνόλων. Πρόσθεση φυσικών αριθμών. Ιδιότητες :
μεταθετική, ουδετέρου στοιχείου, διαγραφής, προσεταιριστική . Εφαρμογές ιδιοτήτων .

Άθροισμα τμημάτων, τόξων, γωνιών και συσχέτιση με το άθροισμα των μέτρων τους (πρόσθεση συμμιγών, δεκαδικών κλασματικών) .

8. Η ΑΦΑΙΡΕΣΗ

Συμπληρωματικά σύνολα. Η εξίσωση $\alpha+\chi=\beta$, $\alpha<\beta$. Αφαίρεση φυσικού από φυσικό. Βασικές ιδιότητες. Εφαρμογές ιδιοτήτων. Αφαίρεση πινάκων. Διαφορά τμημάτων, τόξων, γωνιών και συσχέτιση με τη διαφορά των μέτρων τους .
Συμπληρωματικές και παραπληρωματικές γωνίες. Άθροισμα γωνιών τριγώνου .

9. ΑΞΟΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΡΙΑ

Μεσοκάθετος τμήματος και χαρακτηριστική της ιδιότητα. Διχοτόμος γωνίας. Μεσοπαράλληλος. Σχήματα με άξονες συμμετρίας. Το ισοσκελές τρίγωνο. Κατασκευές μεσοκαθέτου, διχοτόμου κτλ με κανόνα και διαβήτη. Συμμετρικό σχήματος ως προς ευθεία .

10. ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ Ζ ΤΩΝ ΑΚΕΡΑΙΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

Διανύσματα με κοινό φορέα. Μεγέθη αντίθετα. Απεικόνιση των ακεραίων σε ευθεία. Άθροισμα ακεραίων. Αντίθετοι ακέραιοι. Ιδιότητες (δομή μεταθετικής ομάδας). Διαφορά ακεραίων. Ιδιότητες. Αλγεβρικό άθροισμα. Διάταξη στο Ζ. Ισομορφισμός των Ζ+ και Ν ως προς τις πράξεις και τη διάταξη .

11. Ο ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ

Γινόμενο δύο φυσικών αριθμών. Ορθογώνιοι και τετράγωνοι αριθμοί. Πρώτοι αριθμοί. Εμβαδόν ορθογωνίου και τετραγώνου. Ιδιότητες πολλαπλασιασμού στο Ν : μεταθετική, ουδετέρου στοιχείου, απορροφητικού στοιχείου, διαγραφής, επιμεριστική.

Γινόμενο τριών ή περισσοτέρων φυσικών αριθμών. Όγκος παραλληλεπιπέδου και κύβου. Προσεταιριστική ιδιότητα. Εφαρμογές των ιδιοτήτων. Δυνάμεις. Πολλαπλάσιο τμήματος, τόξου, γωνίας και μέτρο αυτού του πολλαπλασιασμού. Εμβαδόν ορθογωνίου του οποίου οι διαστάσεις είναι κλασματικοί ή δεκαδικοί αριθμοί . Επέκταση του πολλαπλασιασμού στο Ζ. Ιδιότητες (δομή του Ζ.) .

12. Η ΔΙΑΙΡΕΣΗ

Διαμερισμός συνόλου σε ισοδύναμα υποσύνολα. Η εξίσωση $\alpha\chi=\beta$ στο Ν. Διαίρεση μερισμού και διαίρεση μετρήσεως . Ευκλείδεια διαίρεση.

Ιδιότητες. Διαίρεση στο Ζ.

13. ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

Το σύνολο των πολλαπλασίων φυσικού αριθμού. Ιδιότητες, κριτήρια διαιρετότητας. Ανάλυση φυσικού αριθμού σε γινόμενο πρώτων παραγόντων. Κοινά πολλαπλάσια, κοινοί παράγοντες φυσικών αριθμών. ΕΚΠ και ΜΚΔ φυσικών αριθμών .

14. ΚΛΑΣΜΑΤΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

Διαίρεση τμήματος σε ίσα τμήματα. Κλάσμα τμήματος, τόξου, γωνίας, ακεραίου. Το κλάσμα ως ρίζα της $\alpha\chi=\beta$ με $\alpha,\beta \in N$ και $\alpha \neq 0$ (το κλάσμα ως λόγος φυσικών αριθμών). Ισοδυναμία κλασμάτων . Ανισότητα κλασμάτων. Ιδιότητες. Πράξεις με κλασματικούς αριθμούς . Ιδιότητες. Το αρνητικό κλάσμα ως αντίθετος του θετικού κλάσματος . Το ανάγωγο κλάσμα . Το σύνολο Q. Απεικόνιση του Q σε ευθεία . Δεκαδική προσέγγιση ρητού .

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΜΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ

Α΄ ΣΚΟΠΟΣ :

Σκοπός του μαθήματος είναι :

1. Να περιγραφεί η γη ως γεωφυσικός χώρος και κατοικία των ανθρώπων, να τονιστεί η αλληλεπίδραση ανθρώπου και περιβάλλοντος , να υπογραμμιστεί η σημασία της επικοινωνίας και της αμοιβαίας κατανόησης των λαών, να αναλυθούν τα αίτια της μετανάστευσής τους και να εκτεθεί η οικονομική δραστηριότητα του ανθρώπου .

2. Ειδικότερα να γνωρίσουν οι μαθητές τις πηγές πλούτου , την οικονομική δραστηριότητα της πατρίδας μας, καθώς και τη θέση της στον ευρωπαϊκό και παγκόσμιο χώρο από πολιτιστική και οικονομική άποψη .

3. Να περιγραφούν οικονομικές δραστηριότητες και άλλα θέματα που υπάρχουν σε διάφορες χώρες, ώστε οι μαθητές να αποκτήσουν κριτικό πνεύμα για ανάλογες περιπτώσεις στη χώρα μας .

4. Να εθιστούν οι μαθητές στην προσεκτική παρατήρηση φωτογραφιών από χώρους γεωργικούς, κτηνοτροφικούς, βιομηχανικούς ώστε να εξάγουν ακριβή συμπεράσματα για τις δυνατότητες των χώρων στους οποίους ευρίσκονται .

5. Να κατανοήσουν τη σημασία του υπεδάφους για την ανάπτυξη μιας χώρας και της ανθρωπότητας γενικότερα .

6. Να περιγραφούν και να ερμηνευθούν χαρακτηριστικά γεωλογικά φαινόμενα .

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Εισαγωγή : Η γη ως ουράνιο σώμα . Γεωγραφικές συντεταγμένες . Διεθνής ώρα. Ερμηνεία του χάρτη. Ζώνες της γης. Κλίμα. Θαλάσσια ρεύματα. Ωκεανοί .

Οι ήπειροι εκτός της Ευρώπης και οι πολικές περιοχές : Αμερική : στοιχεία φυσικής γεωγραφίας . Αλάσκα (παγετώνες , επίδραση του περιβάλλοντος, κοινωνία). Καναδάς – ΗΠΑ (μεταναστευτικά ρεύματα, οικονομική ανάπτυξη, επίδραση του ανθρώπου στο περιβάλλον και αντίστροφα). Μεγάλο Κάνυον του Κολοράντο . Γεωλογική ηλικία της γης . Κράτη της Κεντρικής Αμερικής . Βραζιλία (οικονομική και πολιτική εξέταση). Ο άνθρωπος του Αμαζονίου και οι εποχές του πολιτισμού . Υπόλοιπες χώρες της νότιας Αμερικής .

Ωκεανία : στοιχεία φυσικής γεωγραφίας . Αυστραλία (οικονομική και πολιτική εξέταση) . Νησιά της Ωκεανίας .

Αφρική : στοιχεία γεωγραφίας. Αίγυπτος (οικονομική και πολιτική εξέταση) . Η σημασία του Νείλου για την Αίγυπτο, γενικότερη οικονομική σημασία των ποταμών. Σαχάρα. Τύποι των ερήμων. Νιγηρία (οικονομική και πολιτική εξέταση). Άλλες χώρες της Αφρικής .

Ασία : στοιχεία φυσικής γεωγραφίας. Ιαπωνία (οικονομική και πολιτική εξέταση). Πολιτιστικά στοιχεία. Αναβαθμίδες. Ηφαίστεια. Εσωτερικό της γης. Κίνα (οικονομική και πολιτική εξέταση) . Αραβικές χώρες της Ασίας (φυσικοί πόροι και σημασία τους στην παγκόσμια οικονομία). Κύπρος (πολιτική και οικονομική εξέταση. Τουρκία(πολιτική και οικονομική εξέταση). Άλλες χώρες της Ασίας.

ΒΟΤΑΝΙΚΗ – ΖΩΟΛΟΓΙΑ

Α΄ ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι :

1. Να κατανοήσουν οι μαθητές : α) Τα φαινόμενα της ζωής με τη μελέτη ορισμένων φυτικών και ζωικών οργανισμών. β) Τη στενή σχέση των φυτών με τα ζώα, καθώς και τις σχέσεις τους με τον ανόργανο κόσμο και με τον άνθρωπο. γ) Τη σημασία που έχουν για τις ζωικές λειτουργίες η ύλη ως δομικό υλικό και περιβάλλον καθώς και οι ενεργειακές μεταβολές (αποικοδόμηση οργανικών ενώσεων , φωτοσύνθεση) κ.λ.π.

2. Να αποκτήσουν οι μαθητές τις απαραίτητες γνώσεις για την κατανόηση πρακτικών ζητημάτων που σχετίζονται με το άμεσο φυσικό περιβάλλον του ανθρώπου καθώς και με την επέμβασή του στη φύση (βελτίωση ειδών, προστασία της φύσης κ.λ.π)

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Εισαγωγή : Έννοια και περιεχόμενο των βιολογικών επιστημών.

Έννοια, περιγραφή και συστατικά του κυττάρου .

Μέρη του φυτού : Ρίζα, βλαστός, φύλλα, άνθη, καρπός, σπέρμα (θα γίνει σύντομη αλλά περιεκτική ανάπτυξη της ανατομίας και της φυσιολογίας των φυτών, με τη χρησιμοποίηση διαφορετικού φυτού ως παραδείγματος για κάθε μέρος που μελετάται · η μελέτη π.χ. της ρίζας θα γίνει με τη φακή, των ανθέων με την κερασιά κ.λ.π). Φυτά δικοτυλήδονα χωριστοπέταλα : όσπρια, αμυγδαλιά , μηλιά, αμπέλι (κλήμα), εσπεριδοειδή, βαμβάκι .

Φυτά δικοτυλήδονα συμπέταλα : ελιά, πατάτα, καπνός .
Φυτά δικοτυλήδονα απέταλα : βελανιδιά, τεύτλα.
Φυτά μονοκοτυλήδονα : δημητριακά .
Φυτά γυμνόσπερμα : πεύκο, έλατο, κυπαρίσσι .
Φυτά κρυπτόγαμα : φτέρη, μύκητες και λειχήνες . Φύκη .
Γενικές παρατηρήσεις και συγκρίσεις μεταξύ φανερογάμων και κρυπτογάμων .

ΖΩΟΛΟΓΙΑ

Σχέσεις μεταξύ αυτότροφων και ετερότροφων οργανισμών .

Πρωτόζωα : αμοιβάδα, σπόγγοι, κοράλια, σκουλήκια, ιστοί . Σκώληκες : το σκουλήκι της γης. Αρθρόποδα : καρκινοειδή (αστακός, καβούρια). Έντομα : μέλισσα . Μαλάκια : μύδι . Σπονδυλω- [illegible]

ματα : μυϊκό, αναπνευστικό, πεπτικό, απεκκριτικό, κυκλοφοριακό, νευρικό, δέρμα, οστέδες, πολλαπλασιασμός). Αμφίβια : βάτραχος (πνεύμονες). Ερπετά : οχιά . Πτηνά : κότα . Θηλαστικά : γάτα (κύηση , θηλασμός) .

ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Α' ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Η Φυσική Αγωγή στο γυμνάσιο έχει σκοπό τη βελτίωση του βιολογικού δυναμικού του μαθητή, την καλλιέργεια των κινητικών του κλίσεων και δυνατοτήτων καθώς και την ισόρροπη ψυχική, πνευματική, κοινωνική και πολιτιστική του ανάπτυξη .

Β' ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΕΙΝΑΙ :

1) Η ανάπτυξη και διατήρηση της φυσικής κατάστασης του μαθητή (αερόβια ικανότητα, αναερόβια ικανότητα, μυϊκή δύναμη και αντοχή, ευλυγισία, διατήρηση του φυσιολογικού σωματικού βάρους) .

2) Η ανάπτυξη της μυϊκής αίσθησης και της νευρομυϊκής συναρμογής .

3) Η ανάπτυξη των κινητικών και των αθλητικών ικανοτήτων του μαθητή .

4) Η καλλιέργεια της αγάπης προς τη φύση και τις δραστηριότητες της υπαίθρου .

5) Η συνειδητοποίηση της ευεργετικής επίδρασης της άσκησης στον άνθρωπο και η απόκτηση της συνήθειας για άσκηση σ'όλη τη ζωή .

6) Η καλλιέργεια του υγιούς αθλητικού πνεύματος .

7) Η διάγνωση και η διόρθωση των μορφολογικών παραμορφώσεων και των λειτουργικών ανεπαρκειών ;

8) Η ανάπτυξη των ηθικών και κοινωνικών αρετών (της πρωτοβουλίας, του θάρρους, της υπομονής, της επιμονής, της αυτοκυριαρχίας, της τάξης, της αυτοπειθαρχίας, της συνεργασίας και του αλτρουϊσμού) .

9) Η διατήρηση των λαϊκών παραδοσιακών χορών, παιχνιδιών και αγωνισμάτων .

Γ' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

1) Ελεύθερη γυμναστική με κινησιολογική βάση το ρυθμό

Σκοπός

Με τη γυμναστική στο Γυμνάσιο επιδιώκεται η αρμονική διάπλαση του μαθητή και ιδιαίτερα η ανάπτυξη της ευκινησίας, της ελαστικότητας και της επιδεξιότητάς του .

Περιεχόμενο διδασκαλίας

α) Ασκήσεις των χεριών και των ώμων
β) Ασκήσεις των σκελών και των ισχίων
γ) Ασκήσεις του κορμού
δ) Ασκήσεις με φορητά και σταθερά όργανα .

2) Ρυθμική αγωνιστική γυμναστική για μαθήτριες

Σκοπός

Με τη ρυθμική αγωνιστική γυμναστική στο Γυμνάσιο επιδιώκεται η ανάπτυξη της ευκαμψίας των αρθρώσεων, της ελαστικότητας των μυών, της μυϊκής αίσθησης και συναρμογής της μαθήτριας και καλλιεργείται ο ρυθμός, η αισθητική αντίληψη, η επιδεξιότητα, η εκφραστικότητα και η αυτενέργειά της .

Στη ρυθμική αγωνιστική γυμναστική που είναι μια σύνθετη μορφή της ελεύθερης γυμναστικής, χρησιμοποιούνται ταυτόχρονα μικρά φορητά όργανα, όπως μπάλες, σχοινάκια, στεφάνια, κορδέλες και κορίνες .

Περιεχόμενο διδασκαλίας

α) Ασκήσεις με σχοινάκια
β) Ασκήσεις με μπάλες

3) Ενόργανη Γυμναστική

Σκοπός

Με την ενόργανη γυμναστική στο γυμνάσιο επιδιώκεται η ανάπτυξη πολλών ψυχοσωματικών ικανοτήτων του μαθητή και κυρίως της συνεργασίας, του θάρρους, της [illegible]ότητας, της επιδεξιότητας, της δύναμης και της μυϊκής συναρμογής .

Περιεχόμενο διδασκαλίας

α) Αιωρήσεις, β) περιστροφές, γ) ανατροπές, δ) γιγαντιαίες αναβάσεις, ε) ασκήσεις εδάφους, δοκού ισορροπίας και άλματα .

4) Κλασσικός αθλητισμός

Σκοπός

Με τον κλασσικό αθλητισμό στο γυμνάσιο επιδιώκεται κατά κύριο λόγο η ανάπτυξη των λειτουργικών ικανοτήτων του μαθητή, η μύησή του στη βασική τεχνική των αγωνισμάτων και η προετοιμασία του για τη συμμετοχή του στους αγώνες .

Περιεχόμενο διδασκαλίας

Α. Δρόμοι

α) Απλός δρόμος ταχύτητας, β) δρόμος αντοχής, γ) σκυταλοδρομίες, δ) δρόμος με εμπόδια .

Β. Άλματα

α) Άλμα σε μήκος, β) άλμα σε ύψος, γ) άλμα τριπλούν για μαθητές, δ) άλμα επί κοντώ για μαθητές .

Γ. Ρίψεις .

α) Σφαιροβολία, β) ακοντισμός, γ) δισκοβολία. δ) σφυροβολία για μαθητές .

5) Αθλοπαιδιές

Σκοπός

Με τις αθλοπαιδιές στο γυμνάσιο επιδιώκεται κατά κύριο λόγο η ανάπτυξη της κοινωνικότητας του μαθητή, η ανάπτυξη των λειτουργικών και κινητικών ικανοτήτων του, η μύησή του στη βασική τεχνική των διαφόρων παιγνιδιών, η ψυχαγωγία του και η προετοιμασία του για τη συμμετοχή του σε αγώνες .

Περιεχόμενο διδασκαλίας

α) Καλαθόσφαιρα, β) πετόσφαιρα, γ) ποδόσφαιρο για μαθητές , δ) χειροσφαίριση .

6) Γυμναστικά και ψυχαγωγικά παιχνίδια

Σκοπός

Με τα γυμναστικά και ψυχαγωγικά παιχνίδια στο γυμνάσιο επιδιώκεται η χαρούμενη προδιάθεση των μαθητών για το μάθημα, η ψυχαγωγία τους και η ομαλή πρόσβαση στη βασική τεχνική και πρακτική των συνθετότερων δραστηριοτήτων .

Περιεχόμενο διδασκαλίας

Παραδοσιακά, παιδαγωγικά, ψυχαγωγικά παιχνίδια καθώς και προπαρασκευαστικά παιχνίδια των άλλων αθλημάτων, ανάλογα και σχετικά με το γενικό σκοπό και τους στόχους του μαθήματος .

7) Κολύμβηση

Σκοπός

Με την κολύμβηση στο γυμνάσιο επιδιώκεται η καλλιέργεια της κολυμβητικής ικανότητας του μαθητή καθώς και η ανάπτυξη του θάρρους, της θέλησης, του αυτοελέγχου, του αισθήματος ασφάλειας, της άμιλλας και του αλτρουϊσμού .

Περιεχόμενο διδασκαλίας

- Ασκήσεις εξοικείωσης με το νερό σε μορφή παιχνιδιού ή αγώνα
- Διδασκαλία της βασικής τεχνικής του ύπτιου
- Διδασκαλία της βασικής τεχνικής του ελεύθερου
- Ασκήσεις εδραίωσης των παραπάνω στοιχείων. Διάνυση μικρών αποστάσεων μέχρι 50 μ.

8) Ελληνικοί χοροί

Σκοπός

Με τους ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς στο γυμνάσιο επιδιώκεται η διατήρηση της εθνικής μας κληρονομιάς και της ιστορικής μας συνοχής, η ανάπτυξη του ενδιαφέροντος του μαθητή για τη λαογραφία μας, η ψυχαγωγία του και η αυτοέκφρασή του .

Περιεχόμενο διδασκαλίας

Σύντομη θεωρητική παρουσίαση του σκοπού και του περιεχομένου της λαογραφίας .

Χοροί

Συρτός ή καλαματιανός
Τσάμικος ή κλέφτικος με 8, με 10 ή 12 βήματα
Συρτός Μακεδονίας
Σβαρνιάρα Θεσσαλίας
Τράτα Μεγάρων
Χιώτικος

Επίσης θα διδάσκονται και οι απλοί χοροί της περιοχής που βρίσκεται το γυμνάσιο .

9) Υπαίθριες δραστηριότητες - λοιπά αθλήματα

Σκοπός

Με τις δραστηριότητες στο ύπαιθρο επιδιώκεται η επαφή του μαθητή με τη φύση, η ανάπτυξη της αγάπης του και του ενδιαφέροντός του γι'αυτήν και η σωστή αξιοποίηση και αντιμετώπιση των στοιχείων της απ'αυτόν .

Περιεχόμενο διδασκαλίας

Όπου οι μορφολογικές, οι κλιματολογικές και οι τεχνολογικές συνθήκες της περιοχής του γυμνασίου το επιτρέπουν, επιδιώκεται η μύηση των μαθητών στις υπαίθριες δραστηριότητες και η διδα -

σκαλία σ'αυτούς της βασικής τεχνικής και της βασικής τακτικής των αθλημάτων της υπαίθρου .

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

Α' ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος των Καλλιτεχνικών στο γυμνάσιο είναι να βοηθήσει τους μαθητές να γίνουν άτομα με ολοκληρωμένη προσωπικότητα, υπεύθυνα, συνεργάσιμα, δημιουργικά, με γνώση στην έντεχνη και λαϊκή πολιτιστική κληρονομιά, ελληνική και παγκόσμια και ικανά να διατηρήσουν την εθνική μας πολιτιστική ταυτότητα στη σύγχρονη εποχή .

Ειδικότερα με το μάθημα των Καλλιτεχνικών επιδιώκεται οι μαθητές :

1. Να καταλάβουν ότι ο καθένας τους έχει πολύ αξιόλογες ικανότητες σε διάφορους τομείς των εικαστικών τεχνών .

2. Να αγαπήσουν τις εικαστικές τέχνες, επικοινωνώντας μ' αυτές .

3. Να εκτονωθούν ψυχικά και να βρουν δημιουργικές διεξόδους μέσα από τις εικαστικές τέχνες .

4. Να γνωρίσουν τη μεγάλη πνευματική και πολιτιστική έκταση που καλύπτουν οι εικαστικές τέχνες .

5. Να έχουν τη δυνατότητα να οργανώνουν καλλιτεχνικές εκδηλώσεις στο σχολείο, ώστε η τέχνη να μπει στη σχολική και εξωσχολική ζωή τους (εκθέσεις, τοιχογραφίες, σκηνικά, διακόσμηση και διαμόρφωση περιβάλλοντος κτλ) .

6) Να εκτιμήσουν τη μοναδικότητα του φυσικού μας περιβάλλοντος .

7) Να αναπτύξουν πνεύμα συνεργασίας με ομαδικές εικαστικές δραστηριότητες .

8) Να ασκηθούν στην κριτική και να την τεκμηριώνουν διαλεκτικά .

Β' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Στην Α'τάξη γυμνασίου διδάσκονται, εφόσον υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες, ζωγραφική, σχέδιο, γλυπτική, πλαστική, χαρακτική, διακοσμητική, κατασκευές, καραγκιόζης, κουκλοθέατρο, ψηφιδωτά, υαλογραφίες και κεραμικά .

I. Μορφές Εικαστικών Τεχνών

Στη ζωγραφική, διακοσμητική, σχέδιο μπορούν να χρησιμοποιηθούν : τέμπερες, κόλλες, μαρκαδόροι, σινική μελάνη, κολλάζ, παστέλ, στυλό διαρκείας. Τα χρώματα χρησιμοποιούνται επίπεδα στρωμένα ή σαν κηλίδες δίχως σαφή όρια ή με διάφορα γραφίσματα ή με τελείες χρωματικές (πουαντιγισμός) .

Στη Γλυπτική - Πλαστική μπορούν να χρησιμοποιηθούν : πηλός, άμμος, χαρτιά με κόλλα για μάσκες ή κούκλες, γύψος, πλαστελίνη, μαλακές πέτρες, φλούδες πεύκου, σαπούνια, ζυμάρι με αλάτι και φελιζόλ. Μερικά από τα γλυπτά μπορούν και να χρωματίζονται .

Στη Χαρακτική μπορούν να χρησιμοποιηθούν : λινόλαιο, στάμπες από χαρτόνι, μαλακές πλάκες, πατάτες και απλή μορφή μεταξοτυπίας .

Στις κατασκευές οι μαθητές ασχολούνται με σκηνικά, διακοσμητικές κατασκευές, αφηρημένες κατασκευές, χρησιμοποιώντας ως υλικά : ξύλα, πλαστικά, μέταλλα, φελιζόλ, σχοινί, παλάδια, χαρτιά και λοιπά ακίνδυνα υλικά .

Μπορούν να χρησιμοποιηθούν και τεχνικές ή τεχνοτροπίες που δε συμπεριλαμβάνονται εδώ, αρκεί να μη στοιχίζουν ακριβά , να είναι ακίνδυνες, να ενθουσιάζουν τα παιδιά και να είναι στους στόχους του μαθήματος .

II. Θεματολογία :

1) Τα θέματα σε όλες τις εικαστικές μορφές, που αναφέραμε πιο πάνω, πρέπει να συνθέτονται από μνήμης και να ξεκινούν από πολλές αφορμές, όπως το περιβάλλον, η λογοτεχνία, η κοινωνική ζωή, τα διεθνή θέματα, το αύριο, το χθές, και το σήμερα . Ακόμη να έχουν ως αφορμή, κατά την κρίση των παιδιών, το όμορφο , το τραγικό, το κωμικό, το μεγαλόπρεπο, το λογικό, το παράλογο , το αυθαίρετο, το φεύτικο κτλ . Οι μαθητές μπορούν επίσης να εμπνέονται από τις γιορτές, τον αθλητισμό, την ιστορία, τον τουρισμό, τη διαφήμιση και αντιδιαφήμιση, την εικονογράφηση εντύπου, την αφίσα, τη βιομηχανία, την επιστήμη, τη θρησκεία , τη λαογραφία, τις άλλες καλές τέχνες κτλ .

2) Τα θέματα μπορούν επίσης να ξεκινούν από το τυχαίο που δημιουργείται π.χ. από κηλίδες χρώματος και από διάφορες γραμμές .

3) Μπορούν να ξεκινούν ακόμη από τον ελεύθερο κάναβο (ή με τετράγωνα ή με διάφορες γραμμές) και με αφορμή αυτόν να αναπτύσσονται διάφορα θέματα γεωμετρικά, διακοσμητικά ή ελεύθερα να προσανατολίζονται σε αφηρημένες και απεικονικές συνθέσεις με αφορμή γραμμές, τυχαία σχήματα, γεωμετρικά σχήματα κτλ.

4) Ομαδικές εργασίες διαφόρων τύπων .

5) Δημιουργικοί, διακοσμητικοί ρυθμοί ανάπτυξής τους, μελέτη της δομής τους και εφαρμογές .

6) Σύντομη ιστορία της τέχνης, με συγκρίσεις έργων τέχνης από διάφορες εποχές και πολιτισμούς . Προτιμώνται ελληνικοί πολιτισμοί και ελληνική λαϊκή τέχνη .

ΜΟΥΣΙΚΗ

Α' ΣΚΟΠΟΣ

Στόχος της διδασκαλίας μας θα είναι η εισαγωγή (μύηση) των παιδιών στον κόσμο της μουσικής και η ανάπτυξη (με θεωρητική ανάλυση, πρακτική άσκηση και ακουστικά παραδείγματα) των βασικών εννοιών και της θεωρίας της μουσικής .

Το μάθημα της μουσικής δεν αποβλέπει στη δημιουργία επαγγελματιών, αλλά στην καλλιέργεια και ευαισθητοποίηση του νέου ανθρώπου στο χώρο της μουσικής και τον εφοδιασμό του με τα μέσα που θα τον βοηθήσουν να την κατανοεί και να εκφράζεται μέσα απ'αυτή και μ'αυτή .

Β' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ - ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

'Ενταξη της Μουσικής στον ανθρώπινο πολιτισμό

Το φαινόμενο της μουσικής στην πανανθρώπινη ιστορία . 'Οπως οι αξίες του πολιτισμού ανταποκρίνονται στις ιδιότητες και στις ανάγκες του ανθρώπου, η αξία της επιστήμης στη δίψα για την αλήθεια,(που μπορεί να εξακριβωθεί με την παρατήρηση, το πείραμα ή το μαθηματικό λογισμό), τη φιλοσοφία και η θρησκεία στη δίψα του ανθρώπου για τη μεταφυσική αλήθεια , ή οι επιστήμες του δικαίου για τις σχέσεις που διέπουν τους ανθρώπους, έτσι και η αξία της τέχνης ανταποκρίνεται στη δίψα του ανθρώπου για το ωραίο .

Η κάθε τέχνη έχει το υλικό με το οποίο εκφράζεται (ανθρώπινο σώμα, λέξεις, χρώματα, πηλός, πέτρα, μέταλα κτλ) και ο άνθρωπος τις αισθήσεις του για να την προσλαμβάνει και να την αντιλαμβάνεται και την καρδιά, τη διάνοια, την ψυχή, και το πνεύμα του για να τη χαίρεται. Η μουσική έχει σαν αντικείμενο επεξεργασίας και μέσο έκφρασης τον ήχο. Ο άνθρωπος έχει σαν αίσθηση για την αντίληψη του ήχου την ακοή .

Καθαρή (απόλυτη) τέχνη και η κοινωνική χρήση της .

Ακροάσεις και παραδείγματα από μουσικές που δείχνουν τη συμμετοχή της μουσικής στη ζωή του ανθρώπου (μοιρολόι , εκκλησία, γλέντι, δουλειά) .

Αξία και σημασία της μουσικής . Ο λυτρωτικός της ρόλος σ'όλη την ιστορία του ανθρώπου όχι μόνο ως πολυτελής διασκέδαση των ευτυχισμένων και των ευχαριστημένων, αλλά και ως καταφυγή του κουρασμένου, του πονεμένου, του αδικημένου , του " μόνου " ανθρώπου .

Ιδιότητες του ήχου

α) 'Υψος, β) ένταση, γ) χροιά, δ) διάρκεια, ε) έκφραση - άρθρωση, στ) συνήχηση .

Η ακοή και η ακουστική αντιληπτικότητα του ανθρώπινου εγκέφαλου .

Ιδιότητες του ήχου και ο τρόπος της χρήσης του ήχου από τον άνθρωπο. Σ'αυτό το κεφάλαιο θα βοηθήσει πολύ η ακρόαση πολλών παραδειγμάτων για κάθε μια από τις ιδιότητες του ήχου .

Ασκήσεις για τη διάκριση της διαφοράς ύψους, χροιάς έντασης κτλ.

Ακροάσεις και παραδείγματα με συνηχήσεις μεμονωμένων ήχων ή ηχητικών φαινομένων (π.χ. ήχος κυμάτων με θαλασσοπούλια , ήχος ανέμου με μακρινά βελάσματα, γαυγίσματα και ανθρώπινες ομιλίες - όλα αυτά ταυτόχρονα ώστε να καταδειχθεί η ικανότητα της ακοής να ξεχωρίζει κάθε ήχο, αλλά και να παρακολουθεί την καμπύλη που διαγράφει) .

Πώς αξιοποιεί η μουσική τις ιδιότητες του ήχου

Από τη διαφοροποίηση των υψών έχει την παράμετρο της μελωδίας .

Από τη διαφοροποίηση των εντάσεων τη δυναμική .

Από τη διαφοροποίηση των διαρκειών, σε συνδυασμό με την έννοια του τονισμού το φαινόμενο του ρυθμού

Οι διαφοροποιήσεις της χροιάς δικαιολογούν τα χιλιάδες ηχοχρώματα των μουσικών οργάνων.

Οι διαφορετικοί τρόποι εκτέλεσης του ήχου- τον πλούτο και την ποικιλία της έκφρασης. Και η δυνατότητα των συνηχήσεων επιτρέπει τους αναρίθμητους συνδυασμούς της πολυφωνίας και της αρμονίας.

Ιστορική αναδρομή στην εξέλιξη των μουσικών παραμέτρων (σε ποιες ιστορικές περιόδους συνειδητοποιήθηκαν), π.χ. η αξιοποίηση της δυναμικής κατά την κλασική περίοδο της μουσικής, ή η τέχνη της ενορχήσ-

τρωσης και η ποικιλία των ηχοχρωμάτων κατά την τελευταία περίοδο του ρομαντισμού και στις εθνικές σχολές κ.ο.κ.

Νόξεις για τις αστάθμητες και ανεξερεύνητες δοξασίες ή ιδιότητες της μουσικής κατά το παρελθόν και σήμερα· όπως οι θεωρίες περί ύφους και ήθους, η χρήση της μουσικής στις τελετουργίες ή τη θεραπευτική- και σήμερα υπάρχει ο τομέας της μουσικοθεραπείας- η έννοια του συμβολισμού, ο ρόλος των μαθηματικών, της ψυχολογίας και της πρόκλησης ποικίλων συναισθημάτων και αντιδράσεων (χαρά, λύπη, εκστασιασμός κτλ).

Βασικές έννοιες της μουσικής μορφολογίας και δομής

Ανάλυση του φαινομένου και του προβλήματος της δομής της μουσικής.

Εξήγηση με ακουστικά παραδείγματα των εννοιών: μοτίβο, θέμα, μεγαλύτερες μορφολογικές ενότητες· σημασία της πυκνότητας, της δύναμης μιας μουσικής, που από τα πρώτα της στοιχεία εμπεριέχει και προδιαγράφει την ολοκλήρωσή της σε μια μικρή ή μεγαλύτερη φόρμα.

Προσπάθεια συνειδητοποίησης και ευαισθητοποίησης του παιδιού στο ρόλο της σιωπής στη μουσική (σημασία της σιωπής. Μήπως η μουσική φέρεται μέσω των ήχων και δεν είναι οι ίδιοι οι ήχοι! Μήπως είναι η Τέχνη της σιωπής!).

Προσπάθεια ορισμού της μουσικής. (Θα ξεκινήσει με μια διάθεση πνευματική και ποιητική, επιχειρώντας να δώσει τις βαθύτερες και ουσιαστικότερες προεκτάσεις της Τέχνης της Μουσικής και θα καταλήξει σ'έναν ορισμό πολύ απλό, που αναγκαστικά θα περιορίζεται σε μια λιτή συμβιβαστική διατύπωση).

Η παράμετρος του ύψους του ήχου Ι

Ανάλυση της έννοιας του ύψους του ήχου- της συχνότητας(HERTZ).

Ακουστική περιοχή.

Υπέρηχοι και υπόηχοι.

Ακουστικά παραδείγματα, που να εξηγούν και να κάνουν γνώριμες τις ακουστικές περιοχές.

Ανάλυση των όρων: οκτάβα, διάστημα, μικροδιάστημα, τόνος, ημιτόνιο.

Παλμογράφος-συχνόμετρο (επίδειξη στην τάξη αν είναι δυνατόν).

Η παράμετρος του ύψους του ήχου ΙΙ

Σημειογραφία της παραμέτρου του ύψους.

Πληροφορίες για την εξέλιξη της μουσικής γραφής και για την κατάληξή της στο πεντάγραμμο.

Ο ρόλος των κλειδιών και των βοηθητικών γραμμών.

Ονοματοθεσία των φθόγγων. Πληροφορίες για τη χρήση των γραμμάτων του αλφαβήτου για τον ίδιο σκοπό.

Η ονοματοθεσία της Βυζαντινής μουσικής.

Προσπάθεια ανάγνωσης από το πεντάγραμμο.

Η παράμετρος του ύψους του ήχου ΙΙΙ

Τρόποι (MODES) κλίμακες λαών εποχών (ασκήσεις σχηματισμού κλιμάκων με διάφορα αντικείμενα π.χ. ποτήρια με νερό).

Αρχαίες ελληνικές, βυζαντινές και μεσαιωνικές κλίμακες. Οι πεντάφθογγες κλίμακες της Άπω Ανατολής και της Ηπείρου.

Ασκήσεις πάνω σε διάφορα τραγούδια, λαϊκά ελληνικά ή ξένα, που να είναι βασισμένα σε τρόπους.

Η παράμετρος του ύψους του ήχου IV

Μείζονες και ελάσσονες τρόποι στην Ευρωπαϊκή μουσική.

Ιστορική τοποθέτηση του φαινομένου της τονικότητας.

Στοιχεία για το χαρακτήρα του κάθε τρόπου.

Η διαδοχή των διαστημάτων στη μείζονα και στην ελάσσονα κλίμακα.

Ασκήσεις που να διευκολύνουν την αναγνώριση διαφορετικών τρόπων (ακουστικά παραδείγματα από τους δύο τρόπους).

Εξήγηση της μετάθεσης της ίδιας μορφής κλίμακας σε διάφορα τονικά ύψη π.χ. ντό ματζόρε, ρε ματζόρε, μι ματζόρε κτλ.

Ρυθμός Ι

Προσπάθεια συνειδητοποίησης της έννοιας του ρυθμού (να αποφευχθούν δυσνόητοι ορισμοί).

Συμπαντικοί, γήινοι, ζωικοί, ανθρώπινοι ρυθμοί, βιορρυθμοί, ρυθμοί της δουλειάς.

Διάκριση της έννοιας του ρυθμού ανάμεσα στις τέχνες του Λόγου, της κ Κίνησης και της Μουσικής, όπου ο ρυθμός αναφέρεται στη διάσταση του χρόνου και στις Εικαστικές τέχνες, όπου ο ρυθμός αναφέρεται στη διάσταση του χώρου.

Οπτικά και ακουστικά παραδείγματα ρυθμών από τον κύκλο του χρόνου, της ημέρας και από το χώρο των εικαστικών τεχνών, της ποίησης, της μουσικής κτλ.

Ρυθμός ΙΙ

Μέτρο

Ποιητικά μέτρα (προσωδιακά, τονικά). Μουσικά μέτρα: απλά, (διμερή, τριμερή), σύνθετα και μικτά.

Ακουστικά παραδείγματα.

Ασκήσεις με απλά κρουστά ή με παλαμάκια για την αναγνώριση και εκτέλεση απλών, σύνθετων και μικτών μέτρων.

Ιδιαίτερη έμφαση στα ελληνικά μέτρα. Συσχετισμός των αρχαίων ελληνικών ποιητικών μέτρων με τα σύγχρονα μουσικά μέτρα.

Θέση -Άρση. Σύντομη εξήγηση του φαινομένου της συγκοπής και του αντιχρονισμού. (Αποφυγή των στριφνών ρυθμικών σχημάτων).

Μουσική σημειογραφία

Σύντομη αναφορά στην Αρχαία Ελληνική και Βυζαντινή σημειογραφία, με αντιπαράθεση προς την Ευρωπαϊκή.

Προσπάθεια μουσικής ανάγνωσης με την παράμετρο του ύψους και της διάρκειας ταυτόχρονα.

Δυναμική

Η μέτρηση της έντασης (ντεσιμπέλ).

Η Ευρωπαϊκή μουσική σημειογραφία και ορολογία για τα επίπεδα της δυναμικής.

Ο ρόλος της δυναμικής στη μουσική των διάφορων εποχών (π.χ. μεσαίωνα, μπαρόκ, κλασική περίοδος, σημερινή εποχή).

Απόπειρες εκτέλεσης σύντομων μουσικών κομματιών με την προσθήκη της τρίτης παραμέτρου, της δυναμικής. (στα στοιχεία του ύψους και της διάρκειας να προστεθεί εκείνο της έντασης σε διάφορα επίπεδα).

Έκφραση - Άρθρωση

Παραδείγματα α)μεμονωμένων ήχων σε διαφορετική εκτέλεση (στακάτο, μαρκάτο, σφορτσάντο, λεγκάτο κτλ), β)σε μεγαλύτερες μουσικές ενότητες με διαφορετικό τρόπο ερμηνείας (μαεστόζο, εσπρεσίβο κτλ). θα ασχοληθούμε ακόμη και με τις πιο εξεζητημένες απόπειρες πρωτοτυπίας στην παραγωγή και την εκφορά του ήχου από ανθρώπινες φωνές ή όργανα. (Ασκήσεις μουσικής ανάγνωσης στις οποίες εκτός από τη μελωδία, το ρυθμό και τη δυναμική θα προστεθεί και ο παράγοντας της έκφρασης.)

Χροιά Ι

Ηχόχρωμα - αρμονικές - παλμογράφος - ανάλυση του ήχου κτλ.

Πώς διαμορφώνεται η χροιά του ήχου (ακουστικά παραδείγματα από το κασετόφωνο).

Ζωντανή χρήση φίλτρων ή άλλων συσκευών διαμόρφωσης του ήχου αλλά και μόνο (αν το προηγούμενο δεν είναι δυνατό), ακουστικά παραδείγματα επέμβασης στη διαμόρφωση ηχοχρώματος.

Περιγραφή των συντελεστών του ηχοχρώματος: ο ρόλος του ηχογόνου υλικού, του ηχείου, του χώρου και του τρόπου της παραγωγής του ήχου στη διαμόρφωση του ηχοχρώματος.

Ακουστικά παραδείγματα: ήχοι που περιβάλλουν τον άνθρωπο από τη φύση, την τεχνολογία, τα μουσικά όργανα και τις ανθρώπινες φωνές.

Χροιά ΙΙ

Μουσικά όργανα - είδη.

Ιστορική, γεωγραφική ανασκόπηση (δηλ. όργανα χωρών κατά εποχές).

Ακουστικά παραδείγματα διαφόρων ειδών εγχόρδων, πνευστών και κρουστών οργάνων με ποικίλα ηχοχρώματα.

Χροιά ΙΙΙ

Τυπική συμφωνική ορχήστρα.

Η δημιουργία και η εξέλιξή της στη δυτική μουσική.

Παράθεση παραδειγμάτων που θα βοηθήσουν στο να είναι αναγνωρίσιμη η χροιά του κάθε οργάνου, για να δούμε τις δυνατότητες που έχει, χωρίς να επιμείνουμεκαθόλου σε τεχνικές λεπτομέρεεες.

Ο ρόλος των εγχόρδων της ορχήστρας: α)μεμονωμένων (να ακουστούν οι εκτάσεις του βιολιού, της βιόλας, του βιολοντσέλου και του κοντραμπάσου και οι τρόποι που μπορούν να παιχτούν-με δοξάρι, πιτσικάτο, σουρντίνο κ.τ.λ.).

Παραδείγματα από έργα για SOLO βιολί, βιολοντσέλο κτλ. καθώς και από κοντσέρτα.

β)Συνόλων στο σώμα της ορχήστρας (π.χ. να ακουστεί το σώμα των βιολιών, των βιολοντσέλων κτλ.).

Χροιά IV

Πνευστά

Ξύλινα

Χάλκινα

Ακουστικά παραδείγματα με όργανα μεμονωμένα αλλά και ενταγμένα μέσα στην ορχήστρα.

Χροιά V

Κρουστά

Κατηγορίες κρουστών: α)αυτά που μπορούν να αποδώσουν μια μελωδία, β)αυτά που είναι προορισμένα μόνο για την εκτέλεση ενός ρυθμού μ' ένα ορισμένο ηχόχρωμα.

Μικρή επέκταση στα ποικίλα κρουστά μιας σύγχρονης ορχήστρας - δάνεια από τα κρουστά της Αφρικής και της Λ. Αμερικής.

Ακουστικά παραδείγματα κρουστών μεμονωμένων αλλά και μέσα στην ορχήστρα.

Χροιά VI

Πληκτροφόρα όργανα.
Έμφαση στο πιάνο.

Στοιχεία για το εκκλησιαστικό όργανο, το τσέμπαλο, το πιάνο καθώς και για την εξέλιξή τους με παραδείγματα από την τεράστια μουσική φιλολογίαπου έχει γραφεί γι' αυτά τα όργανα. (Παραδείγματα ελκυστικά για τα παιδιά που θα συντελέσουν στο να γνωρίσουν έργα από διάφορες εποχές, ή μουσικές μορφές που είναι συνδεδεμένες μ' αυτά όπως σπουδές, νυκτερινά, πρελούδια, σονάτες κτλ).

Χροιά VII

Κιθάρα

Σύντομα ιστορικά στοιχεία για το λαούτο και τη δυτική κιθάρα.

Κομμάτια από τη φιλολογία αυτών των οργάνων από την εποχή των τροβαδούρων μέχρι σήμερα. Προσεγμένη επιλογή αριστουργηματικών έργων από το ρεπερτόριο αυτών των οργάνων, θα έχει σκοπό να ενημερώσει τα παιδιά ότι τα όργανα αυτά δεν χρησιμοποιούνται μόνο για την ελαφρά μουσική, αλλά και για την έντεχνη, με τον τρόπο που ανέδειξαν οι μεγάλοι ερμηνευτές τους (JULIO BRIM, A.DIAS, ANDRE SEGOVIA κτλ).

Χροιά VIII

Ανθρώπινες φωνές.

Τυπικά είδη φωνών, εκφραστικές δυνατότητες της φωνής.

Παραδείγματα από μεμονωμένες φωνές απ' όλη τη μουσική φιλολογία-μουσική τροβαδούρων ή λαϊκών τραγουδιστών από άλλους πολιτισμούς.

Οι τυπικές φωνές των SOPRANI, ALTI, TENORI, BASSI.

Απλές φωνητικές ασκήσεις με αποτέλεσμα καθαρό μουσικό για την κατάδειξη της διαφορετικής χροιάς των φωνών.

Διάσημες φωνές του αιώνα. (Ακουστικά παραδείγματα από Καρούσο, Ίμα Σουμάκ, Άρμστρονγκ, Κάλας, Χέφλιγκερ, Ντισκάου κτλ.).

Χροιά IX

Ελληνικά μουσικά όργανα.

Σύντομη αναφορά στα όργανα της ελληνικής μουσικής παράδοσης.

Δύο λόγια για τη μεγάλη ποικιλία οργάνων κατά περιοχές και προπαντός χαρακτηριστικά ακούσματα και προβολή των σχημάτων τους.

Συνήχηση I

Πολυφωνία - αντίστιξη - αρμονία.

Συνήχηση σημείων ή ηχητικών όγκων και φαινομένων.

Εξέλιξη του φαινομένου της συνήχησης από το όργανουμ στη σημερινή αρμονία της ατονικής μουσικής.

Ασκήσεις, ακόπειρες απλής εκτέλεσης πολυφωνικής μουσικής μέσα από έναν εύκολο κανόνα, ή ομοφωνικής αρμονικής μουσικής μ' ένα τραγούδι.

Ανάγνωση γραφικής παρτιτούρας.

Καθοδηγούμενος αυτοσχεδιασμός.

Συνήχηση II

Είδη διαστημάτων (γενικές κατηγορίες χωρίς ειδικές λεπτομέρειες).

Ονόματα βαθμίδων κλίμακας, δεσπόζοντες φθόγγοι, συγχορδίες (δίφωνες, τρίφωνες, τετράφωνες).

Οι τρεις βασικές συγχορδίες της τυπικής ευρωπαϊκής μουσικής, (τονική, δεσπόζουσα, υποδεσπόζουσα).

Ο εμπλουτισμός της αρμονικής γλώσσας (με δευτερεύουσες συγχορδίες, διαβατικούς φθόγγους, καθυστερήσεις, μετατροπίες κτλ).

Συνήχηση III

Ο καθοριστικός ρόλος του παράγοντα της συνήχησης στη διαμόρφωση του ύφους της μουσικής κάθε εποχής.

Ισοκράτημα. Ισοκρατηματικές μουσικές.

Παραδείγματα από μουσικές διαφόρων λαών και ιδιαίτερη έμφαση στο βυζαντινό μέλος με ισοκράτημα.

Διαφοροποίηση ανάμεσα στην πολυφωνική, μονοφωνική και ομοφωνική μουσική.

Εφαρμογές πάνω στο σύνολο της Θεωρίας

Γενικές σκέψεις, επαναλήψεις, από τη θέση της σφαιρικής και ολοκληρωμένης εποπτικής γνώσης του μαθητή που μόνο τώρα του δίνει την δυνατότητα να κατανοήσει τα επιμέρους.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Α' ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Επειδή η Οικιακή Οικονομία είναι η επιστήμη που αξιοποιεί, αναπτύσσει και οργανώνει τις ανθρώπινες ικανότητες και τα υλικά αγαθά για τη σημερινή και την κατοπινή ευημερία του ατόμου, της οικογένειας, της Κοινότητας και των κοινωνικών ιδρυμάτων, γι' αυτό γίνεται μελέτη και έρευνα στις επιστήμες και τέχνες που αναφέρονται σ' όλους τους τομείς και τις αλληλεπιδράσεις της οικογενειακής ζωής με το φυσικό, οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον του ανθρώπου.

Άρα, σκοπός της Οικιακής Οικονομίας είναι η βελτίωση των όρων διαβιώσεως του ανθρώπου, ως ατόμου, ως μέλους μιας οικογένειας και ως μέλους διαφόρων ομάδων, για να εξυψωθεί το βιοτικό επίπεδο της κοινωνίας ανάλογα με τις νέες συνθήκες που επικρατούν και τις μεγάλες αλλαγές που συντελούνται, προμηνύματα ενός καινούργιου αιώνα.

Β' ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Το μάθημα της Οικιακής Οικονομίας στην Α' τάξη γυμνασίου έχει δύο σημαντικούς σκοπούς:

α. Ο πρώτος σκοπός είναι να δώσει στο μαθητή τα εφόδια που του χρειάζονται για να γίνει άτομο υπεύθυνο, ανεξάρτητο και αυτοδύναμο. Για να μπορέσει να καλλιεργήσει έτσι την προσωπικότητά του, πρέπει πρώτα να γνωρίσει τον εαυτό του και τις ανάγκες του, να μάθει να φροντίζει το σώμα του, να καλλιεργεί το πνεύμα του και να βρίσκει ηρεμία και άνεση μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων του, ώστε να πετύχει μια καλύτερη ζωή.

β. Ο δεύτερος σκοπός είναι η κοινωνικοποίηση του μαθητή, για να βρεί τη θέση μέσα στο περιβάλλον του (οικογένεια, σχολείο, κοινότητα) και να βρίσκει τρόπους για τη συνεχή βελτίωσή της.

Γ' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

I. Το άτομο και το κοινωνικό του περιβάλλον.

Α. Αυτογνωσία
1. Ιδιαιτερότητα του ατόμου
2. Ανθρώπινες ανάγκες
3. Εσωτερικός και εξωτερικός κόσμος του ατόμου

Β. Η θέση του ατόμου στην οικογένεια
1. Η ζωή στην οικογένεια (δικαιώματα και υποχρεώσεις)
2. Επικοινωνία και σχέσεις με τα άλλα μέλη.

Γ. Η θέση του ατόμου στην Κοινότητα
1. Σχολείο - Καθηγητές - Συμμαθητές
2. Γειτονιά - Φίλοι
3. Λύσεις ατομικών και ομαδικών προβλημάτων από το παιδί.

II. Ενδυμασία

Α. Η ενδυμασία και η προσωπικότητα του ατόμου
1. Εμφάνιση
2. Προγραμματισμός αναγκών για υγιεινή και άνετη ενδυμασία.

Β. Βασικές γνώσεις
1. Υφαντικές ίνες και υφάσματα
2. Ιδιότητες

Γ. Κριτήρια για την αγορά ενδυμάτων
1. Ετικέτες και σύμβολα
2. Συμπεριφορά

Γνώσεις και κριτήρια απαραίτητα για τη σωστή επιλογή και αγορά της ενδυμασίας και των συμπληρωμάτων της. Αναφορά στην ισχύουσα νομοθεσία και στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του καταναλωτή.

Δ. Φροντίδα για τη διατήρηση των ενδυμάτων
1. Καθαρισμός και σιδέρωμα
2. Φύλαγμα (καθημερινό, εποχιακό)
3. Επιδιορθώσεις

III. Περιβάλλον και Κατοικία

Α. Το Φυσικό Περιβάλλον
1. Η σημασία του περιβάλλοντος και η επίδραση του ανθρώπου σ' αυτό
2. Προστασία του περιβάλλοντος (Αναγκαιότητα και μέτρα)

Β. Κατοικία ένα μέρος του Κοινωνικού Περιβάλλοντος.
1. Εναρμόνιση της κατοικίας με το περιβάλλον
2. Διαρρύθμιση των χώρων της κατοικίας.
3. Άνεση, ασφάλεια και υγεία στην κατοικία
4. Οργάνωση ατομικού δωματίου

IV. Διατροφή

Α. Διατροφή και Υγεία
1. Αναγκαιότητα της καλής διατροφής
2. Οδηγίες για τη σωστή διατροφή
3. Σχέση διατροφής και βάρους

Β. Παρασκευή τροφής
1. Συσκευές, σκεύη και εργαλεία
2. Χρησιμοποίηση συνταγών
3. Τρόποι παρασκευής γευμάτων
4. Σερβίρισμα και συμπεριφορά.

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ (ΣΕΠ)

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΤΑ ΕΝΟΤΗΤΑ

1η Ενότητα: Να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για μια πρώτη

γνωριμία μεταξύ του καθηγητή και των μαθητών που βρίσκονται στο στάδιο της μετάβασης σε νέα εκπαιδευτική βαθμίδα.

2η Ενότητα: Να καταλάβει ο μαθητής τη συνεργασία και την αλληλεξάρτηση ανάμεσα στα μέλη του κοινωνικού συνόλου.

3η Ενότητα: Να καταλάβει ο μαθητής τη σκοπιμότητα της κατανομής των εργασιών για να λειτουργήσει μια κοινωνία.

4η Ενότητα: Να καταλάβει ο μαθητής τις ανάγκες που εξυπηρετούνται από τις διάφορες ασχολίες τόσο μέσα στην οικογένεια όσο και στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

5η Ενότητα: Να βρεθεί ο μαθητής σε μια κατάσταση ομαδικής δραστηριότητας όπου έχει επιφορτιστεί με ένα συγκεκριμένο καθήκον.

6η Ενότητα: Να καταλάβει ο μαθητής ότι οι άνθρωποι μπορεί να αισθάνονται και να αντιδρούν με διαφορετικούς τρόπους σε ίδιες καταστάσεις.

7η Ενότητα: Να καταλάβει ο μαθητής ότι υπάρχουν διαφορές απόψεων ανάμεσα στα άτομα. Να μάθει να διατυπώνει τις απόψεις του και να ακούει τις απόψεις των άλλων.

8η Ενότητα: Να καταλάβει ο μαθητής τι είναι απόφαση.

9η Ενότητα: Να καταλάβει ο μαθητής:
α)Με ποιους τρόπους αποφασίζει κανείς.
β)Πόσο συμμετέχει στις αποφάσεις για ό,τι τον αφορά.

Άρθρο 3

Β' ΤΑΞΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ο σκοπός και η διδακτέα ύλη των διδασκομένων μαθημάτων στη Β'τάξη ημερήσιου γυμνασίου ορίζεται αναλυτικά κατά μάθημα ως εξής:

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Α' ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος των Θρησκευτικών στη Β'τάξη γυμνασίου είναι να παρουσιάσει στους μαθητές τη σημασία του προσώπου του Χριστού, συνδέοντας παντού το πρόσωπο με την αποστολή του, δηλ. τον ερχομό του καινούργιου κόσμου της αλήθειας και της αγάπης του Θεού για τους ανθρώπους.

Έτσι οι μαθητές μπορούν να προσεγγίσουν τον Ιησού Χριστό πάντοτε σε σχέση με το ανακαινιστικό του έργο για την ανθρωπότητα και για τους ίδιους.

Β' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΤΕΜΝΕΙ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΖΕΙ ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΗΣ. (Προ Χριστού και μετά Χριστόν. Το παλιό και το νέο σε σχέση με την Παλαιά Διαθήκη και τις ηθικές πνευματικές αντιλήψεις του ελληνορωμαϊκού κόσμου).
2. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΡΩΜΑΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ. (Ενότητα στη διοίκηση, την οικονομία, γλώσσα-συγκοινωνία, ασφάλεια στα ταξίδια, διακίνηση ιδεών-διαφθορά ηθών-κοινωνική ανισότητα. Το στωϊκό - κυνικό κήρυγμα για ενότητα).
3. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΡΩΜΑΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ. (Σωτηρία - Μυστηριακές θρησκείες-"Ευαγγέλιο" της Πριήνης
-Επίσημες τελετές και θρησκεία των απλών ανθρώπων
-μαγεία, μαντεία, δεισιδαιμονίες, θαυματοποιοί, συγκρητισμός.
4. ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΕΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ. (Το απαισιόδοξο μήνυμα του Γνωστικισμού για φυγή από τον κόσμο, η απάθεια των Στωϊκών, φιλοσοφική διάθεση και ροπή προς το υπερβατικό-τεράστια ανάπτυξη της δαιμονολογίας-χωρισμός του Θεού από την ιστορία και ό,τι υλικό, πόλεμος μεταξύ σωματικού και πνευματικού).
5. Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΙΣΤΟ. (Τα Ευαγγέλια δεν είναι βιογραφίες όπως και τα άλλα κείμενα της Κ.Δ., δίνουν με ιστορικά στοιχεία το νόημα του Χριστού για την πίστη της Εκκλησίας και τη σωτηρία - Ιστορία και Θεολογία στα Ευαγγέλια).
6. ΤΟ ΤΕΤΡΑΜΟΡΦΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ. (Το ίδιο φως από τετράχρωμο πρίσμα: Το ιδιαίτερο χρώμα της εικόνας του Ιησού στο Ματθαίο, στο Μάρκο, στο Λουκά και στον Ιωάννη).

ΚΕΦ. Α' -Ο ΜΕΣΣΙΑΣ ΙΗΣΟΥΣ ΕΓΚΑΙΝΙΑΖΕΙ ΤΟΝ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΚΟΣΜΟ

7. Η ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΕΡΧΟΜΟΥ ΤΟΥ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΣΤΗ ΘΕΟΤΟΚΟ. (Οι "αποκαραδοκούντες" το Μεσσία "πτωχοί" του Ισραήλ - Η Θεοτόκος εκπρόσωπος του λαού του Θεού δέχεται τον ευαγγελισμό και τη μεγάλη ευθύνη εισόδου μέσω αυτής του Μεσσία στην Ιστορία, που την μεταμορφώνει με την προσωπικότητά του, αλλά και δια των παθημάτων του).
8. Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΣΣΙΑ. (Οι δύο Ευαγγελικές διηγήσεις-Σωτήρας του λαού και του κόσμου, Εμμανουήλ - Οι εχθροί ή ανταγωνιστές του Μεσσία παρουσιάζονται αμέσως με την είσοδό του στον κόσμο - οι απαρχές των Εθνών (Μάγοι) προεικονίζουν την παγκόσμια Εκκλησία του - τα περιστατικά της γέννησης του Μεσσία προαναγγέλουν το σταυρικό του τέλος).
9. Ο ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ ΠΡΟΔΡΟΜΙΚΗ ΠΡΟΦΗΤΙΚΗ ΜΟΡΦΗ. (Το κίνημα στην Παλαιστίνη και το κήρυγμα του Ιωάννη-Σύγκρουσή του με τις κατεστημένες πολιτικές και θρησκευτικές αρχές- Οι πρώτες καταβολάδες του Χριστιανικού κινήματος φύτρωσαν στο περιβάλλον του Ιωάννη, ο οποίος τις υποστήριξε: "Εμαρτύρησε" περί του Ιησού-Μερίδα μαθητών του, πριν και μετά τον τραγικό του θάνατο, πήρε άλλη στάση απέναντι στον Ιησού και μετά απέναντι στην Εκκλησία).
10. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΕΤΑΙ ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΣΤΗ ΒΑΠΤΙΣΗ. (Το πέρασμα του Ιορδάνη από τον Αρχηγό του νέου λαού του Θεού προς τη "γη της επαγγελίας" -Το νόημα της ουράνιας φωνής: "Βασιλιάς", αλλά και "πάσχων δούλος" - Άλλο βασικό χαρακτηριστικό της Θεοφάνειας είναι το Πνεύμα που συνοδεύει το νέο βασιλιά στο έργο του).
11. ΤΙ ΕΙΔΟΥΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΙΗΣΟΥΣ; ΟΙ ΠΕΙΡΑΣΜΟΙ. (Αντιπαράθεση του αναμενόμενου από τους Ιουδαίους και γενικότερα από τους ανθρώπους Σωτήρα: Εγγυητή της αυτοσυντήρησης, της κυριαρχίας του υπερβατικού στη λύση των προβλημάτων του ανθρώπου, εξουσιαστή αυτοκράτορα προς το διάκονο των ανθρώπων, που αναγνωρίζει τις ανθρώπινες υλικές ανάγκες, αλλά και τη λαχτάρα του ανθρώπου για ελευθερία, αξιοπρέπεια, αυτο-εξουσία μέσα στην αγάπη-αναφορά στον ιεροεξεταστή του Ντοστογιέφσκυ).

12. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΣΤΗ ΝΑΖΑΡΕΤ. (Το Πνεύμα των Προφητών είναι στον Ιησού - Τα γνωρίσματα της αποστολής του Μεσσία - η σύγκρουση με την εθνικοθρησκευτική ιδεολογία. Το σκάνδαλο του ταπεινού Μεσσία- οι πατριώτες του θέλουν να τον σκοτώσουν).

ΚΕΦ. Β' Ο ΙΗΣΟΥΣ ΔΕΙΧΝΕΙ ΜΕ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΤΟΝ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΚΟΣΜΟ

13. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΚΑΤΑΛΥΕΙ ΤΙΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

(Ο δαιμονισμένος στα Γάδαρα, η διάσπαση του εγώ, η αποκοπή από την κοινωνία -η απελευθερωτική δύναμη του Ιησού και του Χριστιανισμού από το παράλογο και δαιμονικό- η αντίδραση των κατοίκων- ο θεραπευμένος γίνεται απόστολος ανάμεσα σε εθνικούς).

14. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑ. (Η θεραπεία του παραλυτικού της Καπερναούμ' σύγκρουση με το περιβάλλον-σχέση φυσικού και ηθικού κακού- το θαύμα είναι παράθυρο που δείχνει τι είναι ο νέος κόσμος του Θεού).

15. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΔΙΩΧΝΕΙ ΤΟ ΣΚΟΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΝΕΙ ΤΟ ΑΛΗΘΙΝΟ ΦΩΣ. (Θεραπεία του "εκ γεννετής τυφλού" -οι τυφλοί βλέπουν ενώ οι ανοιχτομάτηδες αποδεικνύονται τυφλοί- ο Ιησούς ως φως-κρίση του κόσμου- η φαυτοσύνεση των δειλών και το θάρρος εκείνου που είδε το πνευματικό φως).

16. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΔΕΙΧΝΕΙ ΠΩΣ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΘΑ ΑΦΑΝΙΣΤΕΙ. (Η ανάσταση της κόρης του Ιαείρου, του γιου της χήρας και του Λαζάρου- ο θάνατος δεν έχει θέση στον καινούριο κόσμο του Θεού - η ποιότητα της ζωής υπερνικάει τη φθορά της ζωής: "Εγώ ειμί η ανάστασις και η ζωή").

17. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΚΑΤΑΛΥΕΙ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ ΚΟΣΜΟ ΤΗΝ ΑΔΙΚΙΑ. (Παραβολή πλουσίου και Λαζάρου - "Πλούσιοι επτώχευσαν.... οι δε εκζητούντες τον Κύριον ουκ ελαττωθήσονται" -παράθυρο προς το: "οι πεινώντες και διψώντες την δικαιοσύνην". Προεικονισμοί της κοινωνίας των ανθρώπων στο μεγάλο δείπνο της Βασιλείας του Θεού.

ΚΕΦ. Γ' Ο ΙΗΣΟΥΣ ΔΙΝΕΙ ΜΕ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟΥ ΚΟΣΜΟΥ.

18. Ο ΚΑΙΝΟΥΡΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΑΓΑΠΗΣ. (Η παραβολή του καλού Σαμαρείτη -"πλησίον" είναι αυτός που έχει την ανάγκη μας, άσχετα από έθνος, θρησκεία ή ιδεολογία - Κοινωνία είναι να μπορεί κανείς να μπαίνει στη θέση του άλλου. Αντίθετες απόψεις Φαρισαίων, Εσσαίων και Φιλοσόφων).

19. Ο ΚΑΙΝΟΥΡΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΟΛΟΥΣ ΑΔΙΑΚΡΙΤΑ, ΟΛΗ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑ. (α) Το "Μεγάλο Δείπνο": καλούνται όλοι, η ευγένεια όμως της πρόσκλησης δημιουργεί κάποιες υποχρεώσεις.
β) Παραβολή του "ασώτου": ο καινούριος κόσμος είναι ανοιχτός προπαντός στους άσωτους και χαμένους, γιατί αυτοί καταλαβαίνουν βαθειά την ανεπάρκειά τους, την ανάγκη της χάρης του Θεού και του νέου κόσμου)

20. ΣΤΟΝ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ ΚΟΣΜΟ ΔΕΝ ΠΑΙΖΟΥΝ ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΟ ΡΟΛΟ ΤΑ ΦΥΛΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΘΝΟΤΗΤΕΣ. (Περικοπή Μάρθας και Μαρίας: Η δεύτερη τύπος ισότιμης στον άνδρα μαθήτριας του Ιησού - Η γυναίκα δεν είναι καμωμένη μόνο για την κουζίνα - Περικοπή της Σαμαρείτιδας: Μια αλλοεθνής περιθωριακή γυναίκα ιεραπόστολος).

21. ΑΠΟ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ Ο ΚΑΙΝΟΥΡΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ. (Μακαρισμοί: Αντίθετα με ό,τι φαντάζεται σήμερα ο κόσμος θα συμβεί στη Βασιλεία. Πτωχοί, πενθούντες κλπ. -Ο Θεός κοντά στους "απερριμμένους", γιατί αυτοί δεν νοιώθουν αυτάρκεια, ούτε αυταρέσκεια, είναι ανοιχτοί προς το καινούριο και απίθανο- Η επιβαλλόμενη προς το πρόγραμμα σύγκρουση των μελών της βασιλείας που είναι "φως", "λύχνος", "πόλις επί όρους", προς τους ανθρώπους του κόσμου).

22. ΟΙ ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΑΝ ΜΕΝΟΥΝ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ ΚΟΣΜΟ, ΕΙΝΑΙ ΕΞΑΙΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΥΤΑΡΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΑΡΕΣΚΕΙΑΣ ΤΟΥΣ. (Ο πλούσιος νεανίσκος. Αντίθετα, ο τελώνης Ζακχαίος, η αμαρτωλή με το μύρο, Ιωάννα του Χουζά κτλ.).

23. ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΧΟΜΟ ΤΟΥ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟΥ ΚΟΣΜΟΥ. (Δεν μπορεί να βλέπει κανείς προς δύο κατευθύνσεις: "ο λύχνος του σώματος εστίν ο οφθαλμός" ούτε να έχει δύο κυρίους-ο Θεός προσφέρει τα πάντα και ζητάει από μας ή όλα ή τίποτα-Κυριακή προσευχή: αίτηση για τον ερχομό της βασιλείας του Θεού).

24. ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΠΛΗΡΗΣ ΑΥΤΑΠΑΡΝΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΣΤΟΝ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ ΚΟΣΜΟ. (Στενή η πύλη" ....."όστις θέλει ..... απαρνησάσθω εαυτόν... "Λουκ. 9, 57-62 -Το πέρασμα προς τη Βασιλεία του Θεού μέσα στη ζωή είναι δύσκολη υπόθεση. Η πολεμική ανασκόπευτη - ο αγώνας για κάθε επίτευγμα έχει νόημα μόνο όταν έχει στόχο τη Βασιλεία του Θεού: Η σύγκρουση του Ιησού με ομάδες θρησκευτικές στον περίγυρό τους).

25. Η ΑΓΑΠΗ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΑΚΡΑ ΤΑΠΕΙΝΩΣΗ. (Νίψη των ποδιών των μαθητών. -Εξουσία στο νέο κόσμο σημαίνει πιο πολλή αγάπη, περισσότερες θυσίες: "Ός αν εν υμίν θέλει πρώτος είναι..." -Η αγάπη προς την ανθρωπότητα βγαίνει από την αγάπη σε κάθε άνθρωπο χωριστά, στην ιδιαίτερη θέση του).

26. Η ΑΓΑΠΗ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΑ. (Ο Χριστιανός ενεργεί όπως και ο Θεός: αγαπάει και τους διαφορετικούς απ'αυτόν και τους εχθρούς του- Κι όμως ο κόσμος θα κριθεί μια μέρα, και κρίνεται και τώρα, όταν πράσει, με γνώμονα την αγάπη. Ο καθαρισμός του Ναού από τους εμπόρους με το μαστίγιο.
Ο Θεός αγαπάει αυτούς που τον εχθρεύονται, χωρίς να ξέρουν γιατί, και δείχνει τη δικαιοσύνη του σ'αυτούς που τον αγαπούν υποκριτικά).

27. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΤΟΝ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ ΚΟΣΜΟ. (Απαλλαγή από τα πάθη του θησαυρισμού, τη μέριμνα ή το άγχος για ασφάλεια - Ο άφρων πλούσιος- "Μη μεριμνάτε... "-εμπιστοσύνη του ανθρώπου στο Θεό, στη ζωή και στους ανθρώπους).

ΚΕΦ. <u>Δ' ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΕΝΣΑΡΚΩΝΕΙ ΤΟΝ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ ΚΟΣΜΟ</u>.

28. ΣΤΟΝ ΙΗΣΟΥ ΕΚΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΕΛΠΙΔΕΣ ΤΩΝ ΠΡΟΦΗΤΩΝ. (Υπόσχεση-εκπλήρωση/Νοσταλγία και του Εθνικού κόσμου:
σχετικά κείμενα - Αναγγέλει τον ερχομό του Θεού, αλλά και συγχρόνως τον αντιπροσωπεύει).

29. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΔΕ ΧΩΡΑΕΙ ΣΕ ΚΑΝΕΝΑ ΣΧΗΜΑ ΜΕ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΝ ΟΙ ΓΥΡΩ ΤΟΥ ΝΑ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΝ. (Μεσσίας, Υιός Θεού, υιός Ανθρώπου κτλ - δέχεται καταρχάς τα σχήματα του περιβάλλοντος, για να το βοηθήσει να Τον καταλάβει, ενώ αυτός τα ξεπερνάει όλα: αυτό οι γύρω το νοιώθουν σαν υψηλό κύρος, υπέρτατη αυθεντία και σαν κάτι το μυστηριώδες: Ποιος άραγε να είναι;).

30. Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΜΕ ΤΟ ΘΕΟ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΗ. (Είναι ο Υιός του Θεού, Λόγος, Μονογενής, και ο Θεός είναι "Πατέρας"(αββά) του Ιησού με ειδική έννοια: μιλάει και πράττει όπως θα μίλαγε και θα έπραττε ο Θεός -ξέρει το Θεό όπως θα έπρεπε να τον ξέρουν οι άνθρωποι, και αγαπάει τους ανθρώπους όπως ο Θεός).

31. ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ. (Τίνα με λέγουσιν οι άνθρωποι είναι; "-Σημείο αντιλεγόμενο - Η τεράστια επίδραση του επί των Μαθητών -η απόδοση σ'Αυτόν τίτλων υπερανθρώπων - Η σιωπή του Ιησού, η απόκρυψη και η σύγχρονη φανέρωση του ιδιάζοντα χαρακτήρα του προσώπου του- η Μεταμόρφωση και ο Εσταυρωμένος).

ΚΕΦ. Ε' <u>Ο ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΟΠΩΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΤΑΙ ΣΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΥΡΩ ΤΟΥ</u>.

32. Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ. (Επάγγελμα του Ιησού πριν από τη δημόσια εμφάνισή του - αμφισβητήσεις γι'αυτόν από την οικογένειά του: Μάρκ. 3, 20-35 -Οι αδελφοί του Ιησού τελικά, μετά την ανάσταση, γίνονται στελέχη Εκκλησίας- Η μοναξιά του Ιησού από ανθρώπινη πλευρά).

33. ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ. (Αφοσιωμένοι στο βάθος αλλά με δικές τους ιδέες και προσδοκίες -αίτημα υιών Ζεβεδαίου, άρνηση του Πέτρου-προδοσία του Ιούδα - Μεγάλη αφοσίωση σ'αυτόν ιδίως από την πλευρά των γυναικών μαθητριών (Λουκ.8, 1-3)κλπ - Η θαυμαστή στερέωση και ενδυνάμωση των Μαθητών μετά το θάνατο του Ιησού).

34. ΤΟ ΙΕΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΙΕΡΑΤΕΙΟ. (Οι Σαδδουκαίοι, φύλακες των λατρευτικών παραδόσεων, ασχολούνται με τον Ιησού μετά τον Καθαρισμό του Ναού - Στα Ευαγγέλια δεν αναφέρονται στοιχεία ενδεικτικά των σχέσεων του Ιησού με το Ιερό, γιατί ο Ναός στο 70 μ.χ. καταστράφηκε.
Από τη συμπεριφορά των μαθητών στις Πράξεις συμπεραίνουμε και για τον Ιησού - Οι Ελληνιστές και ο Παύλος εκφράζουν επίσης μια στάση του Ιησού κριτική απέναντι στο Ναό - Γιατί;)

35. ΝΟΜΟΣ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΙ. (Ο Ιησούς κρίνει το Νόμο από δυο σκοπιές: Δημιουργία: "Απ'αρχής ου γέγονεν ούτως...." και η ερχόμενη Βασιλεία: π.χ. Ματθαίος κεφ. 5 Σχετικοποιείται έτσι ο παλιός Νόμος - ο Ιησούς προβάλλει απόλυτες απαιτήσεις. Ο συμβιβαστικός χαρακτήρας των ερμηνειών του Νόμου από τους Φαρισαίους - Η φαρισαϊκή αυτή υποκρισία, η χρησιμοποίηση του Θεού, του Νόμου και της Θρησκείας, για το ίδιο όφελος, προκαλεί τη σφοδρή κριτική του Ιησού κατά του Φαρισαϊσμού: Τα "Ουαί" - Γιατί τονίζεται τόσο πολύ η σύγκρουση του Ιησού με τους Φαρισαίους).

36. ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ. (Η εντελώς ιδιαίτερη συμπεριφορά του Ιησού προς τις γυναίκες και τα παιδιά: κι οι δυο κατηγορίες υποβαθμισμένες στον Ιουδαϊσμό. Οι γυναίκες μαθήτριες του Ιησού στο κατά Λουκά-"Παιδία" στον κύκλο που ακολουθούσε τον Ιησού, και η ειδική φροντίδα του γι'αυτά (Ματθ. κεφαλ. 18). Ευλογία των παιδιών.
" Ώς εάν δέξηται παιδίον ....επί τω ονόματί μου, εμέ δέχεται " (Ματθ. 18,5).

37. ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΕΣ ΚΑΙ ΡΩΜΑΙΚΗ ΑΡΧΗ. (Μαθητές του Ιησού που ήταν πριν Ζηλωτές- Η στάση του Ιησού απέναντι στους Ζηλωτές ήταν αρνητική. Μερικά λόγια του Ιησού και πράξεις, όπως ο Καθαρισμός του Ναού, μπορούσαν να εκληφθούν ως ζηλωτικές εκδηλώσεις- Η αντίθεση φαίνεται στην περικοπή περί του " κήνσου "- Η γενική διδασκαλία του Ιησού περί του γρήγορου ερχομού της Βασιλείας του Θεού δεν ήταν ευχάριστη για τη Ρώμη - Η συμμετοχή των ρωμαϊκών αρχών στη σύλληψη και σταύρωσή του).

38. ΤΑΠΕΙΝΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΦΡΟΝΕΜΕΝΟΙ. (Ο "όχλος" που τον ακολουθούσε-οι " ερριμμένοι ", ως "πρόβατα- οι πεινασμένοι-γυναίκες χωρίς καλή φήμη-τελώνες χωρίς κοινωνική υπόληψη-γυναίκες και παιδιά-άρρωστοι-Οι "πτωχοί " των Ψαλμών που " αποκαραδοκούν " για το Μεσσία. Πρ.βλ. Παύλου Α'Κορινθ. 1, 26-31 - Το κατεστημένο, από υπεροψία, δεν αναγνωρίζει το Μεσσία- Φίλοι θερμοί και εχθροί φανατικοί).

39. <u>ΠΡΟΦΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΜΕ ΠΡΟΚΛΗΤΙΚΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ</u>

(Η είσοδος στα Ιεροσόλυμα, αν και " επί πώλου όνου " μέσα σε εορταστική ατμόσφαιρα πήρε χαρακτήρα μεσσιανικό - πρόκληση των αντιπάλων και συγχρόνως καρικατούρα της ιουδαϊκής εικόνας περί του Μεσσία - Ο Καθαρισμός του Ναού ήταν προφητική πράξη μεγάλης σημασίας; πρόκληση των αρχών - πράξη αποφασιστική για τη σύλληψη του Ιησού).

<u>ΚΕΦ. ΣΤ' Ο ΚΑΙΝΟΥΡΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΠΕΡΝΑΕΙ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΘΟΣ</u>

40. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΠΟΡΕΥΕΤΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ. (Οι προρρήσεις δείχνουν πως ο θάνατος που του επιβλήθηκε από τους εχθρούς του σχετίζεται με τον ερχομό του νέου κόσμου.
Πέθανε μαζί με όλο τον παλιό κόσμο - Μεταμόρφωση: εκεί συζητεί περί της " εξόδου αυτού ην έμελλε ποιείν " : από την αιχμαλωσία στην ελευθερία - ο θάνατος σε σχέση με το όλο περιβάλλον σήψεως της εποχής).

41. ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΔΕΙΠΝΟΣ. (Πασχάλιο Δείπνο - Ο Ιησούς είναι ο ίδιος ο πασχάλιος αμνός - απελευθέρωση από τη δουλεία.
Πρόγνωση του μεγάλου Δείπνου της Βασιλείας: " οσάκις αν εσθίητε τον άρτον τούτον .... ", " ου μη πίω από του οίνου τούτου της αμπέλου έως πίω αυτό καινόν εν τη Βασιλεία ... " Η σύσταση της Ευχαριστίας και το νόημά της).

42. ΣΥΛΛΗΨΗ, ΔΙΚΗ, ΣΤΑΥΡΩΣΗ. (Η συγγραφή της ιστορίας του Πάθους, περιγράφει τον Ιησού ως μάρτυρα, ως " εκουσίως καθόντα ".
Η πραγματικότητα των γεγονότων αυτών τονίζεται για λόγους απολογητικούς, λατρευτικούς κτλ. αλλά και προς απόκρουση της γνωστικής πλάνης-ενθάρρυνση των Μαρτύρων της Εκκλησίας).

43. ΤΑΦΗ-ΚΕΝΟΣ ΤΑΦΟΣ-ΑΝΑΣΤΑΣΗ. (Η βεβαιότητα του θανάτου του Ιησού σπουδαία για το δόγμα της Εκκλησίας, καθώς και για την απόκρουση των αιρετικών δοκητών - Η Ανάσταση ως η Καινή κτίση, ή η αφετηρία του καινούριου κόσμου " Πρβλ. Α' Κορινθ. κεφ. 15).

44. Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ. (" Συναλιζόμενος αυτοίς... εμφανίσεις στις Μυροφόρες, τους Αποστόλους και λοιπούς Χριστιανούς-ανάγνωση και κατανόηση της ανάστασης από την Π. Διαθήκη - Ευχαριστία - Εμμαούς).

45. Ο ΑΝΑΣΤΑΣ ΚΗΡΥΤΤΕΙ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΩΣ ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΟΣΜΟΥ. (Ματθ. 28,20 Πρβλ. τον όρο " Αρχηγός " στις Πράξεις και στην προς Εβραίους)
Με την παρουσία του πνεύματος του καθοδηγεί προς την πραγμάτωσή του).

<u>ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ</u>

<u>Α' ΣΚΟΠΟΣ</u>

Επιδιώκεται ο σκοπός, που ορίζεται για το μάθημα αυτό από το άρθρο 2 αυτού του Προεδρικού Διατάγματος για την Α' τάξη ημερησίου γυμνασίου.

<u>Β' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ</u>

Κ Ε Ι Μ Ε Ν Α

1. Επική ποίηση. Διατίθενται 2 ώρες από την αρχή μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

α) Ομήρου Ιλιάδα: Η Εισαγωγή θα περιέχει τις διαφορές του χαρακτήρα των δύο επών, πολύ σύντομη και σαφή έκθεση του ομηρικού ζητήματος και διάγραμμα του περιεχομένου και της δομής της Ιλιάδος. Κατόπιν θα διδαχτούν οι ενότητες εκείνες του έπους που είναι απαραίτητες για να παρακολουθήσουμε την κεντρική γραμμή της υποθέσεως και να μη παραλείψουμε ό,τι ιδιαίτερα χαρακτηρίζει την Ιλιάδα και τον κόσμο των ηρώων της: ραψωδία Α', στ. 1-315 (έρις), στ. 430 - 530 (Θέτις - Ζεύς), Ε, 1-370 (Διομήδους Αριστεία), Η 170 -321 (μονομαχία Αίαντος - Έκτορος), Ι 430 - 619 (Φοίνιξ - Αχιλλεύς), Κ 194 -514 (Δολώνεια), Μ 199-471 (Αριστεία Έκτορος), Π (Πατρόκλεια), Σ 368-616 (Ασπίς), Τ 1-280 (Διαλλαγή), Υ 1-375 ([illegible]

μαχία Αχιλλέως - Έκτορος), Ψ 275-897 (Άθλα επί Πατρόκλω), περίπου το 1/3 του έπους). Οι ενδιάμεσες ενότητες θα δοθούν περιληπτικά. Θα διδαχθούν επίσης οι ραψωδίες Ζ και Ω.

β) Βατραχομυομαχία. Μετά τη διδασκαλία της Ιλιάδος ο καθηγητής θα διαθέσει 3-4 διδακτικές ώρες για τη διδασκαλία της Βατραχομυομαχίας, όπου θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη λειτουργία της παρωδίας.

γ) Έργα και ημέρες του Ησιόδου, στίχοι 1-316. Η διδασκαλία της επικής ποιήσεως στην Β΄ τάξη θα κλείσει με τη διδασκαλία των Έργων και ημερών του Ησιόδου (περίπου 6 διδακτικές ώρες). Θα γίνει πολύ σύντομη εισαγωγή (το διδακτικό έπος, ο βίος και το έργο του Ησιόδου) και κατά τη διδασκαλία του έργου θα τονιστεί ιδιαίτερα η σημασία της εργασίας και της δικαιοσύνης για τη ζωή.

2. Πλουτάρχου Βίοι (Σόλων - Θεμιστοκλής - Περικλής - Φωκίων), ώρες 2, από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι 31 Ιανουαρίου. Η εισαγωγή θα περιλαμβάνει το βίο και το έργο του Πλουτάρχου με ιδιαίτερη έμφαση στους Παραλλήλους Βίους (Σύνθεση του έργου - Πηγές - διδακτική αξία). Ο καθηγητής επιλέγει από κάθε βίο τα κεφάλαια εκείνα που χαρακτηριστικότατα εκφράζουν την ιδιοτυπία του χαρακτήρα και τη συμβολή των μεγάλων Αθηναίων πολιτικών στο μεγαλείο της δημοκρατικής Αθήνας

3. Αττικοί ρήτορες. Διατίθενται 2 ώρες από 1 Φεβρουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Βασικό αντικείμενο διδασκαλίας θα αποτελέσει ο κατά Ερατοσθένους λόγος του Λυσία, ο Γ΄ Ολυνθιακός του Δημοσθένη και αποσπάσματα από τον Πανηγυρικό του Ισοκράτη με περιληπτικές μεταξύ τους διασυνδέσεις.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Επιδιώκεται ο γενικός σκοπός, που ορίζεται από το άρθρο 2 αυτού του Προεδρικού Διατάγματος για την Α΄ τάξη ημερησίου γυμνασίου.

Ι. ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ, ώρες 2

Α΄ ΣΚΟΠΟΣ

Επιδιώκεται ο σκοπός της ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ, που ορίζεται από το άρθρο 2 αυτού του Προεδρικού Διατάγματος για την Α΄ τάξη ημερήσιου γυμνασίου.

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Οι διαθέσεις, οι φωνές, οι εγκλίσεις, οι χρόνοι και οι συζυγίες των ρημάτων.
2. Τα είδη του αντικειμένου.
3. Η ενεργητική και παθητική σύνταξη.
4. Τα συνδετικά ρήματα και τα είδη του κατηγορουμένου.
5. Οι αντωνυμίες και ο συντακτικός τους ρόλος.
6. Τα επιρρήματα, τα παράγωγα επιρρήματα και οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί.
7. Τα συστατικά του ρηματικού μέρους της πρότασης και οι λειτουργίες τους.
8. Τι είναι η σύνθεση, ποιες λέξεις χρησιμοποιούνται ως πρώτα και ποιες ως δεύτερα συνθετικά.
9. Τι είναι γνήσια και τι καταχρηστική σύνθεση, τι είναι παρασύνθετα.
10. Λεξιλόγιο ορισμένων τομέων της ζωής με σχετικές ασκήσεις έκφρασης και έκθεσης.
11. Ορθογραφία.

Β. Η σύνδεση όρων και προτάσεων. Οι δευτερεύουσες προτάσεις.

Στόχοι:

1. Πώς συνδέονται οι όροι και οι προτάσεις γενικά.
2. Τι είναι η παρατακτική σύνδεση.
3. Τι είναι η υποτακτική σύνδεση και ποιες οι κατηγορίες των εξαρτημένων προτάσεων.
4. Ποιες είναι οι ονοματικές προτάσεις
5. Ποιες είναι οι επιρρηματικές προτάσεις.
6. Πόσων ειδών αναφορικές προτάσεις έχουμε.
7. Τι είναι ο ευθύς και τι ο πλάγιος λόγος.
8. Τι είναι οικογένειες λέξεων και τι ονοματοποιία.
9. Τι είναι οι συγκεκριμένες και τι οι αφηρημένες έννοιες.
10. Ορισμός.
11. Η πολυσημία των λέξεων γενικά, η κυριολεξία και η μεταφορά.
12. Τα ομώνυμα, ομόηχα, παρώνυμα, συνώνυμα, αντώνυμα, ταυτόσημα.
13. Η αλλαγή της σημασίας των λέξεων για λόγους μεταφορικούς και μετωνυμικούς.
14. Σχήματα λόγου
15. Τι είναι επιστολή και πώς γράφεται.
16. Λεξιλόγιο ορισμένων τομέων της ζωής με σχετικές ασκήσεις έκφρασης και έκθεσης.
17. Ορθογραφία.

Για τη γραφή των εκθέσεων ισχύει ό,τι και στην Α΄ τάξη ημερησίου γυμνασίου.

ΙΙ. ΚΕΙΜΕΝΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ, ώρες 2

Θα διδαχτούν κείμενα, όπως και στην Α΄ τάξη, που να ανταποκρίνονται στην ανάλογη με την τάξη αντιληπτική ικανότητα και ευαισθησία των μαθητών. Από τη λαϊκή δημιουργία θα διδαχτούν, ειδικότερα, τα ακριτικά και τα κλέφτικα τραγούδια και θα συσχετιστούν με την Ιλιάδα. Με την ευκαιρία της διδασκαλίας της προσωπικής λογοτεχνικής δημιουργίας θα διδαχτούν τα είδη του πεζού λόγου (διηγήματα, μυθιστόρημα, περιγραφή, ταξιδιωτικές εντυπώσεις, χρονογράφημα κ.τ.λ.) και τα βασικά στοιχεία της τεχνικής τους. Επίσης ευκαιριακά θα συμπληρωθούν οι σχετικές με τη μετρική πληροφορίες.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Α΄ ΣΚΟΠΟΣ

Επιδιώκεται ο σκοπός που ορίζεται για το μάθημα αυτό από το άρθρο 2 αυτού του Προεδρικού Διατάγματος για την Α΄ τάξη ημερήσιου γυμνασίου.

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Από το 146 π.Χ. ως το 1453 μ.Χ.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΙΣΤΟΡΙΑ ΡΩΜΑΙΚΗ

(από το 146 π.Χ. ως το 330 μ.Χ.)

1. ΤΟ ΡΩΜΑΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΤΟΥ Β΄ ΑΙΩΝΑ π.Χ. ΡΩΜΑΙΟΚΡΑΤΙΑ

α) Συνέπειες των κατακτήσεων (οικονομικές, κοινωνικές, πολιτικές).
β) Η ζωή στις επαρχίες και στη Ρώμη.
γ) Ρώμη και Ελληνισμός
δ) Ρωμαιοκρατία στην Ελλάδα.

2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ-ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

α) Ο αγροτικός νόμος των Γράκχων.
β) Αντίδραση - ανατροπή του μεταρρυθμιστικού έργου.
γ) Συνέπειες: εμφύλιοι πόλεμοι:
ι) Ως την εξέγερση των δούλων.
ιι) Ως την δολοφονία του Καίσαρα
ιιι) Ως την οριστική κατάλυση του πολιτεύματος (27 π.Χ.)

3. ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

α) Οργάνωση του νέου πολιτεύματος
β) Διαδοχή αυτοκρατόρων, PAX ROMANA
γ) Ρωμαϊκή τέχνη
δ) Εμφάνιση του Χριστιανισμού, διώξεις και εξάπλωση
ε) Εκλατινισμός των επαρχιών
στ) Αίτια της παρακμής της Ρώμης

ΜΕΡΟΣ Β΄

(Προς το Βυζάντιο και τον Ευρωπαϊκό Μεσαίωνα)

1. ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΙ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

α) Ο Κωνσταντίνος μεταφέρει την Πρωτεύουσα του στο Βυζάντιο.
β) Αναγνώριση του Χριστιανισμού, επικράτησή του, αιρέσεις.
γ) Τελευταία αναλαμπή του αρχαίου κόσμου (Ιουλιανός), οριστική επικράτηση του Χριστιανισμού (Θεοδόσιος ο Α΄).

2. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

α) Ρωμαϊκή παράδοση (αναφορά στην καθημερινή ζωή της Πόλης)
β) Χριστιανική πίστη.
γ) Ελληνικό περιβάλλον και Ελληνικός πολιτισμός

3. ΒΑΡΒΑΡΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΟΜΕΣ

α) Καταποντισμός του δυτικού ρωμαϊκού Κράτους (476 μ. Χ.)
β) Ειρηνική διείσδυση των βαρβάρων στο ανατολικό ρωμαϊκό κράτος.

4. ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ

α) Προσπάθεια για την ανάκτηση του δυτικού ρωμαϊκού κράτους.
β) Εσωτερική τέχνη ως τον Ιουστινιανό
γ) Χριστιανική τέχνη ως τον Ιουστινιανό
δ) Οριστικός θρίαμβος των βαρβάρων στη Δύση επιπτώσεις για τη Δύση και το Βυζάντιο.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

(Κυρίως Βυζαντινή εποχή)

1. ΗΡΑΚΛΕΙΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΧΟΙ (610 - 717)

α) Κινήσεις λαών στα βόρεια, ανατολικά και νότια σύνορα του βυζαντινού κράτους.
β) Αγώνες προς τους Πέρσες. Απόκρουση των Αβάρων. Εμφάνιση των Αράβων
γ) Ο Χριστιανικός χαρακτήρας του βυζαντινού κράτους στον πόλεμο και στην ειρήνη.
δ) Ο Μωαμεθανισμός. Εξάπλωση των Αράβων μέχρι το 732 μ.Χ. Περιορισμός και πληρέστερος εξελληνισμός του Βυζαντίου.
ε) Εγκατάσταση Σλάβων και Βουλγάρων στη Β. Βαλκανική.

2. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΙΚΟΝΟΜΑΧΙΑΣ-ΔΥΝΑΣΤΕΙΑ ΤΩΝ ΙΣΑΥΡΩΝ

α) Αγώνες προς τους Άραβες και τους Βουλγάρους.
β) Εσωτερική πολιτική: Θρησκευτική, Κοινωνική (αναφορά στη στάση του Καππαδόκη) Νομοθεσία.

γ) Η τέχνη της εποχής.

3. Ο ΑΡΑΒΙΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΩΣ ΤΟΝ 9ο ΑΙΩΝΑ μ.Χ.

α) Τα αραβικά κράτη (από τη Βαγδάτη ως την Ισπανία).

β) Αραβική τέχνη και επιστήμη.

γ) Διαμόρφωση των δυτικοευρωπαϊκών κρατών ύστερα από την εγκατάσταση των βαρβάρων.

δ) Καρλομάγνος - Βυζάντιο.

4. ΑΚΜΗ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ (ΧΡΟΝΟΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗΣ ΔΥΝΑΣΤΕΙΑΣ)

α) Προμηνύματα αναγέννησης (Αρέθας, Φώτιος, ακριτική ποίηση).

β) Αγώνες προς τους Άραβες, τους Βουλγάρους, τους Ρώς).

γ) Κοινωνική πολιτική. Νομοθεσία.

δ) Παιδεία. Τέχνη.

ε) Αποστολική δραστηριότητα.

στ) Εκκλησία και Κράτος (Φώτιος, Ν. Μυστικός, Μ. Κηρουλάριος, Σχίσμα του 1054).

5. ΠΑΡΑΚΜΗ ΚΑΙ Α΄ ΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

α) Νέοι κίνδυνοι από τη Δύση και την Ανατολή (Νορμανδοί και Τούρκοι).

β) Εμπορικά προνόμια στους Βενετούς (1082) - συνέπειες.

γ) Ο ευρωπαϊκός κόσμος (Φεουδαρχία) και οι Σταυροφορίες (α΄, δ΄)

δ) Διαμόρφωση του βυζαντινού κόσμου από 1204-61.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

(Υστεροβυζαντινή εποχή 1261-1453)

1. ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΚΟΣΜΟΥ (ΩΣ ΤΟ 1402).

α) Βούλγαροι και Σέρβοι.

β) Κοινωνικά προβλήματα (ιδιαίτερη αναφορά στα γεγονότα του 1342 - 1349).

γ) Εμφάνιση και προέλαση των Οθωμανών ως το 1402.

2. ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΥΤΙΚΟΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΣΜΟ.

α) Κοινωνικές ανακατατάξεις

β) Κρίση της Φεουδαρχίας

γ) Εθνικά Κράτη.

δ) Κοσμική εξουσία - εξουσία του Πάπα (CANOSSA - AVIGNON)

ε) MAGNA CHARTA - 100ετής πόλεμος (1337-1453)

στ) Προμηνύματα αναγέννησης. Συμπτώματα.

3. ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΑΝΑΛΑΜΨΕΙΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

α) Η ακμή του Μυστρά.

β) Η αγωνία της Πόλης. Φλωρεντία 1439.

γ) Τραγικός και μεγαλειώδης επίλογος: ενωτικοί και ανθενωτικοί, Κων/νος Παλαιολόγος.

δ) Ολοκλήρωση των τουρκικών κατακτήσεων (ως το 1522 μ.Χ.)

ε) Λόγοι παρακμής και πτώσης του Βυζαντίου.

4. ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

α) Παρουσία της βυζαντινής τέχνης έξω από τα σύνορα του Βυζαντίου

β) Διατήρηση της κλασικής κληρονομιάς μας και της ρωμαϊκής νομοθεσίας.

γ) Ρίζες του νέου Ελληνισμού

δ) Ελπίδες για την ανάσταση. Δυνάμεις συντηρήσεως.

ΑΓΓΛΙΚΑ

Α΄ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Επιδιώκονται ο σκοπός και οι ειδικοί στόχοι, που ορίζονται για το μάθημα αυτό από το άρθρο 2 αυτού του Προεδρικού Διατάγματος για την Α΄ τάξη ημερησίου γυμνασίου.

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

I. Ο μαθητής της Β΄ γυμνασίου πρέπει να καταλαβαίνει και να παράγει γραπτό και προφορικό λόγο σύμφωνα με τις ακόλουθες έννοιες προκειμένου να μπορεί να προβεί στις γλωσσικές πράξεις που αναφέρονται πιο κάτω:

I.I. Έννοιες υπαρκτικές, δηλαδή την ύπαρξη γεγονότων ή καταστάσεων που εκφράζονται με το ρήμα HAPPEN, την ταυτότητα προσώπων και αντικειμένων που εκφράζονται με αναφορικές αντωνυμίες που εισάγουν αναφορικές προτάσεις.

I.2. Έννοιες χώρου, δηλαδή την απόσταση σημείου από σημείο που εκφράζεται με τα επιρρηματικά στοιχεία (NOT) FAR FROM/AWAY FROM, AS FAR AS, AS CLOSE AS και ρήματα κινήσεως, την κατεύθυνση της κίνησης που εκφράζεται με τα επιρρηματικά στοιχεία DOWN/UP + NP.

I.3. Έννοιες χρονικές, δηλαδή η χρονική διάρκεια και η χρονική στιγμή κατά το παρελθόν και το μέλλον που εκφράζονται με τι SIMPLE PAST, PAST CONTINUOUS τον τύπο USED TO το PRESENT PERFECT και το SHALL/WILL FUTURE των ρημάτων με επιρρηματικούς προσδιορισμούς που δηλώνουνπαρελθόντα ή μέλλοντα χρόνο.

I.4. Έννοιες ποσοτικές που εκφράζονται με DETERMINERS όπως HARDLY, ANY, EACH, EVERY,

I.5. Έννοιες ποιοτικές, δηλαδή τη μεταλλαγή καταστάσεων που εκφράζονται με το ρήμα BECOME + NOUN PHRASE και το βαθμό στον οποίο υπάρχει μια ιδιότητα που εκφράζεται με τους συγκριτικούς βαθμούς των επιθέτων.

I.6. Έννοιες νοητικής διεργασίας (INTELLECTUAL ATTITUDE) όπως η γνώμη ή η άποψη, που εκφράζονται με συμπληρωματικές στο κυρίως ρήμα προτάσεις όπως (DON'T) THINK THAT + CLAUSE, BE SURE THAT CLAUSE, LEARN + INFINITIVE.

I.7. Έννοιες ρηματικών συσχετισμών όπως η θεματοποίηση του αντικειμένου που εκφράζεται με την παθητική φωνή των προτάσεων.

I.8. Έννοιες λογικές, όπως η σύνδεση αιτίας και αποτελέσματος που εκφράζεται με το ζεύγος WHY/BECAUSE η έκφραση σκοπού με το σύνδεσμο IN ORDER (NOT) TO και η έκφραση απλού υποθετικού συλλογισμού με IF + SIMPLE PRESENT και απόδοση σε IMPERATIVE MOOD/SIMPLE FUTURE.

2. Ο μαθητής της Β΄ γυμνασίου πρέπει να μπορεί να εκφράζει τις πιο πάνω έννοιες προκειμένου να προβεί στις παρακάτω λεκτικές πράξεις:

2.I. Να ζητάει και να δέχεται πληροφορίες σχετικά με γεγονότα ή καταστάσεις που συνέβησαν στο παρελθόν ή θα συμβούν στο μέλλον, αλλά επίσης σχετικά με τη λειτουργία και χρήση αντικειμένων, την τιμή, την ποσότητα και την ποιότητα αντικειμένων.

2.2. Να εκφράζει γνώμη για κάτι, να συμφωνεί, να διαφωνεί με απόψεις άλλων, και να κάνει απλούς συλλογισμούς, να προειδοποιεί, να δηλώνει γενικές αλήθειες.

2.3. Να εκφράζει συναισθηματικές διαθέσεις και ιδιαίτερα να εκφράζει τις προθέσεις του και τα σχέδιά του για το μέλλον και να κάνει προβλέψεις για το μέλλον και να ρωτάει για τις προθέσεις και τα σχέδια των άλλων.

2.4. Να κατευθύνει άλλα άτομα να εκτελέσουν οδηγίες ή να εκτελέσει ο ίδιος μια σειρά οδηγιών.

3. Η σύζευξη των παραπάνω εννοιών που εκφράζονται με γραμματικοσυντακτικά φαινόμενα και των συγκεκριμένων λεκτικών πράξεων μπορεί να γίνει με τους τρόπους που αναφέρονται παρακάτω ενδεικτικά:

Ο μαθητής της Β΄ γυμνασίου μπορεί να χρησιμοποιεί το SIMPLE PAST για να ζητάει και να δίνει πληροφορίες για γεγονότα του παρελθόντος το " GOING TO " FUTURE για να ανακοινώνει μελλοντικά του σχέδια την PASSIVE VOICE των ρημάτων για να περιγράφει τη λειτουργία χρήσιμων συσκευών, τις ειδικές συμπληρωματικές προτάσεις μετά από δοξαστικά ρήματα για να εκφράσουν άποψη, να συμφωνήσουν ή να διαφωνήσουν με άποψη φίλου τους κλπ.

Α΄ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Επιδιώκονται ο σκοπός και οι ειδικοί στόχοι, που ορίζονται για το μάθημα αυτό από το άρθρο 2 αυτού του Προεδρικού Διατάγματος για την Α΄ τάξη ημερησίου γυμνασίου.

Β΄ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Ο μαθητής της Β΄ τάξης γυμνασίου πρέπει να καταλαβαίνει και να παράγει γραπτό και προφορικό λόγο σύμφωνα με τις ακόλουθες έννοιες:

Προτείνω - υποδεικνύω (PROPOSER, SUGG ERER) ευχαριστώ (REMERCIER) προκαλώ για ευχαριστίες (DEMANDER DE REMERCIER) ζητώ στοιχεία (IDENTIFIER) εύχομαι κάτι σε κάποιον (SOUHAITER QUELQUE CHOSE Á QUELQUE 'UN) συμφωνώ-διαφωνώ (DONNER SON ACCORD SUR LA VERITE D'UN FAIT) κατηγορώ (ACCUSER) αλληλογραφώ (CORRESPONDRE) καλώ (APPELER) παραδέχομαι-ομολογώ (AVOUER, S'ACCUSER) δικαιολογούμαι (S'EXCUSER) δικαιολογώ- συγχωρώ (EXCUSER, PARDONNER) παρουσιάζω την άποψή μου (PREJUGER), εκφράζω προτίμηση-απέχθεια (EXPRIMER SA PRÉFÉRENCE SON DEGOUT).

Υλικό:

Επιλέγονται κατά περίσταση κόμικς, έντυπα για συμπλήρωση (ταυτότητες, διαβατήρια-δελτία) κάρτες ευχετήριες, προσκλήσεις, σημειώματα, γράμματα, μικρές αγγελίες, κασέτες, λεζάντες και άλλο ανάλογο αυθεντικό υλικό.

Τεχνικές:

Όπως στην Α΄ γυμνασίου και συμπληρώνονται με:

JEUX DE ROLES. Οι μαθητές υποδύονται κοινωνικούς ρόλους SIMULATION (θεατροποίηση) BRAIN STOMMING.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Α΄ΣΚΟΠΟΣ: ΓΕΝΙΚΟΣ - ΕΙΔΙΚΟΣ

Επιδιώκεται ο γενικός και οι ειδικότεροι σκοποί, που ορίζονται για το μάθημα αυτό από το άρθρο 2 αυτού του Προεδρικού Διατάγματος για την Α΄ τάξη ημερησίου γυμνασίου.

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

I. ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ Q ΤΩΝ ΡΗΤΩΝ

Επανάληψη των πράξεων και των ιδιοτήτων τους στο Q. Διάταξη στο Q. Δύναμη ρητού με εκθέτη ακέραιο. Ιδιότητες.

2. ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΡΙΓΩΝΩΝ

Κριτήρια ισότητας τριγώνων. Ισότητα ορθογωνίων τριγώνων. Χαρακτηριστική ιδιότητα διχοτόμου γωνίας. Κατασκευές .

3. ΚΑΡΤΕΣΙΑΝΟ ΓΙΝΟΜΕΝΟ

Η έννοια του διατεταγμένου ζεύγους. Συντεταγμένες ενός σημείου (καρτεσιανές, πολικές, γεωγραφικές ...)
Καρτεσιανό γινόμενο συνόλου Α με σύνολο Β. Παράσταση καρτεσιανού γινομένου.

4. ΔΙΜΕΛΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Κατηγόρημα (ανοικτή απόφανση) με μια ή δυο μεταβλητές.
Σύνολο αληθείας. Ισοδύναμα κατηγορήματα. Σχέση συνόλου Α προς σύνολο Β. Σχέσεις μέσα σε ένα σύνολο. Σχέση ισοδυναμίας. Κλάσεις ισοδυναμίας (έννοια του ρητού).
Σχέση διατάξεως (διαιρετότητα).

5. ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ

Η έννοια της απεικονίσεως γενικά. Η αξονική και κεντρική συμμετρία ως απεικονίσεις. Εφαρμογή στη μελέτη των παραλληλογράμμων.

6. ΕΜΒΑΔΑ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Εμβαδό παραλληλογράμμου, τριγώνου, τραπεζίου, πολυγώνου.

7. ΕΞΙΣΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΙΣΩΣΕΙΣ ΠΡΩΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ

Ισοδύναμες εξισώσεις ή ανισώσεις. Επίλυση εξισώσεως ή ανισώσεως α΄βαθμού με ένα άγνωστο. Συναληθεύουσες ανισώσεις. Εφαρμογές στη λύση προβλημάτων.

8. ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

Τετράγωνο με εμβαδόν 2 τετραγωνικές μονάδες. Λύση της εξισώσεως $x^2 = \alpha$ με $\alpha \in R^+$.
Ύπαρξη άρρητων αριθμών. Ρητή προσέγγιση αρρήτου. Η ευθεία των πραγματικών αριθμών. Πράξεις στο R. Διάταξη στο R. Εύρεση της τετραγωνικής ρίζας θετικού ρητού με προσέγγιση.
Οι ιδιότητες: $\sqrt{\alpha^2} = |\alpha|$, $\sqrt{\alpha}\sqrt{\beta} = \sqrt{\alpha\beta}$, $\sqrt{\alpha} : \sqrt{\beta} = \sqrt{\alpha : \beta}$

9. ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟ ΘΕΩΡΗΜΑ

Το Πυθαγόρειο θεώρημα και οι εφαρμογές του. Υπολογισμοί μηκών και εμβαδών.

10. ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ

Η έννοια της συναρτήσεως. Η συνάρτηση $x \to \alpha x$. Ποσά ανάλογα.
Η συνάρτηση $x \to \alpha / x$. Ποσά αντιστρόφως ανάλογα. Αναλογίες.
Η συνάρτηση $x \to \alpha x + \beta$ και οι γραφικές λύσεις των $\alpha x + \beta = 0$ και $\alpha x + \beta \lessgtr 0$. Εφαρμογές στη λύση προβλημάτων.

11. ΔΙΑΝΥΣΜΑ

Εφαρμοστό διάνυσμα στο επίπεδο. Συντεταγμένες διανύσματος. Μέτρο διανύσματος. Ισοδύναμα διανύσματα. Το ελεύθερο διάνυσμα. Πρόσθεση και αφαίρεση διανυσμάτων. Πολλαπλασιασμός διανύσματος με πραγματικό αριθμό. Η μεταφορά. Εφαρμογές.

12. ΟΜΟΙΟΤΗΤΑ

Ανάλογα ευθύγραμμα τμήματα. Θεώρημα του Θαλή και οι εφαρμογές του στο τρίγωνο. Ομοιοθεσία (διαστολή, συστολή). Ομοιότητα επιπέδων σχημάτων (τριγώνου, πολυγώνου κ.τ.λ.). Λόγος εμβαδών ομοίων σχημάτων. Κλίμακες.

13. ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑ

Τριγωνομετρικοί λόγοι οξείας γωνίας. Βασικές σχέσεις των.
Πίνακες τριγονομετρικών λόγων. Απλές επιλύσεις ορθογωνίων τριγώνων και λοιπές εφαρμογές. Σχέσεις πολικών και καρτεσιανών συντεταγμένων.

14. ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΠΟΛΥΓΩΝΑ

Γωνία εγγεγραμμένη σε κύκλο. Γωνία που σχηματίζεται από χορδή και εφαπτομένη στο άκρο της χορδής. Πολύγωνα εγγεγραμμένα σε κύκλο. Κανονικά πολύγωνα. Μήκος κύκλου. Εμβαδό κυκλικού δίσκου.

ΦΥΣΙΚΗ

Α΄ ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος της Φυσικής είναι:
1. Να γνωρίσει στους μαθητές τα φυσικά φαινόμενα, ώστε να κατανοήσουν τους φυσικούς νόμους που τα διέπουν και να αποκτήσουν την ικανότητα να τα ερμηνεύουν.
2. Να προκαλέσει το ενδιαφέρον των μαθητών για την επιστημονική έρευνα στο χώρο της Φυσικής και για την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων της στις πρακτικές εφαρμογές για τη βελτίωση των όρων της διαβιώσεως στις συγκοινωνίες, βιομηχανίες, τηλεπικοινωνίες κ.λ.π.
3. Να ασκήσει τους μαθητές στην παρατήρηση και στο πείραμα με τη σπουδή του υλικού κόσμου, να αναπτύξει τις νοητικές τους ικανότητες (κρίση, φαντασία κ.λ.π.) καθώς και τις κοινωνικές αρετές όπως τη συνεργατικότητα, την υπευθυνότητα κ.λ.π.
4. Να βοηθήσει τους μαθητές να εκτιμήσουν τη σημασία της συνεργασίας των επιστημόνων όλων των λαών στον επιστημονικό και τεχνικό τομέα για την πρόοδο των επιστημών, και για τη βελτίωση των συνθηκών διαβιώσεως του ανθρώπου.
5. Έμμεσος τέλος σκοπός του μαθήματος είναι: Να γνωρίσουν οι μαθητές τη συμβολή των μεγάλων επιστημόνων της ανθρωπότητας και κυρίως των αρχαίων Ελλήνων στην πρόοδο των φυσικών επιστημών, η οποία προϋποθέτει μόχθο, αυτοθυσία και αγάπη προς τον άνθρωπο.

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Εισαγωγή: Φυσικά μεγέθη και μέτρησή τους (μήκος, εμβαδόν, όγκος, μάζα, χρόνος) με παραδείγματα από το μακρόκοσμο και το μικρόκοσμο.
Μηχανική: Έννοια της κινήσεως και της θέσεως. Ευθύγραμμη ομαλή κίνηση. Έννοια της ταχύτητας και ειδικότερα της μέσης ταχύτητας. Γραφική παράσταση διαστήματος - χρόνου και ταχύτητας - χρόνου. Έννοια δυνάμεως. Δυναμόμετρα. Μονάδες δυνάμεως. Στοιχεία ελαστικότητας. Γραφική παράσταση δυνάμεως σε συνάρτηση με την απομάκρυνση. Σύνθεση συγγραμμικών δυνάμεων και δύο δυνάμεων υπό γωνία. Έννοια ροπής. Παράλληλες δυνάμεις. Ζεύγος δυνάμεων. Μοχλός. Τροχαλίες. Κεκλιμένο επίπεδο. Βαρούλκο-Βάρος των σωμάτων. Κέντρο βάρους (πειραματική εύρεση). Είδη ισορροπιών. Έργο σταθερής δυνάμεως. Ισχύς. Μορφές μηχανικής ενέργειας. Διάφορες μορφές ενέργειας και διατήρησή της. Τριβή (εφαρμογές).
Στατική των ρευστών: Έννοια της πιέσεως. Ειδικό βάρος και πυκνότητα των σωμάτων. Υγρά. Υδροστατική πίεση και μέτρησή της. Μανομετρική κάψα. Μανόμετρο. Αρχή του PASCAL. Υδραυλικό πιεστήριο και άλλες εφαρμογές.
Ατμοσφαιρική πίεση. Πείραμα του TORRICELLI - Βαρόμετρο. Μεταλλικό βαρόμετρο. Συγκοινωνούντα δοχεία και εφαρμογές τους. Δυνάμεις στα πλευρικά τοιχώματα δοχείου.
Φρέατα. Αυτόματος ποτιστής. Αρχή του Αρχιμήδη.
Εφαρμογές της αρχής του Αρχιμήδη στην πλεύση και στην εύρεση της πυκνότητας. Πυκνόμετρα. Νόμος των BOYLE-MARIOTTE.

Στοιχεία από την υδροδυναμική: Έννοια της ροής. Πετρελαιαγωγοί. Παροχή. Αεροπλάνο.
Μοριακές δυνάμεις: Επιφανειακή τάση (με παραδείγματα).
Θερμότητα: Η θερμότητα ως μορφή ενέργειας. Σύντομη περιγραφή της κινητικής θεωρίας. Διαστολές στερεών, υγρών, αερίων. Η έννοια της θερμοκρασίας. Κλίμακα CELSIUS. Γραφικές παραστάσεις θερμοκρασίας - χρόνου. Θερμιδομετρία. Θερμίδα. Ειδική θερμότητα. Θερμιδόμετρο. Καύση. Τήξη. Πήξη. Θερμότητα τήξεως. Εξάτμιση. Εξάχνωση - Βρασμός. Απόσταξη, κορεσμένοι ατμοί. Υγρασία (αναφορά στη μετεωρολογία). Διάδοση της θερμότητας και εφαρμογές.
Άνεμοι, μηχανές εσωτερικής καύσεως, ψυγεία, ατμομηχανές, ατμοστρόβιλοι.
Οπτική: Το φως ως μορφή ενέργειας. Φωτεινά σώματα. Παραγωγή φωτός (δεύτερη κβαντική συνθήκη). Ευθύγραμμη διάδοση και ταχύτητα του φωτός. Αποτελέσματα. Ανάκλαση. Είδωλα. Διάθλαση. Αποτελέσματά της. Ανάλυση του φωτός. Φακοί, είδη, είδωλα. Αρχή της λειτουργίας του μικροσκοπίου, του τηλεσκοπίου και της φωτογραφικής μηχανής.

ΧΗΜΕΙΑ

Α΄ ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος της Χημείας είναι:
1. Να γνωρίσουν οι μαθητές τα χημικά φαινόμενα και τους νόμους που τα διέπουν και να προχωρήσουν στην ερμηνεία τους χρησιμοποιώντας τις βασικές έννοιες για τη λεπτοδομή της ύλης και τη λειτουργία της στο επίπεδο των χημικών φαινομένων.
2. Να αναπτύξουν την παρατηρητικότητά τους, την ερμηνευτική τους διάθεση, την πρωτοβουλία και τη συνεργατικότητα, την κρίση, την ακρίβεια διατυπώσεως και τη δεξιοτεχνία τους στα πειράματα, ιδιαίτερα στην ποιοτική διερεύνηση των χημικών φαινομένων, καθώς και την ικανότητα για επίλυση απλών προβλημάτων πάνω σ'αυτά.
3. Να κατανοήσουν οι μαθητές τις σχέσεις της Χημείας με τις άλλες επιστήμες καθώς και τις ποικίλες επιπτώσεις της στα άτομα και στο κοινωνικό σύνολο, την ανοδική εξελικτική πορεία της χημικής γνώσεως, τον πανανθρώπινο χαρακτήρα της ως επιστήμης και τη μεγάλη της χρησιμότητα για την ανθρώπινη ζωή.

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

1. Η Χημεία ως πειραματική επιστήμη εφαρμογών.
Στοιχειώδεις μέθοδοι αναλύσεως. Επιστημονική έρευνα. Χημική βιομηχανία.
2. Η Χημεία και το φυσικό περιβάλλον.
Έδαφος. Ατμοσφαιρικός αέρας. Μείγματα. Διαχωρισμός μειγμάτων.
Το νερό. Καθαρά σώματα. Φυσικές σταθερές.
3. Στοιχεία.
Οξυγόνο. Απλά σώματα. Στοιχεία, Υδρογόνο.
4. Λεπτοδομή της ύλης. Χημικές ενώσεις - Χημικές αντιδράσεις - Συμβολισμοί.
Τα άτομα και η δομή τους. Χημικά σύμβολα. Περιοδικό σύστημα. Χημικές ενώσεις. Σθένος. Δεσμοί. Χημικοί τύποι. Χημικές αντιδράσεις. Σύνθεση, αποσύνθεση απλή και διπλή αντικατάσταση. Ατομικό και μοριακό βάρος. Αριθμός AVOGADRO. Γραμμοάτομο. Γραμμομοριακός Όγκος. Νόμος αφθαρσίας της ύλης. Χημικές εξισώσεις. Πότε γίνεται μια χημική αντίδραση: α) συνθέσεως και β) απλής και διπλής αντικαταστάσεως.
5. Τρεις ομάδες του περιοδικού συστήματος.
Νάτριο και αλκάλια. Χλώριο και αλογόνα. Άνθρακες. Πυρίτιο.
6. Οξέα. Βάσεις. Εξουδετέρωση. Άλατα. Υδροχλωρικό οξύ. Θειϊκό οξύ. Καυστικό νάτριο. Εξουδετέρωση. Άλατα ασβεστίου.
7. Ορυκτολογία.
Πετρώματα. Ορυκτά. Μεταλλεύματα. Στοιχειώδεις γνώσεις ορυκτοδιαγνωστικής. Τα σπουδαιότερα ορυκτά και μεταλλεύματα της Ελλάδος.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΜΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ

Α΄ ΣΚΟΠΟΣ

Επιδιώκεται ο σκοπός που ορίζεται για το μάθημα αυτό από το άρθρο 2

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Εισαγωγή: Γεωγραφική θέσις της Ελλάδας και σύγκρισή της με διάφορες άλλες χώρες του κόσμου. Γεωλογική εξέλιξη και διαμόρφωση των ελληνικών γεωγραφικών διαμερισμάτων.

Φυσική Γεωγραφία: Η μορφολογία του εδάφους, το κλίμα και το ύδωρ της Ελλάδας γενικά.

Πολιτική και οικονομική επισκόπηση της Ελλάδας:

Ο Πληθυσμός της Ελλάδας και τα προβλήματά του (ελάττωση της γεννητικότητας-μόνιμη και προσωρινή μετανάστευση στην Ελλάδα κλπ.) Τα χωριά και οι αγροτικοί συνοικισμοί. Οι πόλεις. Οι αγροτοπόλεις. Τα μεγάλα αστικά κέντρα. Τα αίτια και οι συνέπειες της δημιουργίας τους. Πρωτεύουσα και συμπρωτεύουσα. Διοικητική διαίρεση.

Η παιδεία. Οικονομική ζωή της χώρας: πρωτογενείς συντελεστές εθνικής παραγωγής (γεωργία, κτηνοτροφία, δασοπονία, αλιεία). Δευτερογενείς συντελεστές εθνικής παραγωγής (μεταλλεία, ορυχεία, λατομεία, αλυκές, οικοτεχνία, βιομηχανία, πηγές ενέργειας). Τριτογενείς συντελεστές εθνικής παραγωγής (μεταφορές, τηλεπικοινωνία, ναυτιλία, εμπόριο, τουρισμός). Οι οικονομικές σχέσεις της Ελλάδας με τις χώρες της ΕΟΚ και τις λοιπές χώρες της γης.

Ο ελληνισμός της διασποράς: Η συμβολή του στην οικονομία της χώρας και η φροντίδα γι'αυτόν.

Ο Κυπριακός ελληνισμός.

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

Α΄ ΣΚΟΠΟΣ

1. Να αποκτήσουν οι μαθητές βασικές γνώσεις σχετικά με την ανατομία και τη φυσιολογία του ανθρώπινου σώματος.
2. Να κατανοήσουν τη σωματική ανάπτυξη του ανθρώπου από την αρχή της εμβρυϊκής υπάρξεώς του και να ενημερωθούν για την εξέλιξή του ανά τους αιώνες.
3. Να κατανοήσουν και να μπορούν, κατά το δυνατό, να αντιμετωπίζουν καθημερινά βιολογικά προβλήματα και φαινόμενα που αφορούν τον άνθρωπο ως οργανισμό και ως κοινωνικό σύνολο (υγιεινή του σώματος, υγιεινή του κοινωνικού συνόλου).

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Εισαγωγή: Κυτταρική διαφοροποίηση - ιστοί. Γενική μορφολογία και φυσιολογία των λειτουργικών συστημάτων του ανθρώπου:

Ερειστικό σύστημα. Η υφή των οστών κατά την εμβρυακή και μετεμβρυακή ηλικία. Σύνδεση των οστών. Τα μέρη του σκελετού.

Μυϊκό σύστημα: Είδη μυών. Ιδιότητες μυών.

Πεπτικό σύστημα: Τα τμήματα του πεπτικού συστήματος και η λειτουργία τους.

Αναπνευστικό σύστημα: Αναπνευστικά όργανα.Φυσιολογία του αναπνευστικού συστήματος, τεχνητή αναπνοή, παραγωγή της φωνής.

Κυκλοφοριακό σύστημα: Το αίμα και η φυσιολογία του, η καρδιά και η φυσιολογία της, η λέμφος, ανανέωση και καταστροφή των αιμοκυττάρων. Αιμορραγία και τρόποι αντιμετωπίσεώς της, αιμο(ρρο)φιλία, αναιμίες, στοιχεία των ομάδων του αίματος.

Απεκκριτικό σύστημα: νεφροί, ουρητήρες, ουροδόχος κύστη, φυσιολογία του απεκκριτικού συστήματος.

Νευρικό σύστημα: εγκεφαλονωτιαίο, νευρικό σύστημα, φυτικό νευρικό σύστημα. Νευρικά κύτταρα, μεταφορά των νευρικών ερεθισμάτων. Αισθητήρια όργανα.

Καλυπτήριο σύστημα: δέρμα και δερματικές αισθήσεις.

Γεννητικό σύστημα: Αρσενικά και θηλυκά όργανα (εσωτερικά-εξωτερικά). Οι γονάδες ως εκκριτικοί αδένες και ως όργανα παραγωγής γεννητικών κυττάρων. Ωογέννηση-σπερματογένεση. Αδένες και ορμόνες. Επίδραση των ορμονών. Χρωματοσώματα του ανθρώπου: Γενική γνώση του καρυοτύπου του ανθρώπου, σύγκριση αυτού στα δύο φύλα του ανθρώπου. Φυλοκαθορισμός στον άνθρωπο, αποκλίσεις από τον κανονικό καρυότυπο (TURNER, KLINEFELTER κ.τ.λ.). Μογγολοειδής ιδιωτεία. Σημασία των προγαμιαίων πιστοποιητικών υγείας.

Φυσιολογία του εμβρύου: ανάπτυξή του, μορφολογία και μέγεθος κατά ηλικία.

Κατά την εξέταση του κάθε συστήματος θα παρέχονται και σύντομες οδηγίες υγιεινής του.

Βιταμίνες, σχέση των βιταμινών με την ομαλή ανάπτυξη ή με τη διαταραχή της.

Στοιχεία μικροβιολογίας-παρασιτολογίας, ασθένειες που οφείλονται σε ιούς και βακτήρια. Εμβόλια και οροί. Ασθένειες που οφείλονται σε πρωτόζωα και σκώληκες. Προφυλάξεις, φάρμακα-ναρκωτικά-παρασιτοκτόνα. Δημιουργία ανθεκτικών στελεχών, παρασίτων με χρήση φαρμάκων-παρασιτοκτόνων.

Δυσμενείς επιδράσεις αντιβιοτικών στην ομαλή ανάπτυξη.

Ναρκωτικά και οργανικές ανωμαλίες. Καρκίνος και χημικές ουσίες.

Εξέλιξη του ανθρώπου και σχέση του με το περιβάλλον:

Κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη του ανθρώπου.

Ανθρώπινες φυλές.

Προσαρμοστικότητα του ανθρώπου στο περιβάλλον του.

Εργαστηριακές ασκήσεις.

ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Α΄ ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ - ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ

Επιδιώκονται ο γενικός σκοπός και οι ειδικοί σκοποί, που ορίζονται για το μάθημα αυτό από το άρθρο 2 αυτού του Π.Δ/τος για την Α΄ τάξη ημερήσιου γυμνασίου.

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

1) Ελεύθερη γυμναστική με κινησιολογική βάση το ρυθμό

Περιεχόμενο διδασκαλίας

Η ίδια ύλη με την ύλη της Α΄ τάξης με προοδευτική αύξηση και εμβάθυνση στην εργασία.

2) Ρυθμική αγωνιστική γυμναστική για μαθήτριες

Περιεχόμενο διδασκαλίας

α) Ασκήσεις με στεφάνια, β) ασκήσεις με κορδέλες.

3) Ενόργανη γυμναστική

Περιεχόμενο διδασκαλίας

Η ίδια ύλη με την ύλη της Α΄ τάξης με προοδευτική αύξηση και εμβάθυνση στην εργασία.

4) Κλασικός αθλητισμός

Περιεχόμενο διδασκαλίας

Α΄ Δρόμοι

α) Απλός δρόμος ταχύτητας, β) δρόμος αντοχής, γγ) σκυταλοδρομίες, δ) δρόμος με εμπόδια.

Β΄ Άλματα

α) Άλμα σε μήκος, β) άλμα σε ύψος, γ) άλμα τριπλούν, δ) άλμα επί κοντώ για μαθητές.

Γ΄ Ρίψεις

α) Σφαιροβολία, β) Ακοντισμός, γ) Δισκοβολία, δ) Σφυροβολία για μαθητές.

5) Αθλοπαιδιές

Περιεχόμενο διδασκαλίας

α) Καλαθόσφαιρα, β) Πετόσφαιρα, γ) Ποδόσφαιρο για μαθητές, δ) Χειροσφαίριση.

6) Γυμναστική και ψυχαγωγικά παιχνίδια

Η ίδια ύλη με την ύλη της Α΄ τάξης με προοδευτική αύξηση και εμβάθυνση στην εργασία.

7) Κολύμβηση

Περιεχόμενο διδασκαλίας

Επανάληψη της διδασκαλίας της τεχνικής του ύπτιου. Διδασκαλία της βασικής τεχνικής του πρόσθιου. Ασκήσεις εδραίωσης των παραπάνω στοιχείων, διάνυση αποστάσεων μέχρι 50μ. με ταδιάφορα στύλ.

8) Ελληνικοί χοροί

Περιεχόμενο διδασκαλίας

Α. Θεωρία : Γένεση του χορού, ιστορία των ελληνικών παραδοσιακών χορών.

Β. Χοροί : Κοφτός Ηπείρου, Καστοριανός, Τρικάτι Ανατ. Ρωμηλίας, Πηλιορείτικος, Συρτός Ρόδου.

Επίσης θα διδάσκονται οι απλοί χοροί της περιοχής που βρίσκεται το Γυμνάσιο και θα ενθαρρύνεται η δημιουργία συγκροτήματος λαϊκών χορών.

9) Υπαίθριες δραστηριότητες-λοιπά αθλήματα

Περιεχόμενο διδασκαλίας

Όπου οι συνθήκες το επιτρέπουν, γίνεται επανάληψη όσων διδάχθηκαν στις υπαίθριες δραστηριότητες με σκοπό την εδραίωση και την επέκταση της τεχνικής και της τακτικής τους. Στην περίπτωση που παρόμοια αθλήματα παρουσιάζονται στην τάξη αυτή για πρώτη φορά επιδιώκεται η μύηση των μαθητών σ'αυτά και η διδασκαλία των βασικών στοιχείων της τεχνικής και της τακτικής.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

Α΄ ΣΚΟΠΟΣ

Επιδιώκεται ο σκοπός που ορίζεται για το μάθημα αυτό από το άρθρο 2 αυτού του Π.Δ/τος για την Α΄ τάξη ημερήσιου γυμνασίου.

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Διδάσκεται η ύλη του μαθήματος της Α΄ τάξης ημερήσιου γυμνασίου, όπως ορίζεται από το άρθρο 2 αυτού του Π.Δ/τος, συμπληρωμένη με τα ακόλουθα:

1) Πληροφόρηση για τα βασικά, συμπληρωματικά, θερμά, ψυχρά χρώματα,
2) Συνθέσεις διακοσμητικής: α)Σε χαρτί επίπεδο απλές και συνθετότερες,

β) προσαρμοσμένες σε έτοιμο αντικείμενο (βάζα, κουτιά, μπουκάλια, κέρος, ρίζες κτλ.), για να κατανοηθούν οι γενικές αρχές της διακοσμητικής σύνθεσης. Σ'αυτές θα επιδιώκεται ποικιλία και εναλλαγή σχημάτων και διαφοροποιήσεις του μεγέθους των σχημάτων, ποικιλία και εναλλαγή των χρωμάτων και διάφορες μορφές σύνθεσής τους.

ΜΟΥΣΙΚΗ

I. Α' ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος της Μουσικής είναι να καλλιεργήσει το μουσικό αισθητήριο των μαθητών και γενικότερα να συντελέσει στην πνευματική και ψυχική τους ανάπτυξη με τη σωστή φωνητική εξάσκηση, την ακρόαση και εξοικείωση με την καλή μουσική, ιδιαίτερα με τη γνήσια παραδοσιακή και σύγχρονη ελληνική, και την απόκτηση στοιχειωδών θεωρητικών και ιστορικών γνώσεων βασισμένων στην πράξη και σε ακουστικές εμπειρίες.

Β' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Μουσική ανάγνωση, πάνω σε συνηχούμενα τραγούδια σε μείζονα και ελάσσονα τρόπο στα γνωστά ήδη μέτρα και διαστήματα καθώς και σε μέτρα 3/4, 3/8, 6/8 σε διαστήματα τρίτης, τετάρτης, καθώς και σε αξίες ολοκλήρων, ημίσεων, τετάρτων, ογδόων με τις αντίστοιχες παύσεις και με σύζευξη διάρκειας και τα παρεστιγμένα ημίση και τέταρτα. Αντίστοιχη θεωρία.

Στοιχεία ιστορίας της Μουσικής. Βυζαντινή Μουσική. Δημοτικό τραγούδι, έντεχνο λαϊκό νεοελληνικό τραγούδι. Τραγούδια των ίδιων κατηγοριών με εκείνα της Α' γυμνασίου.

Μουσικές ακροάσεις: Βυζαντινοί ύμνοι. Δημοτικά τραγούδια Λαυράγκα "Ελληνική Σουίτα", Ριάδη "Τραγούδια", Σκαλκώτα "Ελληνικοί χοροί", Κωνσταντινίδη "Δωδεκανησιακή σουίτα".
BETHOVEN "Συμφωνία αριθ.6" (αποσπάσματα) ROSSINI, εισαγωγή από την όπερα "Κλέφτρα κίσσα", VERDI, Χωρωδιακό από το NABUCCO, SCHUBERT, Τραγούδια.

II. Από το σχολικό έτος 1986-87 ο σκοπός και η διδακτέα ύλη του μαθήματος ορίζεται ως εξής:

Α' ΣΚΟΠΟΣ

Στόχος της διδασκαλίας θα είναι η γνώση στοιχείων της α πανανθρώπινης ιστορίας της Μουσικής, και μέσα από αυτήν η καλλιέργεια και ευαισθητοποίηση των παιδιών σ'όλη τη μουσική προσφορά του παρελθόντος (συνθέτες, μουσικές μορφές, αισθητικά ρεύματα, ερμηνευτές, μουσικά όργανα, λαϊκή μουσική όλων των χωρών).

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην 5,000 χρόνων ελληνική ιστορία της μουσικής.

Β' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Εισαγωγικά I

Σύντομη εισαγωγή που θεμελιώνει και εξηγεί τη μέθοδο προσέγγισης της μουσικής μέσα από την ιστορία της. (θα περιγραφεί ο κύκλος των μαθημάτων της Β' και Γ' γυμνασίου).

Συμβολή της εθνομουσικολογίας.

Αυτοσχεδιαζόμενη και προφορική παράδοση σε συνδυασμό με την έντεχνη, επώνυμη προσωπική δημιουργία.

Σκέψεις και επιχειρήματα που οδήγησαν το νέο διδακτικό πρόγραμμα στη γνώση της ιστορίας της μουσικής του ανθρώπου.

Κριτική και ανεπαναθέτηση του φαινομένου της Δυτικής μουσικής. (Αυτής που σε βάρος των άλλων μουσικών πολιτισμών εξακολουθεί να διεκδικεί τη μερίδα του λέοντος στο χώρο της παγκόσμιας μουσικής).

Εξήγηση του ρόλου των κασετών που με τα μουσικά τους παραδείγματα θα δώσουν ανάγλυφα : την κάθε εποχή, τη μουσική του κάθε λαού, τα ηχοχρώματα των οργάνων, στοιχεία για τη δομή και τη μορφή των μουσικών έργων και τις τεχνοτροπίες που αντιπροσωπεύουν την κάθε εποχή και τον κάθε συνθέτη.

Εισαγωγικά II

Παρουσίαση της μεθόδου μελέτης της ιστορίας της μουσικής.

1. Συγχρονική - γεωγραφική : παρακολούθηση της μουσικής κατά εποχές σε ολόκληρο τον κόσμο, (π.χ. η μουσική κατά την προϊστορική περίοδο, η μουσική των αρχαίων πολιτισμών, η μουσική της πρώτης μετά Χριστόν χιλιετίας κτλ.).

2. Διαχρονική - θεματολογική : θέματα-τομείς της μουσικής στην εξέλιξή τους, (π.χ. η μουσική της Ιαπωνίας από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, η μουσική της Δυτικής Ευρώπης από την εμφάνισή της μέχρι σήμερα, η θρησκευτική μουσική και η εξέλιξή της, η μουσική του χορού, η εξέλιξη της μουσικής γραφής, η παρουσία των συνθετών δια μέσου των αιώνων, η εξέλιξη ενός συγκεκριμένου οργάνου, η εμφάνιση και η εξέλιξη μιας μουσικής μορφής - της συμφωνίας ή της όπερας- κτλ.).

Σημείωση : τα προτεινόμενα βιβλία μουσικής πρέπει να συνδυάζουν και τις δύο μεθόδους (συγχρονική - διαχρονική).

Χαρακτηριστικά ακουστικά και οπτικά παραδείγματα χρονολογικών εξελίξεων ή γεωγραφικών διαφοροποιήσεων.

Προϊστορική εποχή

Διαμόρφωση της έννοιας της τέχνης της Μουσικής, (το πέρασμα από τη χρήση του ήχου για ανάγκες επικοινωνίας για την τέλεση των μαγικών τελετών εξορκισμού, των φόβων του πρωτόγονου ανθρώπου, στη διαμόρφωση της ίδιας της έννοιας της Μουσικής ως τέχνης που τέρπει και εκφράζει το πνεύμα και τη διάνοια του ανθρώπου).

Μουσικά όργανα, (μαρτυρίες).

Μουσική της Άπω Ανατολής I

Κίνα, Θιβέτ, Κορέα - τελετουργίες, χορός, βουδιστική μουσική, θέατρο Κίνας.
Όργανα - πεντάφθογγες κλίμακες.
Ακροάσεις - ασκήσεις.

Μουσική της Άπω Ανατολής II

Θέατρο Νο, Καμπούκι, όργανα, ορχήστρα γκαγκάκου.
Περίοδοι της ιαπωνικής μουσικής.
Ακροάσεις - ασκήσεις.

Μουσική της Άπω Ανατολής III

Ινδονησία, Ινδοκίνα, Ιάβα, Μπαλί.
Η ορχήστρα "Γκαμελάν" - συμμετοχή του λαού στη μουσική πράξη.
Μουσικά όργανα.
Ακροάσεις από τις πολυπρόσωπες (με εκατοντάδες εκτελεστών) και εκπληκτικής ρυθμικής και εκφραστικής αρτιότητας καταγραφές. (Συλλογές της Ουνέσκο κτλ.).

Μουσική της Ινδίας

Πλούτος και λεπτότητα ρυθμών και διαστημάτων, (πολυρυθμία, μικροδιαστήματα).
Ράγκας για κάθε περίσταση της ζωής και του χρόνου.
Όργανα, ιστορικές περίοδοι,,ύφος, είδη(μουσικά παραδείγματα).

Μουσική της Μέσης Ανατολής

Αίγυπτος, Σουμερία, Ασσυρία, Περσία, Ισραήλ.
Αραβική, Ισλαμική μουσική (μακάμ).
Όργανα, ιστορικές περίοδοι, ύφος, μουσικά είδη (παραδείγματα, ακροάσεις).

Μουσική της Αρχαίας Ελλάδας

Η συνειδητοποίηση των προβλημάτων της θεωρίας και της αισθητικής της μουσικής.
Μουσική στην αρχαία ελληνική μυθολογία· οι μεγάλες μουσικοποιητικές μορφές (από το έπος και το διθύραμβο, τα τραγούδια της δουλειάς, τους κομμούς και τον κομμό, ως το αρχαίο δράμα).
Οι μεγάλοι δημιουργοί: ποιητές - συνθέτες και εκτελεστές.
Μουσική στο αρχαίο δράμα.
Μουσικά όργανα.
Η σημειογραφία της Μουσικής.
Τρόποι, νόμοι - ήθος, η μουσική στη ζωή των αρχαίων Ελλήνων, πολυφωνία.
Βιβλιογραφία (πηγές απ'όπου μαθαίνουμε για την αρχαία ελληνική μουσική, από τις παλαιότερες πολύτομες εργασίες κατά τη βυζαντινή περίοδο ως τις σύγχρονες μελέτες).
Πλούσια εικονογραφία (προβολές).

Η μουσική της αρχαίας Ρώμης και της πρωτοχριστιανικής περιόδου

Τα χαρακτηριστικά της μουσικής των Ρωμαίων. Προέλευση, όργανα.
Πρώτη περίοδος της μουσικής της Χριστιανικής Εκκλησίας.
Ακρόαση και μελέτη του ύμνου της Οξυρύγχου.

Η μουσική κατά την πρώτη χιλιετία μ.Χ. I

Ανατολή - Δύση: το πέρασμα της μουσικής στη Δύση και η δημιουργία δύο μεγάλων μουσικών πολιτισμών, του Βυζαντινού και του Δυτικού.
Βυζαντινή μουσική. Μεγάλοι δημιουργοί της, μορφές της Εκκλησιαστικής μουσικής από τον κανόνα ως τα προσόμοια.
Οι πληροφορίες που έχουμε για τη μουσική αυτής της εποχής.
Λαϊκή - κοσμική μουσική.

Η μουσική κατά την πρώτη χιλιετία μ.Χ. II

Δύση
Το Αμβροσιανό, το Γρηγοριανό, το Γαλλικανικό και το Μοζαραβικό μέλος.
Η λαϊκή μουσική της Δύσης (ακουστικά παραδείγματα).

Η μουσική κατά το Δυτικό Μεσαίωνα

Λαϊκή μουσική.
Όργανα.
Πρώτη εμφάνιση της πολυφωνίας.
Τροβαδούροι.

Ακροάσεις.
Ανάκειρα ανάγνωσης και εκμάθησης τραγουδιού αυτής της περιόδου.

<u>Εποχή της πολυφωνίας</u>

ARS ANTIQUA, ARS NOVA – Χρυσός αιώνας πολυφωνίας.
Συνθέτες.
Όργανα.
Μουσικές μορφές.
Αναγέννηση – εκρηκτική άνθιση της μουσικής (ακροάσεις, εκμαθήσεις).

<u>Διαμόρφωση της Βυζαντινής μουσικής σημειογραφίας</u>

Εξέλιξη της γραφής.
Μεγάλοι θεωρητικοί της μουσικής.
Ακροάσεις με ταυτόχρονη προβολή μουσικών κειμένων.

<u>Εποχή Μπαρόκ I</u>

Εξήγηση του ύφους και η της τεχνολογίας Μπαρόκ.
Εμφάνιση της όπερας και του ορατορίου. Ομάδα καμεράτα.
Οι πρώτες όπερες (PERRI, KATSINI, MONTEVERDI).
Ακροάσεις, ασκήσεις, εκμαθήσεις.

<u>Εποχή Μπαρόκ II</u>

Ιταλία,
Συνθέτες (SKARLATI, DOMENICO & ALEXANDRO VIVALDI, TARTINI, PERGOLESI, κ.α.).
Νέες φόρμες (SONATA, SUITA, CONSEPTI GROSSI).
Α Ακροάσεις, εκμαθήσεις.

<u>Εποχή Μπαρόκ III</u>

Αγγλία.
Ελισαβετιανή μουσική (Περσέλ, μουσική για το Σαίξπηρ κτλ.).
Ακροάσεις, εκμαθήσεις.

<u>Εποχή Μπαρόκ IV</u>

Γαλλία και Ισπανία.
Συνθέτες.
Φόρμες.
Εξέλιξη της ορχήστρας.
Ακροάσεις, εκμαθήσεις.

<u>Εποχή Μπαρόκ V</u>

Γερμανία.
Συνθέτες (SUTS, PRAETORIUS, Μποξτεχούντε, Τέλεμαν κ.α.)
Μουσικές μορφές.
Ακροάσεις, εκμαθήσεις.

<u>Εποχή Μπαρόκ VI</u>

Χέντελ.
Ειδικό αφιέρωμα στο συνθέτη, τα ορατόριά του και την μουσική του για μεμονωμένα όργανα και μικρά σύνολα.
Ακροάσεις και αποσπάσματα από το "Μεσία".

<u>Εποχή Μπαρόκ VII, VIII</u>

Μπάχ.
Αφιέρωμα στη ζωή και το έργο του.
Η τελειότητα της γραφής του Μπάχ.
Παραδείγματα από τη μουσική του για μεμονωμένα όργανα –βιολί, βιολοντσέλο, φλάουτο, εκκλησιαστικό όργανο, τσέμπαλο– τα βραδεμβούργια κοντσέρτα. Αποσπάσματα από τα κατά Ιωάννην και κατά Ματθαίον πάθη ή από κάποιες καντάτες, από το "Καλά συγκερασμένο κλειδοκύμβαλο" και την "τέχνη της Φούγκας".

<u>ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ</u>

<u>Α΄ ΣΚΟΠΟΣ</u>

Στη Β΄ γυμνασίου οι μαθητές αντιμετωπίζουν την πραγματικότητα της συμμετοχής τους στην κοινότητα. Συνειδητοποιούν ότι είναι μέλη μιας ομάδας και ότι η θέση τους μέσα σ'αυτήν εξαρτάται κατά ένα μεγάλο ποσοστό από αυτούς τους ίδιους.

Σκοπός λοιπόν του μαθήματος είναι να τους δώσει τα εφόδια που χρειάζονται για να παίρνουν σωστές αποφάσεις και να αναγνωρίζουν τις πηγές εφοδίων και τους πόρους που υπάρχουν γύρω τους.

<u>Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ</u>

I. I. Η Οργάνωση στη ζωή

Α. Έννοια της οργάνωσης
1. Ορισμός και σκοπός της οργάνωσης
2. Διαδικασία και επιδράσεις

Β. Πηγές.
1. Κοινωνικές (ανθρώπινο δυναμικό)
2. Οικονομικές (χρήμα, χρόνος, εργασία)
3. Φυσικές

Γ. Λήψη αποφάσεων.
1. Ανάγκες, επιθυμίες, και στόχοι για τη λήψη αποφάσεων
2. Προγραμματισμός, εκτέλεση και αξιολόγηση των αποφάσεων

II. Ένδυμασία

Α. Αναγκαιότητα και σκοπιμότητα της ενδυμασίας
1. Ιστορική εξέλιξη της ενδυμασίας
2. Η κοινωνική και ψυχολογική σημασία που έχει το ένδυμα για τον άνθρωπο.
3. Η εποχή μας και οι επιδράσεις της μόδας.

Β. Πρακτικές εφαρμογές
1. "Πατρόν" υλικά και εργαλεία
2. Εκτέλεση

III. Κατοικία

Α. Λειτουργικότητα και αισθητική του χώρου
1. Διαρρύθμιση χώρων
2. Διακόσμηση
3. Εξοπλισμός

Β. Χρήση και ασφάλεια εγκαταστάσεων
1. Εγκαταστάσεις – Χρήση και μέτρα προστασίας
2. Εξοικονόμηση ενέργειας
3. Οργάνωση Κέντρων Εργασίας

IV. Διατροφή (Ο κόσμος των τροφών).

Α. Τα τρόφιμα
1. Γάλα – τυρί – γιαούρτι
2. Κρέας – Ψάρι – κοτόπουλο – αυγά – όσπρια – ξηροί καρποί
3. Φρούτα – λαχανικά
4. Ψωμί – δημητριακά
5. Λίπη – λάδια –γλυκά
6. Ροφήματα – αναψυκτικά – οινοπνευματώδη ποτά.

Β. Τροφές και θρεπτικά συστατικά
1. Ο ρόλος της τροφής–θερμίδες και θρεπτικά συστατικά.
2. Κύρια θρεπτικά συστατικά (πρωτεΐνες–υδατάνθρακες–λίπη).
3. Βοηθητικά θρεπτικά συστατικά (βιταμίνες–άλατα–νερό).

Γ. Συντήρηση και διατήρηση τροφίμων
1. Η ανάγκη και οι τρόποι διατήρησης των τροφίμων στο σπίτι και στη βιομηχανία.
2. Βασικές γνώσεις γιατην επιλογή και αγορά τροφίμων

Δ. Σχεδιασμός Γευμάτων
1. Κύρια γεύματα
2. Κριτήρια επιλογής παρασκευασμάτων και οργάνωση εκδηλώσεων.

<u>ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ (ΣΕΠ)</u>

<u>ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΤΑ ΕΝΟΤΗΤΑ</u>

1η Ενότητα: Να ενημερωθεί ο μαθητής γιατους σκοπούς του Σχολείου και για τη σχέση Σχολείου και ζωής.

2η Ενότητα: Να ενθαρρυνθεί ο μαθητής να σκεφτεί θέματα που έχουν σχέση με τη ζωή μετά το Σχολείο.

3η Ενότητα: Να καταλάβει ο μαθητής την έννοια των ενδιαφερόντων και τις συνθήκες δημιουργίας τους.

4η Ενότητα: Να καταλάβει ο μαθητής την έννοια της δεξιότητας και πώς δημιουργείται.

5η Ενότητα: Να καταλάβει ο μαθητής τί είναι το στερεότυπο του φύλου, πώς δημιουργείται και συντηρείται.

6η Ενότητα: Να καταλάβει ο μαθητής ότι οι καθημερινές εμπειρίες μπορεί να είναι σημαντική πηγή γνώσης.

7η Ενότητα: Να βοηθηθεί ο μαθητής να σκεφτεί προβλήματα που έχουν σχέση με την επίδοση στο Σχολείο και τους παράγοντες που την επηρεάζουν.

8η Ενότητα: Να δοθεί στο μαθητή η ευκαιρία να σκεφτεί και να συζητήσει τη σχέση συνέχειας που υπάρχει ανάμεσα στις διαδοχικές φάσεις της ζωής του ανθρώπου.

9η Ενότητα: Να βοηθηθεί ο μαθητής να αρχίσει να σκέφτεται την εργασία και τα προβλήματά της.

10η, 11η Ενότητα: Να καταλάβει ο μαθητής μερικές βασικές έννοιες που σχετίζονται με την άσκηση κάποιου επαγγέλματος.

Άρθρο 4

<u>Γ΄ ΤΑΞΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ</u>

Ο σκοπός και η διδακτέα ύλη των διδασκόμενων μαθημάτων στη Γ΄ τάξη

ημερήσιου γυμνασίου ορίζεται αναλυτικά κατά μάθημα ως εξής:

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Α΄ ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος "Εκκλησία - μια νέα κοινωνία σε πορεία" είναι η γνώση των χαρακτηριστικών γεγονότων και μεγάλων ηγετικών μορφών της Εκκλησίας, η οποία μπορεί και πρέπει να αποτελέσει για το μαθητή την αφορμή γιατην επικέντρωση των βιωμένων πτυχών του Ευαγγελίου, ιδιαίτερα σε ορισμένες εποχές, για την κατάδειξη των παρεκκλίσεων, για την προβολή πάντα επίκαιρων ερωτημάτων και για την έντιμη συζήτηση προβληματικών καταστάσεων.

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΜΙΑ ΝΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΕ ΠΟΡΕΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ: ΠΩΣ ΤΗ ΒΛΕΠΟΥΝ ΠΟΛΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΤΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΙΝΑΙ. (Τη θεωρούν: λατρευτική σύναξη, οργανισμό, κατεστημένο, κληρικοκρατία, κάτι στατικό που νοιάζεται μόνο για τον άλλο κόσμο, ενώ είναι ευχαριστιακή κοινωνία όπου συγκροτείται ο νέος λαός του Θεού που ακούει τη διδαχή του Ευαγγελίου και πορεύεται καθοδηγούμενος από το Άγιο Πνεύμα, προς τον καινούριο κόσμο, με συνεχή αγώνα για τη δυναμική αλλαγή των δομών του παλιού κόσμου, των ανθρώπων και τλτου πολιτισμού τους. Την πορεία αυτής της νέας κοινωνίας μέσα στην ιστορία εξετάζει η Εκκλ. Ιστορία).

ΚΕΦΑΛ. Α΄ Η ΝΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΑΛΛΑΞΕΙ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

2. Η ΦΑΝΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΩΣ ΝΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ. (κείμενο για την Πεντηκοστή (Πράξεις 2) σε μετάφραση και με σχόλια που τονίζουν: ότι ο Παράκλητος συνεχίζει σε Οικουμενική διάσταση το έργο του Χριστού -δημιουργεί τη νέα κοινωνία- είναι πάντα κοντά μας ως δύναμη που συμπαραστέκεται στην ανθρώπινη αδυναμία).

3. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΩΣ ΝΕΟΣ ΛΑΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΕΞΑΠΛΩΝΕΤΑΙ ΠΑΡΑΠΕΡΑ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ.(Απόστολοι: εκπρόσωποι του νέου λαού του Θεού, κηρύττουν χωρίς φόβο με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος - Πέτρος και Ιωάννης: συνεχιστές της δυναμικής παρουσίας του Χριστού, κατάργηση εχθρότητας προς Σαμαρείτες-Φίλιππος: ο ευαγγελισμός ενός Αιθίοπα προσήλυτου).

4. ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΣΤΑ ΕΘΝΗ. (ΕΚΛΟΓΗ των Επτά από τους ελληνιστές-Στέφανος, ένας φλογερός κήρυκας του Ευαγγελίου-σύγκρουση με το ιουδαϊκό ιερατείο εξαιτίας της αμφισβήτησης του "τόπου").

5. ΕΝΑΣ ΔΙΩΚΤΗΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ. (Η μεταστροφή του Παύλου: η δύναμη του Αγ. Πνεύματος στη νέα κοινωνία αλλάζει ένα φανατικό-προετοιμασία για την ιεραποστολή με τη σιωπή- η πλήρης εξάρτησή του από το Χριστό).

6. Η ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ. (Το πρόβλημα - οι αποφάσεις παίρνονται απ'όλα τα μέλη της Εκκλησίας - Επιβράβευση των θρησκευτικών φραγμών- η ελευθερία του Χριστιανού).

7. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΤΑΚΤΑ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΟΡΩΜΑΙΚΟ ΚΟΣΜΟ. (Ο Παύλος στην Κύπρο, Μ.Ασία, Ελλάδα, Ρώμη: σύντομη εξιστόρηση με έμφαση: στην αντιπαράθεση με τον Ιουδαϊσμό, την πολεμική κατά του συγκριτισμού, την αντιμετώπιση της φιλοσοφίας, την αντιπαράθεση Χριστού και Καίσαρα).

8. Η ΕΚΡΗΞΗ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ. (κοινά δείπνα-κοινοκτημοσύνη-χαρισματούχοι-στην οικοδομή του σώματος του Χριστού- κείμενα από Πράξεις και Α΄ Κορινθίους σε μετάφραση με έμφαση στην εκκλησιαστικότητα της αγάπης.

9. ΤΑ ΔΙΑΚΟΝΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ. (Κείμενα από Ρωμ. 12 και Α΄ Κορινθίους 12 Απαρίθμηση χαρισμάτων με σύντομες εξηγήσεις: απόστολοι, ευαγγελιστές, προφήτες, πρεσβύτεροι, διάκονοι, διδάσκαλοι, κλπ. ως λειτουργοί και υπηρέτες στο έργο του λαού του Θεού - η ευχαριστία συνεχής υπόμνηση της διακονίας, και όχι της εξουσίας των αξιωματούχων -όλοι για χάρη της Εκκλησίας).

10. Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ. ("Η τρίτη φυλή": Επιβράβευση των πνευματικών παραδόσεων-λαός Θεού και όχι του Καίσαρα ή του Σατανά-ελπίδα για την καταστροφή του παλιού και τον ερχομό του νέου- ο Ιησούς είναι ο Κύριος και Σωτήρας κι όχι ο αυτοκράτορας).

11. ΣΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΛΑΟΥ ΞΕΠΕΡΝΙΕΤΑΙ Ο ΠΑΛΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ. (Υπέρβαση φυλετικών, εθνικών, κοινωνικών διακρίσεων - θέση παιδιών, δούλων, γυναικών- στη λατρεία καταργείται το κληρονομικό ιερατείο κι έχουμε κληρικούς που εκλέγονται).

ΚΕΦ. Β΄ Η ΝΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΥΓΚΡΟΥΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

12. ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΜΕΤ ΤΟΝ ΙΟΥΔΑΙΣΜΟ. (Αποσπάσματα από το "Διάλογο προς Τρύφωνα" του Ιουστίνου με σχόλια, που να δείχνουν τη διαφορετική αντίληψη για το Μεσσία-ποθητός και υπερεθνική αποστολή-διαφορετική ερμηνεία Π. Διαθήκης).

13. ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΙΕΡΑΤΕΙΟ. (Αποσπάσματα από Μαρτύριο Πολυκάρπου με σχόλια: συμφέροντα του εθνικού ιερατείου, ξεσήκωμα του όχλου, πολιτικοποίηση θρησκευτικών υποθέσεων)ζ.

14. ΚΑΤΑΤΡΕΓΜΟΣ ΑΠΟ ΕΝΑ ΣΟΦΟ ΕΠΑΡΧΟ. (Αποσπάσματα από την αλληλογραφία Πλινίου και Τραϊανού: κρατική πολιτική και θρησκεία, ιεροποίηση της κρατικής εξουσίας-καταδότες με υλικά κίνητρα-άρνηση των Χριστιανών να δεχτούν άλλο Κύριο - σύγκρουση πίστης και συμφέροντος, οι δηλώσεις).

15. ΔΙΩΓΜΟΣ ΓΙΑ ΝΑ ΣΩΘΕΙ Ο ΠΑΛΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ. (Δέκιος και τα χίλια χρόνια της Ρώμης - ένας κόσμος ζητάει στήριγμα στο μύθο της παλινόρθωσης - ο αντί-χριστιανισμός υποκατάστατο στην έλλειψη ιδεολογίας-αναφορά στην παράλληλη προσπάθεια του Ιουλιανού).

16. ΤΟ ΑΠΟΚΟΡΥΦΩΜΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ. (Διοκλητιανός - αντιμετώπιση ενός κινδύνου καταλύσεως του παλιού κόσμου εκ των έσω - χριστιανοί στρατιωτικοί-αναφορά στον Άγιο Δημήτριο με έμφαση στην προσπάθεια για "κάθαρση" της κρατικής μηχανής από "νεωτερίζοντες").

17.17. ΕΝΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΜΕ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ. (Μ. Κωνσταντίνος και διάταγμα Μεδιολάνων, ανεξιθρησκεία-υποστήριξη του Χριστιανισμού-νέα περίοδος γιατην Εκκλησία με θετικά (ελευθερία, ανάπτυξη θεολογίας, κοινωνική δράση) και αρνητικά (μαζική προσέλευση, σκοπιμότητες) στοιχεία - αποτίμηση της προσφοράς του Μ. Κων/νου).

ΚΕΦ. Γ΄ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΟΡΓΑΝΩΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΕΙ

18. Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ. ("Τα εκκλησιαστικά τοις πολιτικοίς συμμεταβάλλεσθαι πράγμασι" - επίσκοποι μητροπολίτες, πάπες και Πατριάρχες-συμμετοχή κλήρου και λαού στη διοίκηση και τη λατρεία-θεολογικές σχολές- από τον αναχωρητισμό στα οργανωμένα κοινόβια).

19. Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ. (Άρειος: η ελληνιστική φιλοσοφία της παράδοσης θέλει να γίνει ύψιστο κριτήριο - αίρεση ως αποκοπή από την παράδοση και ως διάσπαση σκέψης και ζωής - η προπαγάνδα των αιρετικών- καιροσκοπική ή αδέξια ανάμειξη της κρατικής εξουσίας σε θρησκευτικά θέματα).

20. ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ: Η ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΚΟΣΜΙΚΕΥΣΗ. (Από τον Αναχωρητισμό στα οργανωμένα Κοινόβια - Η αναχώρηση ως διαμαρτυρία - Ο Μ. Αντώνιος - Από τη Χαρισματική ελεύθερη δραστηριότητα στην οργανωμένη διακονίατης Εκκλησίας).

21. ΕΝΑΣ ΠΟΛΥΠΑΘΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ. (Μ. Αθανάσιος: αλλεπάλληλες συγκρούσεις με την κρατική εξουσία και εξορίες, ανένδοτος και διαλλακτικός - η αλληλεγγύη του λαού - αποσπάσματα από το "Περί ενανθρωπήσεως του Λόγου": η δωρεά της ζωής από το Χριστό).

22. ΕΝΑΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ. (Γρηγόριος Θεολόγος - η αντίδραση στην προσπάθεια του Ιουλιανού να α αποκλείσει τους χριστιανούς από την κλασική παιδεία - ο Θεολόγος που πείθει - ο ποιητής των ύμνων των Χριστουγέννων: αποσπάσματα με σύντομα σχόλια - ο υπαρξιακός διάλογος στην ποίησή του: αποσπάσματα από τα "Έπη εις εαυτόν").

23. ΕΝΑΣ ΙΕΡΑΡΧΗΣ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ/. (Μ. Βασίλειος: ο επίσκοπος των φτωχών: Βασιλειάδα - οι απόψεις του για τον πλούτο - ο κοινωνικός χαρακτήρας των Κανόνων του για τους μοναχούς).

24. ΑΙΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ. (Χριστολογικές έριδες: έκφραση ιδεολογικοπολιτικών συγκρούσεων - πολύμορφη ανάμειξη των αυτοκρατόρων, διατάγματα κτλ.)

25. ΕΤΣΙ ΠΑΙΡΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ. (Δ΄ Οικουμεν. Σύνοδος - αποσπάσματα από πρακτικά που δείχνουν τη συμμετοχή του λαού, τη δημοκρατική διαδικασία, τη λήψη αποφάσεων με πλειοψηφία - απαραίτητη η συναίνεση του λαού του Θεού για την τελική αποδοχή).

26. ΕΝΑΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ. (Χρυσόστομος: ο λαϊκός ηγέτης της Αντιόχειας γίνεται πατριάρχης - δεν υποκύπτει στον πειρασμό του συμβιβασμού - συγκρούεται με το κατεστημένο (πολιτικό και εκκλησιαστικό), διώκεται και πεθαίνει ως πολιτικός εξόριστος - ο ρήτορας που υποτάσσει τη ρητορεία στην αλήθεια - μια κριτική φωνή σ'ένα κόσμο κολάκων).

27. ΣΤΗ ΔΥΣΗ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ. (Μανιχαίοι: Αυγουστίνος ένας ανήσυχος νέος βρίσκει το δρόμο του - ο χριστιανός φιλόσοφος της ιστορίας μιλάει στην "Πολιτεία" για την πτώση της Ρώμης - Αντιμετώπιση του Δονατισμού, και του Πελαγιανισμού στα θέματα της σωτηρίας του ανθρώπου).

28. ΕΝΑΣ ΝΑΟΣ ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ ΤΗ ΝΙΚΗ ΤΗΣ ΟΡΘΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ. (Η Αγία Σοφία έκφραση της αντίληψης για μια χριστιανική αυτοκρατορία - οικουμενισμός στην τέχνη - ανάπτυξη αρχιτεκτονικής, ποίησης, ζωγραφικής - πρόσληψη και μετασχηματισμός θύραθεν στοιχείων - ο Χριστιανισμός προβάλλεται ως η ιδεολογία της αυτοκρατορίας).

29. Η ΑΝΑΤΟΛΗ ΧΑΝΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ. (Αντιχαλκηδόνιοι - το Ισλάμ εκμεταλλεύεται τις αντιθέσεις - πολιτικά και πνευματικά αίτια του εξισλαμισμού - αναφορά σ'ότι διασώζεται σήμερα).

30. ΕΙΚΟΝΟΜΑΧΙΑ. (Αίτια: θρησκευτικά, πολιτικά, κοινωνικά κλπ. - εξέλιξη - Σύνοδοι - κάμψη της εικονομαχίας - επικράτηση της Ορθοδοξίας).

31. ΕΝΑΣ ΑΓΙΟΣ ΣΥΝΟΨΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΙΣΤΗ. (Δαμασκηνός: προικισμένος ποιητής και μεγάλος θεολόγος - η "Έκθεσις": αποσπάσματα και σχόλια - ομοφωνία και συνέχεια στο δόγμα).

ΚΕΦ. Δ΄ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΔΡΑΙΩΝΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΑΛΛΑ ΔΙΧΑΖΕΤΑΙ

32. ΕΞΑΠΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΤΟ ΒΟΡΡΑ. (Μεθόδιος και Κύριλλος οι φωτιστές των Σλάβων - εκχριστιανισμός και εκπολιτισμός με σεβασμό της ιδιοτυπίας των λαών - οικουμενικότητα της Εκκλησίας).

33. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΩΣ ΦΟΡΕΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ. (Ολοκλήρωση εκχριστιανισμού της Δύσης. Μοναχικά τάγματα: ο πολιτιστικός τους ρόλος. Πλήρης εκλατινισμός στην παιδεία).

34. ΤΟ ΠΡΩΤΕΙΟ ΤΟΥ ΠΑΠΑ ΕΝΤΕΙΝΕΙ ΤΙΣ ΚΟΣΜΙΚΕΣ ΤΟΥ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ. (Τάσεις για πνευματική κυριαρχία και κοσμική εξουσία των παπών στη Δύση - προσπάθεια επιβολής στην Ανατολή-ψευδοθεολογικά επιχειρήματα - Φώτιος, ένας λόγιος πατριάρχης που αντιστέκεται στις παπικές αξιώσεις και τις πολιτικές πιέσεις).

35. ΕΝΑ ΓΕΓΟΝΟΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΟΔΥΝΗΣ: ΤΟ ΣΧΙΣΜΑ ΤΟΥ 1054. (Προϊστορία παπικών αξιώσεων - κοσμικές επιδιώξεις με θρησκευτικό μανδύα - το σταθερό "όχι" των ανατολικών - επανειλημμένες απόπειρες των δυτικών να επιβληθούν - οι ασχήμιες των Σταυροφόρων-αναφορά στη Φλωρεντία και το Μάρκο τον Ευγενικό- μια πληγή που δεν έκλεισε πλήρως ακόμη).

<u>ΚΕΦ. Ε΄ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΕΩΤΕΡΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ</u>

36. ΜΙΑ ΑΝΑΛΑΜΨΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ: (Ζωγραφική με θεανθρώπινα χαρακτηριστικά, Πανσέληνος - Θεολογία με ανθρωπιστική γλώσσα, Καβάσιλας-αρχιτεκτονική στα μέτρα του ανθρώπου. Μικρές σε διαστάσεις Εκκλησίες).

37. ΛΟΓΙΚΗ Ή ΜΥΣΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ: (Παλαμάς και σχολαστικοί: η προσπάθεια να υποταχθεί η πίστη στο λογικό και η απόρριψή της - η μυστική θεωρία δε σημαίνει ατομισμό και φυγή από τη ζωή - αποσπάσματα Ανωνύμου από την Ερμηνεία ανωνύμου εις το "Κύριε, ελέησον" σε μετάφραση).

38. Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΣΠΑ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΤΗ ΔΥΣΗ. (Η παπική υπεροψία παραμελεί το λαό του Θεού-εκμετάλλευση των πιστών-βίαιη αντίδραση του Λουθήρου και άλλων μεταρρυθμιστών, εμπλοκή των ηγεμόνων-"θρησκευτικοί-" πόλεμοι - διάσπαση της Δυτικής Χριστιανοσύνης).

39. Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΑΙ Σ΄ΑΛΛΕΣ ΗΠΕΙΡΟΥΣ. (Εκχριστιανισμός Αμερικής, Αφρικής, Ωκεανίας - ιμπεριαλισμός και ιεραποστολή-μεταφορά των διαιρέσεων - το πρόβλημα της μεταδόσεως του ευρωπαϊκού Χριστιανισμού μαζί με τον πολιτισμό του. Η ορθόδοξη ιεραποστολή σήμερα).

40. Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΑΓΩΝΙΖΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ. (Πνευματική κατάπτωση και εξισλαμισμοί - προπαγάνδα Δυτικών, ο Πατριάρχης Κ/πόλεως Εθνάρχης: προνόμια, υποχρεώσεις, δυσχέρειες, η προσφορά της Εκκλησίας).

41. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΔΙΔΑΣΚΕΙ ΤΟ ΛΑΟ. (Βούλγαρης, Θεοτόκης, Μηνιάτης: σκιαγραφία και αποσπάσματα από τα κείμενά τους).

42. ΟΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΕΛΘΟΝ. (Νεομάρτυρες: αποσπάσματα από το Νέο Μαρτυρολόγιο - κρυπτοχριστιανοί).

43. ΕΝΑΣ ΕΘΝΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΓΙΟΣ, ΚΟΣΜΑΣ ο ΑΙΤΩΛΟΣ. (Βίος και δράση, συμβολή του στην Παιδεία - αποσπάσματα από τις "Διδαχές").

ΚΕΦ. ΣΤ΄ <u>Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ</u>

44. Η <u>ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ</u>. (Έννοια του "αυτοκεφάλου" στην ορθόδοξη Ανατολή - ιστορικό της ανακήρυξης του "αυτοκεφάλου -" -επέκταση- οι συνέπειες. Επαρχίες του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Ελλάδα: Κρήτη, Δωδεκάνησα, Νέες Χώρες: Ιστορικό, διάρθρωση ιδιοτυπίες).

45. ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ. (Σύντομη αναφορά στο 1821-στα χρόνια του Μικρασιατικού αγώνα και κατά τη γερμανική κατοχή - Αναφορά από κάθε δάσκαλο στην Τοπική Εκκλησία).

46. ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ - ΤΟ ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ. (Μοναστήρια στον Ελλαδικό χώρο-το Άγιο Όρος, μια μοναστική δημοκρατία μοναδική στον κόσμο-προσφορά-προβλήματα και προοπτικές του Μοναχισμού).

47. ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ. (Ιεραρχία, Διαρκής Σύνοδος, Μητροπόλεις, Ενορίες-εκλογή επισκόπων: πράξη και φωνές για επιστροφή στην Παράδοση - κληρικοί: εκλογή, μόρφωση-εκκλ. συμβούλια-άλλες μορφές δράσης: θρησκευτικές οργανώσεις, ιστορία και αξιολόγηση-Το Ημερολογιακό ζήτημα).

48. [illegible] ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ [illegible], γραπτό κήρυγμα, θρησκ. εκπομπές-κατηχητικά-θρησκευτικό μάθημα-φιλόπτωχα - ιδρύματα - ενοριακές κινήσεις- πραγματικότητα, προβλήματα και προοπτικές).

ΚΕΦ 49Ζ΄ ΑΔΥ[illegible]ΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ. (Π.Χ. θεσμοποίηση, συγκέντρωση δύναμης στον ανώτερο κλήρο, αδρανοποίηση λαϊκών, συντηρητισμός, προσκόλληση στην πολιτική εξουσία. Υλικοτεχνική υποδομή για δράση, οργάνωση, υποστήριξη πολιτείας, πρόσβαση στην παιδεία - οι φωνές για ενεργότερη παρουσία πληθύνονται-εκκλ. φρόνημα η αφετηρία για το καλύτερο).

50. ΕΤΕΡΟΔΟΞΟΙ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΘΡΗΣΚΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. (Αρμένιοι, Ρωμαιοκαθολικοί, Ουνίτες, Ευαγγελικοί, Ιουδαίοι, Μουσουλμάνοι. Ιστορικά στοιχεία-σημερινή αριθμητική δύναμη και άλλα δεδομένα από τη ζωή και τη δράση τους).

ΚΕΦ. Ζ΄ <u>Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΣΗΜΕΡΑ</u>

51. Ο ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΙΣΜΟΣ. (Β΄ Σύνοδος Βατικανού-αγωνιώδεις προσπάθειες για τον εκσυγχρονισμό της Δυτικής Εκκλησίας. Η πάλη για το ξεπέρασμα των αρνητικών στοιχείων του παρελθόντος, ιδιαίτερα στις σχέσεις Πάπα και Επισκόπων, διάφορες τάσεις στο Ρωμαιοκαθολικό κόσμο, η πραγματική του εικόνα σήμερα).

52. Ο ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ. (Η πολλαπλή διαίρεση, αναθεώρηση κυριότερων Ομολογιών - προσπάθειες για ενότητα- θεολογική άνθιση, συρρίκνωση ιεραποστολής, σαφής διάκριση του παλιού Προτεσταντισμού από το σύγχρονο).

53. Η ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ. (Πρεσβυγενή Πατριαρχεία - αυτοκέφαλος Εκκλησίες-Εκκλησίες της Διασποράς- προς τη Μεγάλη Σύνοδο).

54. Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ. (Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών, Διομολογιακοί διάλογοι-προοπτικές-αγώνες των χριστιανών για την ειρήνη του κόσμου).

55. ΠΟΣΟ ΝΕΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΜΑΣ; (Πόσο διατηρείται στην Εκκλησία η αίσθηση του καινούριου και η συνείδηση πως είναι πάντοτε η νέα κοινωνία - αυτοκριτική και προοπτικές.
Κοιτάζει στο παρελθόν; πόσο προσβλέπει στο μέλλον;).

<u>ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ</u>

<u>Α΄ ΣΚΟΠΟΣ</u>

Επιδιώκεται ο σκοπός που ορίζεται για το μάθημα αυτό από το άρθρο 2 αυτού του Π.Δ/τος για την Α΄ τάξη ημερησίου γυμνασίου.

<u>Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ</u>

<u>ΚΕΙΜΕΝΑ</u>

1. Θουκυδίδη Ιστορία (Σικελικά): Διατίθενται 2 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 23 Δεκεμβρίου.

Η εισαγωγή θα περιλαμβάνει σύντομη εξιστόρηση των γεγονότων της Πεντηκονταετίας και του Πελοποννησιακού πολέμου, το βίο και το έργο του Θουκιδίδη, με ιδιαίτερη επισήμανση των διαφορών του από τον Ηρόδοτο και τον Ξενοφώντα, την ιδιοτυπία και την αξία του έργου του.

Ακολουθεί σύντομη περίληψη του περιεχομένου κατά βιβλία. Από τα βιβλία ΣΤ΄και Ζ΄που αποτελούν το βασικό αντικείμενο διδασκαλίας, να αποκλειστούν τα κεφάλαια που αναφέρονται σε γεγονότα άσχετα με τη Σικελική εκστρατεία.

2. Ανθολόγιο Λυρικής Ποίησης: Διατίθενται 2 ώρες από την αρχή της διδασκαλίας των μαθημάτων μέχρι τις 23 Δεκεμβρίου.

Εισαγωγή: Τα χαρακτηριστικά της λυρικής ποιήσεως και η εξέλιξή της στην αρχαία Ελλάδα - Τα είδη της λυρικής ποιήσεως και οι κυριότεροι αντιπρόσωποί της.

Διδασκαλία της ελεγείας, του επιγράμματος, της ιαμβικής, της μελικής και της χορικής ποιήσεως (διθυράμβου-πινδαρικής ωδής - χορικών μερών των τραγωδιών και των λυρικότερων περικοπών από τις κωμωδίες του Αριστοφάνη) με βάση Ανθολόγιο Λυρικής Ποιήσεως.

3. Δραματική Ποίηση: Διατίθενται 2 ώρες από τις 8 Ιανουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

Εισαγωγή: Γένεση και εξέλιξη της δραματικής ποιήσεως. Σύνδεσή της προς τη διονυσιακή λατρεία. Ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της τραγωδίας. Γιορτές του Διονύσου και παραστάσεις τραγωδιών - το αρχαίο θέατρο-Οι τρεις μεγάλοι δραματουργοί: Αισχύλος, Σοφοκλής, Ευριπίδης.

Διδασκαλία δύο τουλάχιστον από τις ακόλουθες τραγωδίες: Αισχύλου "Προμηθεύς Δεσμώτης" (Οι στ. 561-906 με συντομότατη περίληψη). Σοφοκλή "Αντιγόνη", Ευριπίδη "Ιφιγένεια η εν Ταύροις".

4. Φιλοσοφικά κείμενα: Διατίθενται 2 ώρες από τις 8 Ιανουαρίου μέχρι το τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων.

α. Εισαγωγή που περιλαμβάνει: 1)σύντομη και απλή κατάδειξη της σημασίας της φιλοσοφίας για τη ζωή του ανθρώπου και 2)το βίο και τη διδασκαλία του Σωκράτη καθώς και το βίο και το έργο του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη.

β. Διδασκαλία των ακόλουθων κειμένων: 1)Πλάτωνα "Κρίτων", 2)Πλάτωνα "Απολογία Σωκράτους" (αποσπάσματα), 3)Πλάτωνα "Φαίδων" (Κεφ. 1-8 και 64-67) και 4)Αποσπάσματα αναφερόμενα στην αρετή γενικά και τη φιλία, επιλεγμένα από το δεύτερο και το όγδοο βιβλίο των "Ηθικών Νικομαχείων" του Αριστοτέλη.

<u>ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ</u>

<u>ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ</u>

Επιδιώκεται ο γενικός σκοπός, που ορίζεται από το άρθρο 2 αυτού του Π.Δ/τος για την Α΄τάξη ημερησίου γυμνασίου.

I. <u>ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ. Ώρες 2</u>

Θα συνεχιστεί η γλωσσική διδασκαλία όπως ορίζεται από το αναλυτικό πρόγραμμα της Β΄τάξης ως τις 20 Ιανουαρίου. Από τις 21 Ιανουαρίου ως το τέλος του διδακτικού έτους θα διδαχτεί, επί 1 ώρα την εβδομάδα, η Επιτομή της ιστορίας της Ελληνικής γλώσσας.

Για τη γραφή των εκθέσεων ισχύει ότι και στην Α΄ τάξη.

II. <u>ΚΕΙΜΕΝΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ. Ώρες 2</u>

Διδασκαλία χαρακτηριστικών κειμένων από τις κυριότερες περιόδους της νεοελληνικής λογοτεχνίας: δημοτικά τραγούδια - κυρίως τα ιστορικά-

κείμενα της κρητικής λογοτεχνίας, του νεοελληνικού διαφωτισμού, απομνημονεύματα στη δημοτική, κείμενα της επτανησιακής σχολής, της νέας αθηναϊκής σχολής, της λογοτεχνίας του μεσοπολέμου και της νεότερης σύγχρονης λογοτεχνίας. Διδάσκονται επίσης απλά δοκίμια ως και αποσπάσματα θεατρικών έργων και τέλος κείμενα από την ξένη λογοτεχνία, όπως και στις προηγούμενες τάξεις.

Σε καθεμιά από τις παραπάνω ενότητες προτάσσεται σύντομη γραμματολογική ενημέρωση.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Α' ΣΚΟΠΟΣ

Με τη διδασκαλία της ιστορίας των νεότερων χρόνων στη Γ' τάξη του γυμνασίου επιδιώκεται οι μαθητές, που ένα μέρος απ' αυτούς δε θα έχουν ίσως άλλη ευκαιρία να διδαχθούν νεότερη ιστορία, να παρακολουθήσουν τα επιτεύγματα του νεότερου ανθρώπου και να ενημερωθούν στα προβλήματα, τις επιδιώξεις και τις προσδοκίες του σύγχρονου κόσμου, ιδιαίτερα του ευρωπαϊκού και ακόμη ειδικότερα του ελληνικού.

Ο γενικός σκοπός παραμένει όπως διατυπώθηκε στο άρθρο 2 αυτού του Π/Δ/τος για την Α' τάξη ημερησίου γυμνασίου.

Β' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ
   α) Ανασκόπηση του παρελθόντος έως το τέλος του μεσαίωνα.
   β) Σκοπιμότητα μελέτης της ιστορίας.
2. Ανακαλύψεις των νέων χωρών:
   α) Αίτια των ανακαλύψεων
   β) Παράγοντες που ευνόησαν τις ανακαλύψεις
   γ) Το χρονικό των ανακαλύψεων
   δ) Άμεσες και απώτερες συνέπειες των ανακαλύψεων (οικονομικές, κοινωνικές, επιστημονικές).
3. Ανθρωπισμός και Αναγέννηση:
   α) Η αρχή της Αναγέννησης, το νόημα και οι εκδηλώσεις της.
   β) Το νόημα του Ανθρωπισμού και οι συντελεστές του.
4. Θρησκευτική Μεταρρύθμιση και Αντιμεταρρύθμιση:
   α) Τα αίτια και το περιεχόμενο της μεταρρύθμισης και η πορεία της.
   β) Η αντίδραση της Καθολικής εκκλησίας.
   γ) Θρησκευτικοί πόλεμοι (πολύ συνοπτικά) και οι συνέπειές τους.
   δ) Αποτελέσματα της Θρησκευτικής Μεταρρύθμισης.
5. Επιστήμη και Τέχνη της Αναγέννησης:
   α) Οι επιστήμες έως το 17ο αιώνα.
   β) Οι τέχνες (ζωγραφική, γλυπτική, αρχιτεκτονική, μουσική), έως το 17ο αιώνα.
6. Ναυτικός ανταγωνισμός Ισπανίας, Αγγλίας, Ολλανδίας το 16ο και 17ο αιώνα και πολιτειακές εξελίξεις στις χώρες αυτές:
   α) Αγγλοϊσπανικός ανταγωνισμός
   β) Αγγλοολλανδικός ανταγωνισμός
   γ) Ανεξαρτησία της Ολλανδίας από την ισπανική κυριαρχία.
   δ) Πολιτειακές εξελίξεις στην Αγγλία έως την ένδοξη επανάσταση του 1688.
7. Η απόλυτη Μοναρχία:
   α) Η δομή του πολιτεύματος.
   β) Εξωτερικά σύμβολα (ανάκτορα, εθιμοτυπία κλπ.)
   γ) Γαλλία, Αυστρία, Πρωσία, Ρωσία.
8. Οι Ευρωπαϊκές δυνάμεις το 18ο αιώνα και ο αποικιακός ανταγωνισμός:
   α) Αγγλία, Γαλλία, Αυστρία, Πρωσία, Ρωσία έως τον επταετή πόλεμο (1756-1763).
   β) Κοινωνική κατάσταση στη Γαλλία έως τις παραμονές της Επανάστασης.
9. Αμερικανική Ανεξαρτησία:
   α) Συνοπτική αναδρομή στον αποικισμό της Β. Αμερικής.
   β) Αίτια προστριβών με τη μητρόπολη.
   γ) Εξέγερση και διακήρυξη της ανεξαρτησίας.
   δ) Πορεία των γεγονότων έως το 1783.
   ε) Ένα νέο έθνος και νέο πολίτευμα (1787).
10. Επιστήμη και Τέχνη (Από την Αναγέννηση έως τη Γαλλική Επανάσταση):
   α) Επιστήμες
   β) Τέχνες.
11. Διαφωτισμός:
   α) Νόημα του διαφωτισμού.
   β) Αγγλικός, Γερμανικός, Γαλλικός διαφωτισμός.
   γ) Οι εγκυκλοπαιδιστές.
12. Γαλλική Επανάσταση:
   α) Αίτια.
   β) Εξέλιξη των γεγονότων έως την άρα του Διευθυντηρίου.
   γ) Η άνοδος και η πτώση του Ναπολέοντα.
13. Τουρκοκρατία-Νεοελληνικός Διαφωτισμός:
   α) Δυνάμεις συντήρησης και οργάνωσης του υπόδουλου Ελληνισμού.
   β) Συνθήκες αναγέννησης του Ελληνισμού (υπόδουλου και παροικιακού).
   γ) Το περιεχόμενο και η έκφραση του Νεοελληνικού Διαφωτισμού (1750-1820).
14. Ο αγώνας για την Ανεξαρτησία (1821-32):
   α) Προηγούμενες εξεγέρσεις (συνοπτική αναδρομή).
   β) Φιλική Εταιρεία.
   γ) Εξέγερση στη Μολδοβλαχία και στην Ελλάδα (Δυνάμεις και προσδοκίες).
   δ) Πορεία των γεγονότων έως το 1824.
   ε) Εσωτερική και εξωτερική πολιτική έως το 1824.
   στ) Πορεία των πολεμικών γεγονότων μετά το 1824.
   ζ) Εσωτερική και εξωτερική πολιτική μετά το 1824.
   η) Η δημιουργία ανεξάρτητου κράτους και τα προβλήματά του.
   θ) Ο Καποδίστριας και το έργο του.
15. Βιομηχανική Επανάσταση:
   α) Η πορεία του ανθρώπου από την ατμομηχανή έως το αεροπλάνο και οι επιπτώσεις της (οικονομικές, πληθυσμιακές, κοινωνικές).
   β) Αναζήτηση πρώτων υλών και αγορών-πελατών.
16. Η Ευρώπη από το συνέδριο της Βιέννης (1815) έως το Σεράγεβο (1914):
   α) Παλινόρθωση των προεπαναστατικών συντηρητικών δυνάμεων στην Ευρωπαϊκή ήπειρο και νέες αντίρροπες δυνάμεις: εθνικισμός, φιλελευθερισμός.
   β) Οι επαναστάσεις του 1848.
   γ) Η Γαλλία έως το Γαλλογερμανικό πόλεμο (1870-1871).
   δ) Η Ενωτική κίνηση στην Ιταλία και τη Γερμανία.
   ε) Ο Γαλλογερμανικός Πόλεμος.
   στ) Αποικιακός ανταγωνισμός, εξοπλισμοί, φιλειρηνική κίνηση και αποτυχία της, συνασπισμοί, παραμονές έκρηξης.
17. Ο άλλος κόσμος κατά το 19ο αιώνα:
   α) Συνέχιση και ολοκλήρωση των εξερευνήσεων.
   β) Το άνοιγμα και η ανάπτυξη της Ιαπωνίας.
   γ) Η ανάπτυξη των Η.Π.Α. και η εξάπλωση προς τον Ειρηνικό Ωκεανό.
18. Η Ελλάδα από την Ανεξαρτησία (1832) έως τους Βαλκανικούς πολέμους (1912-14):
   α) Όθωνας και Αντιβασιλεία.
   β) Η εξέγερση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843 και το πρώτο Σύνταγμα (1844).
   γ) Η περίοδος της συνταγματικής βασιλείας.
   δ) Το σύνταγμα του 1864 και ο κοινοβουλευτικός βίος της χώρας έως το 1911 (συνοπτικά).
   ε) Εσωτερικά προβλήματα του Ελληνισμού (η συμβολή του Χαρ. Τρικούπη στην αντιμετώπισή τους).
   στ) Προσπάθειες υπέρ του αλύτρωτου Ελληνισμού έως τον Ελληνοτουρκικό Πόλεμο (1897) και τέλος του Μακεδονικού Αγώνα.
   ζ) Πίκρες και απογοητεύσεις. Επανάσταση στο Γουδί (1909).
   η) Πολιτική συμβολή του Ελευθερίου Βενιζέλου. Αναθεώρηση του Συντάγματος (1911).
   θ) Βαλκανικοί πόλεμοι (1912-14). (Σύντομη αναδρομή στην ιστορία τουν Ελληνικών πληθυσμών στη Βαλκανική).
19. Ο πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος (1914-19) και η Ρωσική Επανάσταση (8917):
   α) Αίτια και αφορμή του πολέμου.
   β) Ο πόλεμος, τα μέτωπα (συνοπτικά με τη χρήση χάρτου και επεξήγησης).
   γ) Οι κακουχίες του μάχιμου και άμαχου πληθυσμού κατά τον πόλεμο.
   δ) Η θέση της Ελλάδας στον πόλεμο.
   ε) Η Ρωσική Επανάσταση (1917) και η κατάρρευση του ανατολικού μετώπου.
   στ) Η κατάρρευση της Γερμανίας και των συμμάχων της.
   ζ) Οι συνθήκες του 1919-20 και η Κοινωνία των Εθνών.
20. Η Ελλάδα από το 1915-1922:
   α) Προστριβές Βενιζέλου-Κωνσταντίνου.
   β) Απομάκρυνση του νόμιμου Πρωθυπουργού.
   γ) Το κίνημα της Θεσσαλονίκης. Η Ελλάδα σε εμπόλεμη κατάσταση.
   δ) Η εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση (1917-20).
   ε) Η Μεγάλη Ελλάδα του 1919.
   στ) Παλινόρθωση του Βασιλιά, Η τραγική περιπέτεια και η Μικρασιατική καταστροφή (1919-1922). (Να γίνει συνοπτική αναδρομή στην ιστορία του μικρασιατικού Ελληνισμού).
21. Ο Μεσοπόλεμος (1919-39):
   α) Οικονομική κρίση.
   β) Τα παράπονα των ηττημένων.
   γ) Εσωτερικές εξελίξεις στην Ευρώπη (ιδιαίτερα στην Ελλάδα) και στην Άπω Ανατολή, Αμερικανικός "απομονωτισμός".
   δ) Αποτυχία της Κ.Τ.Ε. Ο κόσμος ολισθαίνει προς νέο πόλεμο.
22. Ο πόλεμος του 1939-45:
   α) Αίτια, αφορμές, έκρηξη.
   β) Επέκταση του πολέμου - Τραγικές συνέπειες για τους άμαχους.
   γ) Το έπος του 1940-41.

δ) Η κατοχή και η Αντίσταση εναντίον ω των κατακτητών.
ε) Η μάχη της Αγγλίας, της Ερήμου, της Ρωσίας, της 'Απω Ανατολής.
στ) Η κατάρρευση του 'Αξονα και της Ιαπωνίας.
ζ) Συνθήκες Ο.Η.Ε. Απελευθέρωση της Δωδ/σου.
η) Η δοκιμασία του 'Εθνους κατά την περίοδο 1944-49 και η σημασία της Εθνικής ενότητας για την πρόοδο και την ασφάλεια της Πατρίδας.

23. Προβλήματα του μεταπολεμικού κόσμου:
α) Το έργο του ΟΗΕ έως την εισδοχή της Κίνας.
β) Το τέλος της αποικιοκρατίας.
γ) Προσπάθειες των αδέσμευτων λαών για την ευημερία και την ειρήνη.
δ) Αγώνες για την καταπολέμηση της πείνας, της ασθένειας, του πολέμου.
ε) Σύγχρονη τεχνολογία και διαστημικά επιτεύγματα: πηγή αισιοδοξίας και απορίας.

24. Προβλήματα του μεταπολεμικού Ελληνισμού:
α) Η ειρήνευση της χώρας. Μεταπελευθερωτικές ανωμαλίες. Ειρήνευση της χώρας.
β) Εκβιομηχάνιση.
γ) 'Ενταξη στην Ε.Ο.Κ.
δ) Μετανάστευση
ε) Παιδεία.
στ) Επαφή με τον παροικιακό ελληνισμό.
ζ) Κυπριακό, Αιγαίο.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ

Α' ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει το μαθητή στην έννοια και την οργάνωση του κοινωνικού βίου, να του γνωρίσει τις βασικές λειτουργίες της δημοκρατικής Πολιτείας και να του καλλιεργήσει τη συνείδηση ευθύνης προς την Πολιτεία και το κοινωνικό σύνολο.

Β' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

ΜΕΡΟΣ Α'

1. Εισαγωγή: Ο άνθρωπος και η κοινωνία.
α) Γένεση και εξέλιξη του Κοινωνικού βίου.
β) Το άτομο, κοινωνός και φορέας του πολιτισμού της κοινότητας.
Ι. 'Εννοια του πολιτισμού (ορισμός, διαίρεση, συμμετοχή του ατόμου στη δημιουργία και τα αγαθά του πολιτισμού).
ΙΙ. Εθνικός Πολιτισμός (ιδιοτυπίες και συμβολή στον πολιτισμό της ανθρωπότητας).
ΙΙΙ. Η υποχρέωση του ατόμου για διατήρηση και συνέχιση του πολιτισμού.
γ) Προβλήματα της κοινωνικής ζωής:
Ι. Αναγκαίοι όροι της κοινωνικής ζωής (αμοιβαίος σεβασμός, συνεργασία, αλληλεγγύη).
ΙΙ. 'Ιση μεταχείριση-δικαιοσύνη.
ΙΙΙ. Διαρκής προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες συνθήκες - το νόημα των μεταρρυθμίσεων.
δ) Από την Κοινωνία στο Κράτος.
Ι. Διάκριση των δύο εννοιών (κοινωνία-κράτος).
ΙΙ. Το άτομο μέσα στην έννομη κοινωνία.

ΜΕΡΟΣ Β'

1. Ο άνθρωπος και η Πολιτεία.
2. Πολιτεία και Πολίτευμα.
α) 'Εννοια και Στοιχεία της Πολιτείας (λαός, χώρα, εξουσία).
β) 'Εννοια του πολιτεύματος. Είδη πολιτευμάτων.
γ) Η δημοκρατία. Το Σύνταγμα.
3. Το Δημοκρατικό πολίτευμα της χώρας.
α) Το ισχύον σύνταγμα της προεδρευομένης δημοκρατίας και οι βασικές αρχές του.
β) Οι τρείς λειτουργίες της Πολιτείας.
γ) Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και οι βασικές αρμοδιότητές του.
δ) Η Βουλή: Η ανάδειξη, η λειτουργία και το έργο της.
ε) Η Κυβέρνηση και η σχέση της προς τη Βουλή.
στ) Η δικαστική εξουσία. Τα δικαστήρια.
ζ) Νομοθετήματα (Νόμοι, Προεδρικά Διατάγματα, Υπουργικές αποφάσεις κ.λ.π.) και η διαδικασία θεσπίσεώς τους.
4. Δικαιώματα και καθήκοντα του Πολίτη.
α) Δικαιώματα ατομικά και κοινωνικά.
Δικαιώματα για ατομικές και πολιτικές ελευθερίες, για ασφάλεια, για παιδεία, για δικαιοσύνη, για εργασία, για κοινωνική πρόνοια κ.λ.π.
β) Καθήκοντα ατομικά και κοινωνικά.
Η τήρηση του Συντάγματος και των Νόμων.
Η αντίσταση κατά των επιχειρούντων την κατάλυση του πολιτεύματος.
Η υποταγή του ατομικού συμφέροντος στο γενικό.
Ο σεβασμός του συνανθρώπου και η εξυπηρέτησή του.
Ο σεβασμός των αρχαίων μνημείων και της ιστορικής παραδόσεως.
Η προστασία του περιβάλλοντος.
5. Η κοινή γνώμη και οι παράγοντες της διαμορφώσεώς της.
6. Κράτος και 'Εθνος - Ο Ελληνισμός της διασποράς.
7. 'Αλλοι Θεσμοί και λειτουργίες.
Εκκλησία. 'Ενοπλες Δυνάμεις και Σώματα Ασφαλείας.
Η κρατική διοίκηση, η τοπική αυτοδιοίκηση και οι αυτόνομοι οργανισμοί. Η εκπαίδευση, πνευματικά ιδρύματα, η υγεία και η κοινωνική πρόνοια. Η οικονομική ζωή της ζ'χώρας.
8. Εργασία και επάγγελμα.

ΜΕΡΟΣ Γ'

Διεθνείς Οργανισμοί.
Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), ΟΥΝΕΣΚΟ, Διεθνής Ερυθρός Σταυρός, Συμβούλιο της Ευρώπης, Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) κ.λ.π.
Παράρτημα.
α) Τα άρθρα 1-25 και το ακροτελεύτιο άρθρο 120 του ισχύοντος Συντάγματος.
β) Η οικουμενική διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου (του ΟΗΕ 1948).

ΑΓΓΛΙΚΑ

Α' ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Επιδιώκονται ο σκοπός και οι ειδικοί στόχοι που ορίζονται για το μάθημα αυτό από το άρθρο 2 αυτού του Προεδρικού Διατάγματος για την Α' τάξη ημερησίου γυμνασίου.

Β' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

1. Ο μαθητής της Γ' γυμνασίου πρέπει να καταλαβαίνει και να παράγει γραπτό, και προφορικό λόγο σύμφωνα με τις ακόλουθες έννοιες προκειμένου να μπορεί να προβεί στις λεκτικές πράξεις που αναφέρονται πιο κάτω:
1.1. 'Εννοιες υπαρκτικές, δηλαδή τη δυνατότητα ή πιθανότητα ύπαρξης αντικειμένων στο χώρο, καταστάσεων ή γεγονότων, που εκφράζονται με τα επίθετα (IM)POSSIBLE/ (UN) LIKELY + THAT CLAUSE.
1.2. 'Εννοιες χώρου, δηλαδή το συσχετισμό αντικειμένων με το χώρο που εκφράζεται μεσεπιθετα και φράσεις που δηλώνουν μήκος, πλάτος, ύψος, όγκο, θερμοκρασία.
1.3. 'Εννοιες χρονικές, δηλαδή την αλληλουχία γεγονότων στο χρόνο, σχέσεις προτεραιότητας, ακολουθίας και διάρκειας στο παρελθόν, που εκφράζονται με χρονικές προτάσεις που εισάγονται με τους συνδέσμους BEFORE, AFTER, WHILE, AS, AS SOON AS, WHEN, UNTIL, SINCE, και με τη χρήση του PRESENT PERFECT (SIMPLE AND PROGRESSIVE)/ FUTURE PERFECT.
1.4. 'Εννοιες ποσοτικές που εκφράζονται με τα FAIRLY + ADJ., QUITE + ADJ. ADV./ADJ. + ENOUGH.
1.5. 'Εννοιες ποιοτικές που εκφράζονται με SO + ADJ. + THAT CLAUSE, TOO + ADJ. + INFINITIVE.
1.6. 'Εννοιες αξιολόγησης, δηλαδή αποδοχή ή μη καταστάσεων, επάρκεια ή ανεπάρκεια, ευκολία ή δυσκολία, που εκφράζονται με τις φράσεις ACCEPT + NP / CLAUSE BE AGAINST + NP, THAT WILL (NOT) DO, EASY/ DIFFICULT + INFINITIVE.
1.7. 'Εννοιες νοητικής διεργασίας, (INTELLECTUAL ATTITUDE), όπως η κατάσταση μνήμης - λήθης που εκφράζεται με τα ρήματα REMEMBER / FORGET + INF / GER . / THAT CLAUSE και έννοιες λεκτικές που εκφράζονται με ρήματα όπως τα SAY, TELL, ANSWER, ASK, WONDER, FORBID, RECOMMEND, SUGGEST και την πλάγια εκφορά προτάσεων.
1.8. 'Εννοιες λογικών συσχετισμών που εκφράζονται με υποθετικές προτάσεις διαφόρων τύπων ανάλογα με το βαθμό πιθανότητας ή μη πιθανότητας των λογικών συνεπειών.
1.9. 'Εννοιες ρηματικών συσχετισμών υπαιτιότητας που εκφράζονται με CAUSATIVE FORM των ρημάτων.
1.10 'Εννοιες δεικτικές που εκφράζονται με τις επιτακτικές αντωνυμίες MY / YOUR, ETC, SELF και αναφορικές προτάσεις που εισάγονται με τις αντίστοιχες αναφορικές αντωνυμίες.

2. Ο μαθητής της Γ' γυμνασίου πρέπει να μπορεί να καταλαβαίνει και να εκφράζει τις πιο πάνω έννοιες προκειμένου να προβεί στις παρακάτω λεκτικές πράξεις:
2.1. Να αναμεταδίδει πληροφορίες που άκουσε ή διάβασε, να διορθώνει και να ανασκευάζει πληροφορίες που του μεταδίδουν άλλοι.
2.2. Να εκφράζει διάφορους βαθμούς πιθανότητας και δυνατότητας για γεγονότα του παρελθόντος και του μέλλοντος, λογικούς συσχετισμούς αναγκαιότητας και διάφορους βαθμούς αναγκαιότητας.

2.3. Να εκφράζει συναισθηματικές καταστάσεις όπως η έκπληξη για ένα γεγονός, ελπίδα για κάτι, απογοήτευση, φόβο ή ανησυχία, επιθυμία, και να πληροφορείται για αντίστοιχες συναισθηματικές καταστάσεις άλλων ατόμων του περιβάλλοντός του.
2.4. Να εκφράζει επιδοκιμασία και αποδοκιμασία για πράξεις άλλων ή στάση αδιαφορίας απέναντι στα γεγονότα ή καταστάσεις του περιβάλλοντός του.
2.5. Να πείθει το συνομιλητή του για κάτι, να συμβουλεύει, να προτείνει, να προειδοποιεί, να απειλεί, να προσφέρεται να βοηθήσει άλ-

λους και να ζητήσει τη βοήθεια άλλων προκειμένου να επιτύχει κάτι.
2.6. Να παρουσιάζει άτομα στον κοινωνικό περίγυρο με τρόπο κατάλληλο για ποικίλες αυθεντικές περιστάσεις όπως αυτές καθορίζονται από διάφορες κοινωνικές παραμέτρους και να εισάγει θέματα συζητήσεων σε διαπροσωπικές επικοινωνιακές καταστάσεις και να εστιάζει την προσοχή του συνομιλητού του προκειμένου να εισάγει θέματα συζητήσεων.
3. Η σύζευξη των παραπάνω εννοιών, που εκφράζονται με γραμματικοσυντακτικά φαινόμενα, και των συγκεκριμένων λεκτικών πράξεων μπορεί να γίνει με τους τρόπους που αναφέρονται παρακάτω ενδεικτικά:

Ο μαθητής της Γ' γυμνασίου να χρησιμοποιεί την αλληλουχία των ρηματικών χρόνων να αναμεταδίδει πληροφορίες που άκουσε ή διάβασε, τα βοηθητικά ρήματα (MODALS), για να εκφράζει βαθμούς πιθανότητας και / ή αποδοκιμασία για πράξεις άλλων, για να συμβουλεύει και να προτείνει, όλα τα είδη των υποθετικών λόγων για να εξάγει λογικά συμπεράσματα, τις χρονικές προτάσεις για να δώσει πληροφορίες κ.λ.π.

ΓΑΛΛΙΚΑ

Α' ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Επιδιώκονται ο σκοπός και οι ειδικοί στόχοι, που ορίζονται για το μάθημα αυτό από το άρθρο 2 αυτού του Προεδρικού Διατάγματος για την Α' τάξη ημερησίου γυμνασίου.

Β' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Ο μαθητής της Γ' τάξης γυμνασίου πρέπει να καταλαβαίνει και να παράγει γραπτό και προφορικό λόγο σύμφωνα με τις ακόλουθες έννοιες:

Παρακαλώ (PRIER), συγκρίνω (COMPARER), αρνούμαι να συμφωνήσω για την αλήθεια ενός πράγματος (REFUSER L' ACCORD SUR LA VERITE D' UN FAIT), αρνούμαι να συγκατατεθώ (REFUSER PERMISION) ζητώ να κάνει κάποιος κάτι (DEMANDER), ζητώ προτάσεις (DEMANDER PROPOSITION D' ACTION) προτείνω-παρακινώ σε πράξη (PROPOSER), κρίνω - εκτιμώ (PORTERUN JUGEMENT JUGER APPRECIER) κάνω μιά δήλωση (κλοπής) (DECLARATION)(DE VOL), συμπληρώνω έντυπα, εκφράζω λύπη (REPRETER EXPRIMER DES REGRETS), διαμαρτύρομαι και αποδοκιμάζω (PROTESTER DESAPPROUVER).

Υλικό:

Αποσπάσματα από εφημερίδες και περιοδικά. Διαφημίσεις. Τίτλοι και άρθρα. Πανό. Πινακίδες. Συμπλήρωση εντύπων. Άρθρα. Συνεντεύξεις. Κασέτες. Δεζάντες.

Τεχνικές:

Όπως και στην Α' και Β' τάξη και τα παιδιά καλούνται να κρατήσουν σημειώσεις από αυθεντικά δείγματα προφορικού και γραπτού λόγου και μετά να οδηγηθούν στην παραγωγή λόγου που να ενεργοποιεί την ύλη και το υλικό.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Α' ΣΚΟΠΟΣ - ΓΕΝΙΚΟΣ - ΕΙΔΙΚΟΣ

Επιδιώκεται ο γενικός και οι ειδικότεροι σκοποί που ορίζονται για το μάθημα αυτό από το άρθρο 2 αυτού του Προεδρικού Διατάγματος για την Α' τάξη ημερησίου γυμνασίου.

Β' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

1. ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ R ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ.

Σύντομη επανάληψη για τη δομή του R. Δυνάμεις πραγματικών αριθμών με ακέραιους εκθέτες. Ιδιότητες.

2. ΑΛΓΕΒΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ.

Ακέραια μονώνυμα και πολυώνυμα. Άθροισμα και γινόμενο πολυωνύμων. Αξιοσημείωτοι πολλαπλασιασμοί. Διαίρεση πολυωνύμων. Εύρεση πρωτοβαθμίων παραγόντων πολυωνύμου. Παραγοντοποίηση πολυωνύμου και ειδικότερα τριωνύμου. Απλές ρητές αλγεβρικές παραστάσεις. Εφαρμογή στην επίλυση εξισώσεων.

3. ΕΥΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΕΔΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ

Πως ορίζεται ένα επίπεδο στο χώρο. Ημίχωροι. Σχετικές θέσεις ευθειών και επιπέδων. Παραλληλία.

4. Η ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Συνεπαγωγή και ισοδυναμία. Παραδείγματα παραγωγικής αποδεικτικής διαδικασίας από την Άλγεβρα και τη Γεωμετρία. Ευθεία και πλάγια απόδειξη.

5. ΚΑΘΕΤΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ

Γωνία δύο ευθειών. Καθετότητα ευθείας και επιπέδου. Κλίση ευθείας προς επίπεδο. Δίεδρες γωνίες. Καθετότητα επιπέδων. Συντεταγμένες στο χώρο.

6. ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ

Η συνάρτηση μιας μεταβλητής γενικά. Πολυωνυμική και ρητή συνάρτηση. Η συνάρτηση $\chi \longrightarrow \alpha\chi + \beta$. Εξίσωση ευθείας. Η συνάρτηση $\chi \longrightarrow \alpha\chi$. Η τετραγωνική συνάρτηση $\chi \quad \chi^2$. Παραδείγματα συναρτήσεων της μορφής $\chi \longrightarrow \alpha\chi^2$, $\alpha\chi + \gamma$, $\alpha\chi + \beta\chi + \gamma$. Γραφική λύση της εξίσωσης $\alpha\chi^2 + \beta\chi + \gamma = 0$.

7. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΞΙΣΩΣΕΩΝ Η' ΑΝΙΣΩΣΕΩΝ

Εξίσωση α' βαθμού με δύο αγνώστους. Σύστημα μιάς δευτεροβάθμιας και μιάς πρωτοβάθμιας εξίσωσης με δύο αγνώστους. Γραφική επίλυση των ανωτέρω συστημάτων. Εφαρμογή σε προβλήματα. Ανίσωση α' βαθμού με δύο αγνώστους και γραφική επίλυσή της. Σύστημα ανισώσεων α' βαθμού. Εφαρμογή σε προβλήματα γραμμικού προγραμματισμού.

8. ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΣΤΟ ΧΩΡΟ.

Συμμετρίαι: αξονική, κεντρική και ως προς επίπεδο.
Άξονες, κέντρα και επίπεδα συμμετρίας σχήματος. Μεταφορά. Ομοιοθεσία. Ομοιότητα σχημάτων στο χώρο. Λόγος των εμβαδών και όγκων ομοίων σχημάτων.

9. ΒΑΣΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ

Κυλινδρικές επιφάνειες. Κάθετη τομή. Πρίσμα και κύλινδρος. Κωνικές επιφάνειες. Πυραμίδα και κώνος. Επιφάνειες εκ περιστροφής. Σφαίρα. Εμβαδά και όγκοι.

10. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Συγκέντρωση, επεξεργασία και παρουσίαση στατιστικών δεδομένων με πίνακες ή γραφικές παραστάσεις. Μέση τιμή, διάμεσος, τυπική απόκλιση: υπολογισμοί και σημασία τους για τη μελέτη μιας κατανομής συχνοτήτων.

11. ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΕΣ

Πείραμα τύχης. Πεπερασμένος δειγματικός χώρος. Το ενδεχόμενο (γεγονός) ως υποσύνολο του δειγματικού χώρου. Η έννοια της πιθανότητας ενός ενδεχομένου. Κανόνες πρόσθεσης ενδεχομένων αμοιβαία αποκλειομένων. Κανόνας πολλαπλασιασμού ανεξαρτήτων ενδεχομένων.

12. ΛΟΓΑΡΙΘΜΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΑΣ

Οι συναρτήσεις (ακολουθίες) $\nu \longrightarrow \alpha\nu$, και $\nu \longrightarrow \alpha^{\nu}$, $\nu \in$ Ν. Έννοια αριθμητικής και γεωμετρικής προόδου. Η εκθετική συνάρτηση και ο λογαριθμικός κανόνας. Λογαριθμικές κλίμακες.

13. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ.

Διαγράμματα ροής. Αρχές λειτουργίας και δυνατότητες Η.Υ. Βασικές μονάδες ενός Η.Υ. Γλώσσα και πρόγραμμα.

ΦΥΣΙΚΗ

Α' ΣΚΟΠΟΣ

Επιδιώκεται ο σκοπός, που ορίζεται για το μάθημα αυτό από το άρθρο του Προεδρικού Διατάγματος για τη Β' τάξη ημερησίου γυμνασίου.

Β' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

1. Μηχανική. Μεταβαλλόμενη κίνηση. Επιτάχυνση. Επιβράδυνση. Ομαλά μεταβαλλόμενη κίνηση. Τύποι και γραφικές παραστάσεις.
2. Δυναμική. Θεμελιώδης εξίσωση. Δράση-αντίδραση. Βάρος των σωμάτων. Ορμή. Διατήρηση της ορμής και εφαρμογές της. Ομαλή κυκλική κίνηση. Κεντρομόλος και φυγόκεντρος δύναμη.
3. Ταλαντώσεις-Ακουστική. Έννοια ταλαντώσεως. Εκκρεμές. Μέτρηση του χρόνου. Εξαναγκασμένη ταλάντωση. Συντονισμός. Κύματα. Ο ήχος ως κύμα. Χαρακτηριστικά του ήχου. Αντηχεία. Ηχογόνες πηγές (ποιοτικά).
4. Ηλεκτρισμός. Ηλέκτριση με τριβή και επαγωγή. Ηλεκτροσκόπιο. Έννοια φορτίων και τα είδη τους. Νόμος COULOMB.

Δομή του ατόμου. Πρότυπο BOHR. Πρωτόνια, νετρόνια, ηλεκτρόνια, ατομικός και μαζικός αριθμός. Ισότοπα.

Αγωγοί και μονωτές. Ελεύθερα ηλεκτρόνια. Ηλεκτρικό ρεύμα. Πηγές.

Αποτελέσματα του ηλεκτρικού ρεύματος. Διαφορά δυναμικού. Αμπερόμετρα, βολτόμετρα. Νόμος του ΟΗΜ. Αντίσταση και παράγοντες από τους οποίους εξαρτάται. Μεταβλητή αντίσταση. Ενέργεια και ισχύς του ηλεκτρικού ρεύματος. Εφαρμογές.

Ηλεκτρόλυση. Συσσωρευτές μολύβδου. Ξηρά στοιχεία. Θερμοηλεκτρικό φαινόμενο.

5. Ηλεκτρομαγνητισμός. Μαγνήτες. Πυξίδα. Πηνία. Ηλεκτρομαγνήτες. Δυνάμεις σε κινούμενα φορτία μέσα σε μαγνητικό πεδίο (LAPLACE). Εφαρμογές δυνάμεων (LAPLACE) σε κινητήρες. Επαγωγή. Αυτεπαγωγή. Εφαρμογές. Γένεση του εναλλασσόμενου ρεύματος. Ενεργός τάση και Ένταση. Μετασχηματιστές. Υδροηλεκτρικά εργοστάσια και γραμμές μεταφοράς. Αγωγιμότητα αερίων. Ακτίνες RONTGEN.
Καθοδικός σωλήνας και εφαρμογές του. Φωτοηλεκτρικό φαινόμενο και εφαρμογή του. Ποιοτική περιγραφή των ηλεκτρικών ταλαντώσεων. Τηλεπικοινωνίες. Ημιαγωγοί. Κρυσταλλοδίοδος. Εφαρμογές.
6. Στοιχεία Πυρηνικής Φυσικής Ραδιενέργεια, ραδιοϊσότοπα. Πυρηνική σχάση και σύντηξη. Ηλιακή ενέργεια. Πυρηνικός αντιδραστήρας. Βιολογικές δράσεις.

ΧΗΜΕΙΑ

Α' ΣΚΟΠΟΣ

Επιδιώκεται ο σκοπός, που ορίζεται για το μάθημα αυτό από το άρθρο 3 του Προεδρικού Διατάγματος για τη Β' τάξη ημερησίου γυμνασίου.

Β' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

1. Μέταλλα. Ορυκτά. Μεταλλεύματα. Μεταλλουργία. Γενικές ιδιότητες των μετάλλων. Κράματα. Σίδηρος. Αλουμίνιο. Χαλκός. 2. Οργανική Χημεία. Αντικείμενο οργανικής Χημείας. Ταξινόμηση οργανικών ενώσεων. Στοιχεία ονοματολογίας. Ομόλογες σειρές. Μεθάνιο. Αιθυλένιο. Ακετυλένιο. Βενζόλιο. Πετρέλαια. Τα ελληνικά πετρέλαια. Βενζίνες και λοιπά πετροχημικά προϊόντα. Λιθάνθρακες και λιγνίτες. Αιθυλική αλκοόλη. Ζυμώσεις. Οργανικά οξέα. Οξικό οξύ. Πρωτεΐνες. Υδατάνθρακες. Γλυκόζη. Σάκχαρο. Άμυλο. Κυτταρίνη. Πλαστικά θέρμανση. Εστέρες. Λίπη και έλαια. Σαπούνια και απορρυπαντικά.

Χημική ενέργεια και άλλες μορφές ενέργειας. Θερμοχημεία. Φωτοχημεία. Ηλεκτροχημεία.

3. Χημεία και σύγχρονη ζωή.

Η ελληνική χημική βιομηχανία. Η χημική βιομηχανία στην ΕΟΚ. Σημασία της χημείας για τη σύγχρονη ζωή. Θετικές και αρνητικές επιπτώσεις. Σύγχρονα προβλήματα.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΜΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ

Α΄ ΣΚΟΠΟΣ

Επιδιώκεται ο σκοπός, που ορίζεται για το μάθημα αυτό από το άρθρο 2 αυτού του Προεδρικού Διατάγματος για την Α΄ τάξη ημερησίου γυμνασίου.

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Ευρώπη: Φυσικογεωγραφική εξέταση ολόκληρης της ηπείρου. Τα κράτη της Ευρώπης εκτός από την Ελλάδα κατά μεγάλες γεωγραφικές περιοχές από πολιτική και οικονομική άποψη. Ειδικότερα θα εξεταστούν τα κράτη της βαλκανικής χερσονήσου και οι χώρες της ΕΟΚ. Οικονομική ανασκόπηση της Ευρώπης και κυρίως των οικονομικών ενώσεων ΕΟΚ και ΚΟΜΕΚΟΝ.

ΒΙΟΛΟΓΙΑ

Α΄ ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της διδασκαλίας είναι:

1. Να θεωρήσουν οι μαθητές τα έμβια όντα στο σύνολό τους και τις βασικές λειτουργίες σε κυτταρικό επίπεδο, με παράλληλη συμπλήρωση και συνδυασμό των γενικών γνώσεων από τα επιμέρους βιολογικά μαθήματα που διδάχθηκαν στις προηγούμενες τάξεις.

2. Να κατανοήσουν οι μαθητές ότι ακόμα και στα πιο ετεροειδή όντα υπάρχουν κοινές δομές και λειτουργίες που σχεδόν ταυτίζονται, κυρίως στο επίπεδο του κυττάρου.

3. Να κατανοήσουν οι μαθητές μηχανισμούς κληρονομικότητας κοινούς για όλους τους οργανισμούς (θα δοθεί έμφαση στην κληρονομικότητα του ανθρώπου).

4. Να μελετήσουν στοιχειωδώς οι μαθητές κοινωνικά προβλήματα και πρακτικές εφαρμογές που προκύπτουν από την εφαρμοσμένη βιολογία.

5. Να κατανοήσουν οι μαθητές ότι οι οργανισμοί αποτελούν ενιαίο ζωντανό σύνολο, που βρίσκεται σε άμεση λειτουργική σύνδεση με το περιβάλλον τους, έμβιο και άβιο, το οποίο επηρεάζει τα φαινόμενα της ζωής.

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Το φαινόμενο της ζωής και οι εκδηλώσεις της. Οι κυτταρικές μορφές ζωής: ιοί και φάγοι (δομή, αναπαραγωγικός κύκλος, λύση κυττάρου, μόλυνση νέου κυττάρου).

1. Το κύτταρο. Εισαγωγή, χημική σύσταση του κυττάρου, κυτταρικά οργανίδια (δομή και λειτουργία τους) γονίδια και λειτουργία τους. Διαφορές ζωικών και φυτικών κυττάρων. Φωτοσύνθεση. Κυτταρικός πολλαπλασιασμός: Μίτωση και βιολογική σημασία των φαινομένων. Διαταραχή της ομαλής πορείας κατά τη μίτωση και μείωση. Μονοκύτταροι και πολυκύτταροι οργανισμοί.

2. Αναπαραγωγή: Μονογονία, αμφιγονία, εναλλαγή γενεών, γονιμοποίηση.

3. Εμβρυολογία: Αυλάκωση, διαφοροποίηση, φυσιολογία εμβρύων.

4. Μηχανισμός κληρονομικότητας: Ποικιλομορφία στους πληθυσμούς και κληρονομικότητα. Επίκτητες ιδιότητες.
Νόμοι του Μέντελ (μονοϋβριδισμός).
Γονότυπος-Φαινότυπος. Φυλοσύνδετη κληρονομικότητα, φυλοκαθορισμός των οργανισμών ως βιολογικό φαινόμενο, γονιδιακές μεταλλαγές, χρωματοσωμικές ανωμαλίες, με γενικά παραδείγματα και ειδικότερα με παραδείγματα από τη γενετική του ανθρώπου, όπου τούτο είναι δυνατό.

5. Οργανισμός και περιβάλλον: Έννοια του περιβάλλοντος. Επίδραση διαφόρων παραγόντων του περιβάλλοντος τους οργανισμούς και προσαρμογή. Ανατρεπτικές και μόνιμες επιδράσεις του περιβάλλοντος. Επιδράσεις του περιβάλλοντος κατά την ανάπτυξη.

6. Οικολογία: Αλυσίδες τροφής, βιότοποι, βιοκοινότητες και βιολογική ισορροπία. Επίδραση του ανθρώπου στη βιολογική ισορροπία. Μόλυνση του περιβάλλοντος. Είδη και τρόποι μολύνσεως. Διαταραχή της ισορροπίας των βιοκοινωνιών εξ αιτίας της μολύνσεως του περιβάλλοντος. Τρόποι προλήψεως των μολύνσεων.

7. Στοιχεία εφαρμοσμένης Βιολογίας: Βελτίωση ειδών χρησιμοποιουμένων στη γεωργία και στην κτηνοτροφία. Καταπολέμηση των παρασίτων. Ευγονική. Τα αρνητικά αποτελέσματα της προσπάθειας του ανθρώπου για τη μεταποίηση της φύσεως για δικό του όφελος.

8. Εξέλιξη των οργανισμών: Εισαγωγή, παράγοντες που επηρεάζουν την εξέλιξη. Μέθοδοι μελέτης και εξελίξεως της συγγένειας μεταξύ των ειδών. Εργαστηριακές ασκήσεις.

ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Α΄ ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ - ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ

Επιδιώκονται ο γενικός σκοπός και οι ειδικοί σκοποί, που ορίζονται για το μάθημα αυτό από το άρθρο 2 αυτού του Π.Δ/τος για την Α΄ τάξη ημερησίου γυμνασίου.

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

1) Ελεύθερη γυμναστική με κινησιολογική βάση το ρυθμό.

Περιεχόμενο διδασκαλίας.

Η ίδια ύλη με την ύλη των Α΄και Β΄τάξεων με προοδευτική αύξηση και εμβάθυνση στην εργασία.

2) Ρυθμική αγωνιστική γυμναστική για μαθήτριες.

Περιεχόμενο διδασκαλίας.

α) Ασκήσεις με κορίνες
β) Απλοί συνδυασμοί ασκήσεως και προγραμμάτων με όλα τα όργανα που διδάχτηκαν στις προηγούμενες τάξεις.

3) Ενόργανη γυμναστική.

Περιεχόμενο διδασκαλίας.

Η ίδια ύλη με την ύλη των Α΄και Β΄τάξεων με προοδευτική αύξηση και εμβάθυνση στην εργασία.

4) Κλασσικός αθλητισμός

Περιεχόμενο διδασκαλίας

Α. Δρόμοι

α) Απλός δρόμος ταχύτητας, β) Άλμα σε ύψος, γ) Άλμα τριπλούν για μαθητές, δ) Άλμα επί κοντώ για μαθητές.

Β. Άλματα

α) Άλμα σε μήκος, β) Άλμα σε ύψος, γ) Άλμα τριπλούν για μαθητές, δ) Άλμα επί κοντώ για μαθητές.

Γ. Ρίψεις

α) Σφαιροβολία, β) Ακοντισμός, γ) Δισκοβολία, δ) Σφυροβολία για μαθητές.

5) Αθλοπαιδιές

Περιεχόμενο διδασκαλίας

α) Καλαθόσφαιρα, β) πετόσφαιρα, γ) ποδόσφαιρο, δ) χειροσφαίριση.

6) Γυμναστικά και ψυχαγωγικά παιχνίδια

Περιεχόμενο διδασκαλίας

Η ίδια ύλη με την ύλη των Α΄και Β΄ τάξεων με προοδευτική αύξηση και εμβάθυνση στην εργασία.

7) Κολύμβηση

Περιεχόμενο διδασκαλίας

Επανάληψη της διδασκαλίας της τεχνικής του ύπτιου, του πρόσθιου και του ελεύθερου.

Διδασκαλία της βασικής τεχνικής της πεταλούδας.

Αγωνιστικές μορφές κολύμβησης σε αποστάσεις 50 μ. στα διάφορα στυλ.

8) Ελληνικοί χοροί

Περιεχόμενο διδασκαλίας

Α. Θεωρία: Διαίρεση των χορών, θρησκευτικοί, πολεμικοί, ειρηνικοί χοροί.

Β. Χοροί:

Σουλιωτοπούλα. Φυσούνι Ηπείρου. Καραγκούνα Θεσσαλίας. Τσακώνικος. Συρτός Χανιώτικος.

Επίσης θα διδάσκονται οι απλοί χοροί της περιοχής που βρίσκεται το Γυμνάσιο και θα ενθαρρύνεται η δημιουργία συγκροτήματος λαϊκών χορών.

9) Υπαίθριες δραστηριότητες - λοιπά αθλήματα

Όπου οι συνθήκες το επιτρέπουν, στις υπαίθριες δραστηριότητες και στα άλλα αθλήματα, γίνεται επανάληψη των όσων διδάχτηκαν με σκοπό την εδραίωση και την επέκταση της τεχνικής και της τακτικής τους. Στην περίπτωση που παρόμοια αθλήματα παρουσιάζονται στην τάξη αυτή για πρώτη φορά, επιδιώκεται η μύηση των μαθητών σ'αυτά και η διδασκαλία στους μαθητές των βασικών στοιχείων της τεχνικής και της τακτικής τους.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

Α΄ ΣΚΟΠΟΣ

Επιδιώκεται ο σκοπός που ορίζεται για το μάθημα αυτό από το άρθρο 2 αυτού του Π.Δ/τος για την Α΄ τάξη ημερησίου γυμνασίου.

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Διδάσκεται η ύλη του μαθήματος της Β΄ τάξης ημερήσιου γυμνασίου, όπως ορίζεται από το άρθρο 3 αυτού του Π.Δ/τος, συμπληρωμένη με τα ακόλουθα:

1) Γεωμετρικά διακοσμητικά, μεμονωμένα ή μέσα από κάναβο, που επιδέχονται διαφοροποιήσεις σχημάτων ή χρωμάτων.
2) Ασκήσεις με τονική διαβάθμιση και χρωματικές αποχρώσεις.

3) Ελεύθερο σχέδιο εκ του φυσικού, χωρίς σχολαστική παρατήρηση. Στο σχέδιο εκ του φυσικού, μπορούν να ζωγραφίζονται συνθέσεις με αντικείμενο που στο έργο του μαθητή θα συνθέτονται κατά βούληση με διαφοροποίηση της θέσης τους στο χώρο.

ΜΟΥΣΙΚΗ

I. Α΄ΣΚΟΠΟΣ

Επιδιώκεται ο σκοπός που ορίζεται για το μάθημα αυτό από το άρθρο 3 αυτού του Π.Δ/τος για τη Β΄ τάξη ημερησίου γυμνασίου.

Β΄ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Μουσική ανάγνωση σε τρόπους μείζονα-ελάσσονα και ελληνικούς και στα ήδη γνωστά μέτρα και διαστήματα καθώς και σε μέτρα 2/2, 4/8 και 5/8, σε διαστήματα πέμπτης και έκτης και στις γνωστές αξίες. Σύντομα γυμνάσματα (6-8) φωνητικής, ακουστικής και αναγνωστικής εξασκήσεως: α) στις μείζονες κλίμακες ΝΤΟ, ΣΟΛ, ΡΕ, ΦΑ, ΣΙ ύφ. και ΜΙ ύφ.

β) Στις ελάσσονες κλίμακες ΛΑ, ΡΕ, ΣΟΛ, ΝΤΟ, ΜΙ σε εύχρηστα μέτρα. Γενικές διορθωτικές και βελτιωτικές ενέργειες μουσικής αναγνώσεως και αποδόσεως (μελωδικές, ρυθμικές, εκφραστικές).

Στοιχεία ιστορίας της Μουσικής. Ελληνικοί Εθνικοί χοροί. Η Μουσική στη Δύση. Μουσική Μπαρόκ. Κλασική σχολή. Ρομαντική σχολή. Νεώτερες τάσεις.

Στοιχεία μορφολογίας με βάση ακροάσεις (περιγραφή ειδών μουσικών συνθέσεων). Ακροαματική διάκριση και απλή ανάλυση των μουσικών μορφών: Σονάτα, πρελούντιο, φούγκα, ουβερτούρα, συμφωνία, κοντσέρτο, συμφωνικό ποίημα, ορατόριο, όπερα, οπερέτα, ιντερμέτζο, ρόν-ντο-πουρί, ραψωδία.

Άσματα των αυτών κατηγοριών όπως και εκείνα των προηγουμένων τάξεων. Μουσικές ακροάσεις: Καλομοίρη "Συμφωνία της Λεβεντιάς" (Αποσπάσματα), Βάρβογλη "ποιμενική Σουίτα", Σκλάβου "Κασσιανή" (αποσπάσματα), Θεοδωράκη "Άξιον Εστίν" (αποσπάσματα). Ιταλική πολυφωνική σχολή: PALESTRINA "Λειτουργία του Πάπα Μαρκέλλου" (αποσπάσματα) MANFRED. Εισαγωγή, MUOSSORGSKY, Εικόνες από μία έκθεση (αποσπάσματα) HANDEL αποσπάσματα από το "Μεσσία". BACH, Σουίτα αριθ. 2 σε σι ελάσσονα, αποσπάσματα από τα "Κατά Ματθαίον πάθη". HAYDN, "Η συμφωνία του αποχαιρετισμού" (το τελευταίο μέρος). MOZART, αποσπάσματα από την όπερα "DON GIOVANNI". Σονάτα για πιάνο σε ντο μείζονα K.V.309. BEETHOVEN πέμπτο κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα (αυτοκρατορικό).

II. Από το σχολικό έτος 1986-87 διδακτέα ύλη του μαθήματος ορίζεται η παρακάτω:

Β΄ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Προκλασική περίοδος

Οι γιοί του Μπαχ.

Σχολή του Μανχάιμ.

Χαρακτηριστικά αποσπάσματα από έργα και ασκήσεις που θα δείχνουν τη διαφορά της πολυφωνικής μουσικής από τη νέα μουσική που έρχεται.

Κλασική περίοδος της μουσικής I

Τα χαρακτηριστικά του κλασικισμού.

Συμβολή του Γκλουκ στην κάθαρση και τη νέα μορφή της όπερας.

Παραδείγματα από τον "Ορφέα και Ευριδίκη", την "Άλκηστη" και την Ιφιγένεια εν Ταύροις".

Κλασική περίοδος της μουσικής II

Η κεφαλαιώδης συμβολή του Χάυδν - πατέρα της συμφωνίας.

Η θέση των μουσικών στις αυλές των ευγενών-αναφορά στο σωζόμενο συμβόλαιο εργασίας του Χάυδν.

Παραδείγματα από τις συμφωνίες του.

Κλασική περίοδος της μουσικής III

Μότσαρτ.

Βιογραφικά στοιχεία.

Η τελειότητα της γραφής του, το έργο του.

Ακροάσεις από συμφωνίες, όπερες, κοντσέρτα για πιάνο, φλάουτο, κλαρινέτο, κόρνο. "Μικρή νυχτερινή μουσική", Λειτουργία της στέψης και REQUIEM.

Κλασική περίοδος της μουσικής IV, V

Μπετόβεν.

Το έργο του. Η συμβολή του στην προαγωγή της μουσικής και το πέρασμα στην εποχή του ρομαντισμού. Ιδιαίτερη μνεία στη δύναμη του πνεύματος και τη συνεπή αγάπη του στην ελευθερία.

Χαρακτηριστικά αποσπάσματα από τις συμφωνίες του, (το πένθιμο εμβατήριο της 3ης, το αρχικό θέμα της 5ης, τη σκηνή στο ρυάκι και την καταιγίδα της 6ης, το αλλεγκρέτο από την 7η και το χορωδιακό από το τέλος της 9ης), από τα έργα του που αναφέρονται στην Ελλάδα και από το πιανιστικό του έργο.

Προβλήματα ερμηνείας (π.χ. συμφωνίες του με τους Φουρτβέγκλερ, Τοσκανίνι, Μπρούνο Βάλτερ, Μητρόπουλο και άλλους μεγάλους της εποχής μας.

Η μουσική στην Ελλάδα κατά τη δεύτερη μ.Χ. χιλιετία I

Βυζαντινή μουσική.

Πληροφορίες για τα χειρόγραφα της Βυζαντινής Μουσικής και της περιόδου της Τουρκοκρατίας.

Προβολή διαφανειών με το αντίστοιχο υλικό των χειρογράφων.

Το πρόβλημα της μεταγραφής της παλιάς παρασημαντικής στη σύγχρονη σημειογραφία. Οι αντιλήψεις των μουσικολόγων της Δύσης και της Ανατολής.

Απόσπασμα από την ακολουθία "των 3 παίδων εν καμίνω", ακρόαση παραδειγμάτων κατά την άποψη των Δυτικών και αντίστοιχων μεταγραφών Ελλήνων ερευνητών.

Η μουσική στην Ελλάδα κατά τη δεύτερη μ.Χ.χιλιετία II

Το Δημοτικό τραγούδι.

Τα είδη, οι περίοδοι και οι εποχές στις οποίες αναπτύχθηκε.

Τα χαρακτηριστικά του ύφους.

Τα μουσικά όργανα (παραπομπή στο μάθημα της Α΄ γυμνασίου).

Ακρόαση παραδειγμάτων από διάφορες περιοχές με ιδιαίτερη έμφαση στα είδη, π.χ. Ακριτικός κύκλος,κλέφτικα, ιστορικά, μοιρολόγια, της ξενιτιάς, του γάμου, της δουλειάς, νανουρίσματα, ταχταρίσματα, σατυρικά κτλ.

Η μουσική στην Ελλάδα κατά τη δεύτερη μ.Χ.χιλιετία III

Μουσική Μ. Ασίας - Πόντου - Εκκλησιαστική παράδοση Πόλης.

Τα βασικά όργανα, τα είδη της μουσικής που αναπτύχθηκαν σ'αυτήν την περιοχή. Ακουστικά παραδείγματα από ψάλτες του Πατριαρχείου, Δημοτικά τραγούδια της Μ.Ασίας και του Πόντου.

Σημείωση: Για όλες τις περιοχές που αναπτύχθηκε το Δημοτικό Τραγούδι θα ισχύει η ίδια μέθοδος παρουσίασης· δηλαδή όργανα, είδη της μουσικής, χαρακτηριστικά ύφους και ήθους της περιοχής, παραδείγματα από τις αυθεντικές καταγραφές που έχουμε στη διάθεσή μας σήμερα, στοιχεία βιβλιογραφικά και δισκογραφικά για την κάθε περιοχή.

Επιλογή τραγουδιών πέρα από τις ακροάσεις για να τραγουδηθούν από τα παιδιά πάνω σε υποδειγματικές εκτελέσεις από αυθεντικούς ερμηνευτές και μεταγραφή τους στην Ευρωπαϊκή σημειογραφία, που θα βοηθήσει στη μουσική τους ανάγνωση (μελωδική και ρυθμική) και τη βιωματική επικοινωνία των παιδιών με την παραδοσιακή μας μουσική.

Η μουσική στην Ελλάδα κατά τη δεύτερη μ.Χ.χιλιετία IV

Το Δημοτικό τραγούδι στη Θράκη, τη Μακεδονία και το Άγιον Όρος.

Η μουσική στην Ελλάδα κατά τη δεύτερη μ.Χ.χιλιετία V

Το Δημοτικό τραγούδι στη Θεσσαλία και την Ήπειρο.

Η μουσική στην Ελλάδα κατά τη δεύτερη μ.Χ.χιλιετία VI

Το Δημοτικό τραγούδι στη Ρούμελη και το Μωριά.

Η μουσική στην Ελλάδα κατά τη δεύτερη μ.Χ.χιλιετία VII

Το Δημοτικό τραγούδι στα νησιά.

Η μουσική στην Ελλάδα κατά τη δεύτερη μ.Χ.χιλιετία VIII

Το Δημοτικό τραγούδι στις ελληνόφωνες περιοχές του κόσμου (Κύπρος, Ανατολική Ρωμυλία, Βόρειος Ήπειρος, Καλαβρία).

Η μουσική στην Ελλάδα κατά τη δεύτερη μ.Χ.χιλιετία IX

Εκκλησιαστική μουσική - η νέα γραφή του 1814.

Παρουσίαση αυτής της καίριας φάσης της εξέλιξης της Εκκλησιαστικής μουσικής.

Συγκρότηση της επιτροπής των τριών Διδασκάλων που επινόησαν και καθιέρωσαν τη νέα γραφή και μετέγραψαν όλα τα έργα που παρέλαβαν από τους παλαιότερους δασκάλους.

Παραδείγματα σε αυθεντικές εκτελέσεις και προσπάθεια να διαβάσουν οι μαθητές κάποιο πολύ απλό τροπάριο στη νέα σημειογραφία σε σύγκριση και αντιπαραβολή προς την Ευρωπαϊκή, για να κατανοήσουν τη διαφορά.

Ρομαντισμός στη Δύση(πρώϊμος, όψιμος)

Ανάλυση της τεχνοτροπίας του ρομαντισμού (πώς εκφράζεται σε αντίθεση προς την κλασική αντίληψη).

Συνθέτες (συντομότατα βιογραφικά, αναφορά στο έργο τους, μουσικές μορφές).

Σούμπερτ (Λίντερ).

Σούμαν, Σοπέν, Λιστ (το πιανιστικό τους έργο).

Από τους Σούμπερτ, Σούμαν και Μέντελσον ως το Μπράμς (η εξέλιξη της συμφωνίας).

Από το Ροσσίνι ως το Βέρντι και το Βάγκνερ (εξέλιξη της όπερας).
Από το Βέμπερ ως το Μπερλιόζ (η τέχνη της ενορχήστρωσης).
Οι περιπτώσεις Τσαϊκόφσκυ, Μάλερ, Ρ.Στράους, Ραχμάνινωφ, Αλμπένιθ κ.α.

Η μουσική στην Ελλάδα μετά το '21 I

1835 - 1900

Ρήγμα στη συνέχεια της ελληνικής μουσικής. Να εξηγηθεί και να περιγραφεί με στοιχεία και όχι με κρίσεις, η πραγματικότητα της εισβολής της Δυτικής μουσικής σ'ολόκληρο το Νεοελληνικό χώρο.
Παραμερισμός, περιφρόνηση, χλευασμός της παραδοσιακής μουσικής.
Χαρακτήρας της μουσικής παιδείας κατά την περίοδο αυτή.

Η μουσική στην Ελλάδα μετά το '21 II

Επτανησιακή σχολή.
Συνθέτες (Μάτζαρος, Σαμαράς, Ξύνδας, Καρέρ).
Ύμνος στην Ελευθερία. Να γνωρίσουν οι μαθητές τις διάφορες γραφές του, πέρα από το τμήμα που έχει επιλεγεί ως Εθνικός Ύμνος.
Απόψεις για την Ελληνικότητα και την αξία της μουσικής του Εθνικού Ύμνου.

Λαϊκή μουσική των χωρών της Νότιας, Βόρειας, και Ανατ. Ευρώπης

Όργανα και είδη.
Ακρόαση και διδασκαλία λαϊκών τραγουδιών από αυτές τις χώρες.

Βαλκάνια

Να συνειδητοποιηθεί η κοινότητα των μουσικών παραδόσεων και αλληλοεπιδράσεων.
Παραλλαγές οργάνων και ρυθμών.

Εθνικές Σχολές

(Ρωσία - Τσεχοσλοβακία - Σκανδιναβικές χώρες κτλ.)

Σύντομες αναφορές στους συνθέτες και τα έργα κατά περιοχές, απότο Γκλίνκα και την ομάδα των πέντε (Μποροντίν-Πολοβτσιανοί χοροί, Μουσσόργσκυ - Μπόρις Γκοντουνώφ, Ρίμσκυ Κόρσακωφ - γέφυρα της αλχημείας του συνδυασμού ηχοχρωμάτων στις περίφημες ενορχηστρώσεις του) ως τους Γκρηγκ, Σμέτανα, Γιάννατσεκ και Σιμπέλιους.
Ακροάσεις, εκμαθήσεις.

Η μουσική του εικοστού αιώνα

Προετοιμασία (ιμπρεσιονισμός, εξπρεσιονισμός).
Νέες αντιλήψεις στη χρήση των παλαιών τρόπων και ρυθμών.
Δωδεκάφθογγο και σειραϊκό σύστημα.
Τα νέα μέσα (ηλεκτρονική μουσική, συνθεσάιζερς, υπολογιστές).
Λαϊκή μουσική Αφρικής και Αμερικής, τζάζ, ροκ, ποπ.
Η θέση της ελληνικής σύγχρονης μουσικής δημιουργίας.
Ακροάσεις.

Γενική θεώρηση της Μουσικής

Γενικά συμπεράσματα από τη γνώση της κανασθάρινης ιστορίας της μουσικής και την παγκοσμιότητά της (μέσα επικοινωνίας, εκδόσεις, δίσκοι κτλ.), απελευθέρωση από τις μουσικές προκαταλήψεις, δυνατότητα αξιολόγησης της προσφερόμενης στο μέσο άνθρωπο του καιρού μας μουσικής και αναζήτηση κριτηρίων για νέα οράματα.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Α' ΣΚΟΠΟΣ

Στη Γ' γυμνασίου οι μαθητές βρίσκονται σε μια δύσκολη καμπή της ζωής τους και προβληματίζονται τόσο για το παρόν όσο και για το μέλλον.
Σκοπός του μαθήματος είναι να θέσει τις ανησυχίες, τα προβλήματα και τα ζητήματα της ηλικίας τους σε ένα πλαίσιο κατανόησης και βοήθειας.
Μελετώντας τις σχέσεις τους με την οικογένειά τους τώρα το μάθημα εξετάζει τους στόχους της οικογένειας γενικά, την υπεύθυνη δημιουργία των παιδιών και τη σωστή αγωγή τους.

Β' ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

I. Οικογένεια

Α. Το άτομο κατά την εφηβεία
1. Γνωρίσματα εφηβείας.
2. Τα προβλήματα και η αντιμετώπισή τους.
3. Τα "πιστεύω" και η καλλιέργεια του χαρακτήρα.

Β. Σχέσεις εφήβου με το περιβάλλον του.
1. Με την οικογένειά του.
2. Με το άλλο φύλο.
3. Με την κοινωνία και τις επιδράσεις της.

Γ. Προετοιμασία για το μέλλον
1. Γάμος, η αρχή της οικογένειας.
2. Ρόλοι μέσα στην οικογένεια.
3. Προβλήματα, κρίσεις και αντιμετώπισή τους.
4. Οικογενειακό δίκαιο.

Δ. Μια καινούργια ζωή αρχίζει.
1. Υπεύθυνοι γονείς. Ευγονική και κληρονομικότητα.
2. Καινούριος άνθρωπος
3. Προσχολική ηλικία
4. Σχολική ηλικία
5. Μέσα αγωγής
6. Δικαιώματα του παιδιού.

Ε. Οργάνωση και διαχείριση της οικονομίας στην οικογένεια.
1. Κατανομή εισοδήματος
2. Οικονομική διαχείριση.

II. "Αγωγή καταναλωτή

1. Ανθρώπινες ανάγκες
2. Έννοια της αγοράς
3. Ο καταναλωτής
4. Πληροφόρηση του καταναλωτή
5. Αγοραστική επιδεξιότητα
6. Δικαίωμα και προστασία του καταναλωτή.

III. Διατροφή

1. Διατροφή στον κύκλο της ζωής
2. Διατροφή - εργασία - αθλητισμός
3. Επίδραση της διατροφής στην υγεία και εμφάνιση του ατόμου.
4. Σύνταξη διαιτολογίου, ατομικού και οικογενειακού.

IV. Λαϊκή Παράδοση

Η διατήρηση της κληρονομιάς μας

1. Το ελληνικό παραδοσιακό σπίτι και ο εξοπλισμός του.
2. Η λαϊκή τέχνη.

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ (ΣΕΠ)

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΤΑ ΕΝΟΤΗΤΑ

1η : Να καταλάβουν οι μαθητές τους σκοπούς του θεσμού σε σχέση με τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους.

2η : Να ενημερωθούν οι γονείς:
α) για τη σημασία και το περιεχόμενο του ΣΕΠ
β) για την ανάγκη και τους τρόπους συνεργασίας γονιών-καθηγητή ΣΕΠ σχετικά με τη βοήθεια που μπορούν να προσφέρουν στα παιδιά τους και στην εφαρμογή του ΣΕΠ στο σχολείο.

3η : Να καταλάβουν οι μαθητές ότι απόφαση σημαίνει:
α)προσδιορισμό των αναγκών και των δυνατοτήτων
β)γνώση των όρων και των συνθηκών
γ)επιλογή προτεραιοτήτων

4η : Να καταλάβουν οι μαθητές ότι κάθε απόφαση έχει τις ανάλογες επιπτώσεις της.

5η : Να εντοπίσουν οι μαθητές παράγοντες που επηρεάζουν την εκλογή επαγγέλματος. Επίσης να καταλάβουν τη σημασία της πληροφόρησης ως καθοριστικού παράγοντα στη λήψη απόφασης, ειδικά της επαγγελματικής.

6η : Να προσδιορίσουν οι μαθητές και να βάλουν σε σειρά προτεραιότητας τις επαγγελματικές αξίες σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

7η : Να μάθουν οι μαθητές ότι τα ενδιαφέροντα μπορούν να ταξινομηθούν σε ομάδες και να συσχετιστούν με τα επαγγέλματα.

8η : Να αναλυθούν τα επαγγελματικά ενδιαφέροντα κατά επίπεδο σπουδών.

9η : Να δουν οι μαθητές από ποιες πλευρές μπορεί κανείς να σκεφτεί τη συνέχεια των σπουδών του πριν προχωρήσει σε επιλογή.

10η-13η : Να ενημερωθούν οι μαθητές για το εκπαιδευτικό σύστημα και τις διεξόδους τους.

14η : Να βοηθηθούν οι μαθητές να διαμορφώσουν ένα πλαίσιο εξέτασης των επαγγελμάτων.

15η : Να εντοπιστούν και να αξιολογηθούν οι διάφορες πηγές επαγγελματικής πληροφόρησης.

16η-17η : Να εξοικειωθούν οι μαθητές:
α) με το χώρο εργασίας
β) με τα διάφορα επαγγέλματα που ασκούνται εκεί.

18η : Να αξιολογηθούν και να συστηματοποιηθούν οι πληροφορίες και οι εμπειρίες που πήραν οι μαθητές από το χώρο εργασίας για συγκεκριμένα επαγγέλματα (σύνταξη επαγγελματι-

κής μονογραφίας).

19η : Να εξοικειωθούν οι μαθητές με έννοιες και μηχανισμούς διαμόρφωσης φαινομένων της οικονομικής ζωής, όπως η πρόσληψη, η ανεργία, ο συνδικαλισμός, η απεργία, κ.τ.λ.

20η : Να μάθουν οι μαθητές να σκέπτονται το επαγγελματικό τους μέλλον σε σχέση με το δεδομένο και τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας.

ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ

Άρθρο 5

1. Τα διδασκόμενα μαθήματα και οι ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας τους σε όλες τις τάξεις των εσπερινών γυμνασίων ορίζονται ως εξής:

Μ α θ ή μ α τ α	Ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας κατά τάξεις		
	Α΄	Β΄	Γ΄
Θρησκευτικά	2	2	1
Αρχαία Ελληνική Γραμματεία	4	3	3/4
Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	4	4	4
Ιστορία	2	2	2
Μαθηματικά	4	3	4/3
Φυσική	-	2	1/2
Χημεία	-	1	1
Γεωγραφία	2/-	-/2	2/-
Βιολογία	-	-	-/2
Βοτανική-Ζωολογία	-/2	-	-
Ανθρωπολογία	-	2/-	-
Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος	-	-	1
Ξένη γλώσσα	2	2	2/1
Φυσική Αγωγή	1	1	-
Σ ύ ν ο λ ο	21	22	21

2. Οι διατάξεις των άρθρων 2,3 και 4 αυτού του Προεδρικού Διατάγματος, που αφορούν στο σκοπό και τη διδακτέα ύλη των διδασκομένων μαθημάτων στις Α΄, Β΄, και Γ΄ τάξεις των ημερησίων γυμνασίων, έχουν εφαρμογή και στις αντίστοιχες τάξεις των εσπερινών γυμνασίων με ανάλογη προσαρμογή της διδακτέας ύλης των μαθημάτων, για τα οποία οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου προβλέπουν μικρότερο αριθμό ωρών διδασκαλίας από τις προβλεπόμενες για τα ημερήσια γυμνάσια από την παράγραφο 1 του άρθρου 1 αυτού του Προεδρικού Διατάγματος.

Άρθρο 6

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες από το παρόν προεδρικό διάταγμα προβλέπονται ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας για ορισμένα μαθήματα μόνο κατά το μισό χρονικό διάστημα του διδακτικού έτους ή διαφορετικές για το πρώτο από το δεύτερο μισό, ως ημερομηνία λήξεως του πρώτου μισού του διδακτικού έτους ορίζεται η 20η Ιανουαρίου.

Άρθρο 7

1. Η ισχύς του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός από τις διατάξεις του άρθρου 2 που αφορούν το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος των Θρησκευτικών της Α΄ τάξης γυμνασίου, οι οποίες θα αρχίσουν να ισχύουν από το σχολικό έτος 1986-87 και εξής.

2. Από τη δημοσίευση του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος καταργούνται τα Προεδρικά Διατάγματα 831/77 (εκτός από τις διατάξεις του άρθρου 2, που αφορούν το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος των Θρησκευτικών της Α΄ τάξης γυμνασίου, οι οποίες καταργούνται από το σχολικό έτος 1986-87), 374/78 και 908/78, καθώς και οι διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του Προεδρικού Διατάγματος 91/84, του άρθρου 1 του Προεδρικού Διατάγματος 413/84 και του άρθρου 1 του Προεδρικού Διατάγματος 175/85.

Στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 26 Αυγούστου 1985

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΕΤΡΟΣ ΜΩΡΑΛΗΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ